

Mwakan te Boki ae Tabu

Iroun Unimwane Richard G. Scott

Man te Kooram N Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Boki aika a tabu ai aron bakete n taura are e kaotai nanora ao e karekea te nne ni kairaki ao ni kaungaaki mai karawa.

Naake ibuakora ake a roko n te bakete n tain te maungatabu a namakina mwaakan ami tataro. Ti kainnanoi, ao ti karabwai ngkami ibukina.

Tamara are i Karawa E oota ibukira bwa ti na karaoi rikirake aika a tangiraki inanon maiura n tarataraaki, ti na kainanoa kaitarakin kataitai aika kanganga. Tabeua mai buakon aikai a bon kuri ni konaira. E katauraoi bwaai ni mwakuri ni buokira n tokenikai inanon ara tai ni maiu. .Teuana mai buakon bwai ni mwakuri aikai bon booki aika tabu.

Inanon ririki ngkoa Tamara are i karawa E kairi nanoia aomata aika rineaki ao n tokenikai ni kaka, rinanon ana kairi te Tamnei are Raoiroi, katokan kanganga n te maiu aika korakora. E a tia n kaungai nanoia tooro n kariaia n taua mwiin katokakii bwa kanga aekan te aeniboki ibukia Natina ake a onimakina Ana Banna ni kakukurei ao inanon Natina te Mwaane ae tangiraki, Iesu Kristo. Ti kona n karekea kairirara aei n taai aikai n rinanon te kaubwai are ti arana bwa mwakuri aika raraoi—are te O Tetemanti. Ao te Nu Tetemanti, Ana Boki Moomon,te Doctrine ao Covenant ao te Pearl of Great Price

Bukina bwa booki aika tabu a kamwakuraki man te reitaki ae roko rinanon te Tamnei ae Raoiroi, bon taian koaua aika itiaki. Ti riai n aki katabeira ibukin korakoran iangoan taekan kanoan taian boki aika tabu ngkai bon te Tamnei ae Raoiroi ae te bwai ni mwakuri are kaungaira man kairiia naake a korei booki aika tabu.

Booki aika tabu bon aekan taura aika karako otaia ake a kaota ara iango ao n kairiira ao n kaungaira mai ieta. A kona n riki bwa te king ni kauka te kawai nakon te reitaki nakon Tamara are i karawa ao Natina ae Tangiraki ae Iesu Kristo.

Taian boki aika tabu a anganiira te korakora ni kona n tataekina raoi kanoana. A kona n riki bwa rao aika korakora n akea totokoia n te Aonaaba ke ni kanoan te bong. A bon tauraai ngkana a kainnanoaki. Kamanenakiiia a katauraoa aan te koaua are kona ni kaotaki iroun te Tamnei are Raoiroi Reiakinan, iangoakin, ukoukoran, ao kakaurigan booki aika tabu bon aekan kanoakin te kabinet, ma raao, bonganan, ao taian koaua are a kona ni kaotaki n te tai ae kainnanoaki iai n taabo nako i aonaaba.

Te mwaaka ae korakora e kona n reke man uringakin booki aika tabu. Uringakin te boki

ae tabu bon karaoran te iraorao ae boou. Bon ti tebo ma kuneakin temanna ae boou are e kona ni ibuobuoki n tain te kainnana, n anga te kairiri ao te karaunano, ao n riki bwa bwain kaungan te bitaki ae boou. N aron te katoto, karekean uringakin te Areru aio e a tia n riki nakoiu bwa kanoan te mwaaka ao te ataibwai.

“Bon Ana bwai te Iehova, aba nako ma kanoaia ma aonaaba ma ake a maeka iai.

“Bwa E katea aonaaba iaon taian tari ao E kateimatoa iaon taian raan.”

“Ao ai antai ae na na ararake n ana maunga Iehova? Ao ai antai ae na tei n ana tabo are tabu?

“Bon ane iai baina aika aki bareka, ao iai nanona ae itiaki; ane tuai ni kawaerakea nanona nakon te bwai ae akea manena, ma n taetae n tuea ni kewe.”

“Ane e na anganaki te kabaia mairoun Iehova, ma te raoiroi mairoun te Atua are kamaiua.” (Taian Areru 24:1–5).

Iangoakin te boki ae tabu n aron anne e anga te kawai nakon te maiu. E kona te boki ae tabu ni buata te aa ni boutoka. A kona ni katauraioia raaio aika aki kantaningaaki mwaitia aika kona ni buokiira. Kibun taekan te boki ae tabu ae uringaki e riki bwa te rao ae reitinako are e aki kamamaraki ni kawain te tai.

Iangoan kibun te boki ae tabu e kona n riki bwa te king ni kauki kaotioti ma te kawai ao te kairiri mairoun te Tamnei are Raoiroi. Booki aika a tabu e kona ni karaua te nano ae kiriwe, n anga te rau, te kantaninga, ao kaokakin te onimaki inanon katein temanna n kataea ana kai kangangan te maiu. Iai mwakaia ae korakora ni katokan kangangan te namakin ngkana iai te onimaki inanon te Tia Kamaiu. A kona ni kakorakora kamaiuan te rabwata.

Booki aika tabu a kona n taekina nanona ae kaokoro n ara tai aika kakaokoro ni maiura, ni kaineti ma kainnanora. Te boki ae tabu are ti na warekia ni mwaitin te tai e kona nanona aika bati ake a boou ao a nano ngkana ti kaitarai kanganga.

Ko kanga ni kamanenai booki aika tabu? Ko mwaken am kaobi? Ko koro taeka n tian mataniwin te bebwa kauringa ana kairi te Tamnei ke te bwai ae ko namakina are e a tia n reireinako ma n ninia nanom? Ko kamanenai ni kabane mwakurin bookin te aro, n aron te O Tetemanti bwa kingin nako aan te koaua aika bongana are e kaira maium ao mwakuri bwa buokau ngke I kataia n tibwaa taekan te euangkerio ma tabeman. Ibukin anne, I tangira te O Tetemanti. I kunei atibun te koaua aika kakawaki iaon baana ni kabane. N aron te katoto:

Ao e taku Tamuera, ti te abakina tangirani karea ni kabuokaki ao karea nako iroun Iehova, ma tangiran iran nanon bwanan Iehova? Noria, e raoiroi riki te iri nanon taeka, nakon karea, ao e raoiroi riki te kan ongotaeka nakon neneaia tibu m'ane. (1Tamuera 15:22).

“Ko na onimakina Iehova n nanom ni kabanea, ao tai mwiokoa oin am ataib'ai.

“Ko na ataia n nakonakom ni kabane, ao e na kaeti kawaim.

“ Tai bakanrabakau i matam; ko na maka Iehova, ao nako man te buakaka....

“My son, despise not the chastening of the Lord; neither be weary of his correction:
“Natiu, ko na tai riba kataaream n reireiaki iroun Iehova; ao tai botu ni boam i Rouna:

“Ba ane E tangiria Iehova ao E boaia; N ai aron te tama ae boa natina ae e tangiria.

“E a kabwaia te aomata ae kunea te rabakau, Ao te aomata ae reke irouna te ataibwai.
(Taekan Rabakau 3:5-7,11-13)

Te Nu Tetemanti bon aan te koaua ae kakawaki:

“Ao E taku Iesu nako ina, Ko na tangira Iehova ae Atuam n nanom ni kabanea ao n tamneim ni kabanea, ao ni wanawanam ni kabanea.

“Moa te tua aei, ao e korakora.

“Ao ai aron naba are te kauoua, are kangai, Ko na tangira raom n ai aron tangiram i bon iroum..

“E bane te tua ma aia taeka burabeti nako n tauraki n tua aika uoua aikai.” (Mataio 22:37–40).

“Ao E taku te Uea, Timon, Timon, noria e bubuti ngkami Tatan bwa e na ioingkami n ai aron te uita:

“Ma I tataro ibukim, bwa e na aki toki ami onimaki: ao ngkana ko a manga rairaki,ao ko na kateimatoaia tarim.

“Ao ngaia e taku nako Ina, te Uea, e a tae nangu ba N a iriko nakon te auti ni kaikain, ao nakon te mate.

“Ao E kangai Iesu, Betero, I tuangko, ba e na bon aki tangi te moa n te bong aei, ngkana ko tuai ni katenua am taeka ba ko aki kinai. . . .

“Ao e noria te ateiaine temanna, ngke e tekateka ike e ota iai n te ai, ao e taratarai, ao e taku, Kai e mena teuaei iroun Teuarei!

“Ao e kaakea, ao e kangai, Neiko I aki kina.

“Ao imwin tabeua te tai ngke e a manga noria temanna, ao e taku, Raoia naba temanna ngkoe. Ao e taku Betero, Nao Tiaki.

“Ao tao teuana te aua i mwina, ao e kakorakora ana taeka te aomata temanna, ao e kangai, Bon te koaua ba e memena naba teuaei iroun Teuarei; bwa te I-Kariraia.

“Ao e taku Betero, Nao, I aki ata ane ko atongnga. Ao ngke e kume n taetae, ao e tangi naba te moa.

“Ao E rairaki te Uea, ao E tara Betero, Ao Betero e uringa ana taeka te Uea, ngke E kangai nako ina, Ngkana e tuai n tangi te moa n te bong aei, ao ane ko na katenua kaakeau.

“Ao e otinako Betero ao e tang ni korakai”(Ruka 22: 31-34, 56-62)

Ai korakaira nanou n te bwai are e riki nakon Betero n te tai anne.

Te boki ae tabu man D&C e a tia n rangi ni kakabwaia maiu n te aro ae bati. E warekaki bwa ti na aki ukoukora taekinan Ana taeka ma ti ukoukora karekean moa Ana taeka, Imwina e na kabwaraki newera, ao ngkana ti iangoia, ti na karekea Tamneina ao Ana taeka, n aron mwakan te Atua n anakin nanoia aomata (Taraa D&C 11:21).

N au motikitaeka, ana Boki Moomon e reirei te koaua ma ootana ae kaokoro ao mwaakana. N aron te katoto:

“Ao ngkai I tangiria bwa kam na nanorinano, ao aantaeka man rau ni kakai butiaki; n onrake n te taotaonaki n nano, ma te taonannano n te tai ae maan; n taubaang ni bwaai ni kabane; ma ni kakaonimaki ni kawakin ana tua te Atua n taai nako ni bubuti ibukin bwaai aika kam kainnanoi, aika bwaai n tamnei ma bwain te rabwata; ma ni karabwarabwa n tai nako nakon te Atua ibukin bwaai ake kam karekei.

“Ao nooria bwa e na iai iroumi te onimaki, te kantaninga ae raoiroi, ao te tangira ae

kororaoi, ao ngkanne kam na onrake ni mwakuri aika a raraoi. (Aramwa 7: 23–24)

Ao teuana riki.

“Ao te tangira ae kororaoi e taotaonaki n nano, ao e akoi, ao e aki bakantang, ao e aki kainikatonga, ao e aki ukoukora oin nanona, e aki kakaiun, e aki iangoa te buakaka, ao e aki kimwareirei n te buakaka ma e kimwareirei n te koaua, e keiakin bwaai ni kabane, e kakoauai bwaai ni kabane, e kantaningai bwaai ni kabane, ao e teimatoa n nanomwaaka ni bwaai ni kabane.

“Ngaia are, tariu aika kam tangiraki irou, ngkana akea iroumi te tangira ae kororaoi, ao bon akea ngkami, bwa akea kabwakan te tangira. Ngaia are, niim ma te tangira ae kororaoi, are te kabane ni korakora iaon bwaai nako, bwa bwaai ni kabane a na kona ni bwaka—

“Ma te tangira ae kororaoi bon ana tangira Kristo ae itiaki, ao e teimatoa n uaa te toki; ao ane e kuneaki irouna n te kabanea ni bong, ao e na bon nakoraoi ibukina.

“Ngaia are, tariu aika kam tangiraki irou, tataro nakon te Tama ma korakoran nanomi ni kabane, bwa kam na kaonaki n te tangira aio, are e a tia ni katoka iaioia ni kabane ake taan irira Natina, are Iesu Kristo ni koaua; bwa kam aonga n riki bwa natin te Atua; bwa ngkana e kaoti ao ti na riki n aron, bwa ti na nooria n arona ngkai; bwa tia aonga ni karekea te kantaninga aio; bwa ti aonga ni kaitiakaki n arona ae e itiaki.”(Moronaai 7:45–48.)

Kainabau ae moan te kakawaki, Jeanene e tatangira Ana Boki Moomon. Inanon ataeinainena, n te roro ae te tebwi tabun te ririki, e riki bwa aan maiuna. Bon ana koaua ao ana bwai n reirei inanon ana tai ni mwaakuri ni mitinare i meang mainiku n te United States. Ngke ti mwakuri n te tabo ni mitinare i Colordoba, Argentina, E korakora ni kaunga kamanenakin ana Boki Moomon inanon mwanangara ni kakaeia ara aomata. Jeanene e kamatoa ni moani bongin maiuna te koraki ake a kamanena Ana Boki Moomon n tainako a na kakabwaiaki ni ikotaki nakoia Tamnein te Uea, te tia kakorakora te ongeaba nakon Ana Tua, ao are tia kakoaua ae korakora nakon mimitongin Natin te Atua. I Bwa I aki ataia bwa iraua te ririki ngkana e a roko banen te ririki. I noria ngkana e tekateka n aki kakarongoa, ni kabanea raoi Ana Boki Moomon teuana riki te tai imwain banen te ririki

Inanon 1991 I kan anga te bwai n tangira ae onoti n te Kiritimati nakon au utu. Inanon tauan mwin kakoroan tain au tienero e kaotia bwa bon 12:38 p.m, Katenibong Ritembwa 18 ,1991 I a tibwa tia ni karaoa rawean Ana Boki Moomon ibukia kain au utu. Bon te namakin ae rikirake n au koaua n te mwakuri ae mimitong aio ao e korakora nanou bwa

N na taneiai ma baana ni karekei koaua man taian booki aika tabu ni kamanenaki n au mwakuri ibukin te Uea. I tangira te boki aio I kakoaua n rabwatau ma tamneiu bwa e katauraoaki ibukin kakabwiaan te Bata ae Iteraera, ao bwaina nako ni katabwaninna ni kabuta te aonaaba. Te koraki ake a kamatebwaia kanoana ma te nanorinano, inanon te onimaki ni kakoaua inanon Iesu Kristo, a na ataa ngkai koauana ao a na kunea te kaubwai are e na kairiia nakon te kukurei ae moan te korakora ao ni maiuakinna inanon te maiu aio. I kakoaua ni kabane bwa e tabu, te boki aio e koaua.

Ti na kamanena ngaira n tatabemaniira kaubwain te kakabwaia are e reke man kamatebwaian te boki ae tabu. Inanon aran Iesu Kristo, amen

Bwaai aika a na taraaki

1.

Taraa Gordon B. Hinckley, "A Testimony vibrant and True," Riaona Aokati 2005, 6

Reirei nakoia te Roronrikirake

Iroun Beretitenti Boyd K. Packer
Beretitenti n te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

N aki tabe ma te kaitara, kataaki, ao te karirii, ko riai n aki konaaki ke ni maaku.

I taetae nakoia te roronrikirake n ae onoti nakon are I taneiai ni kakaraoia, N na kabotaua arou ni kairake ma aromi ni kairake.

Kam bon rang koro ni kakawaki. I a tia n nori ngkami n aaba aika tebwi ma uoua ao iaon aaba aika bubura. Kam raraoi riki nakoira ngke inanon ara tai ataei. Kam ata riki taekan te euangkerio. Kam a ikawai riki ao ni kakaonimaki riki.

Ai 87 au ririki. Kam na mimi n au ririki bwa tera ae I kona ni buoka iai maiumi. I a tia n roko ike kam mena iai ao n ataa ike kam na nako iai. Ma kam tuai n roko ike I mena iai. I rinei taeka tabeua aika bura man bongana.

Te moa ni ikawai e rikirake n aau

Ma te moa ataei e bon aki

Aare e aki ataia te moan ataei

E atatai riki te moani ikawai.

A ataaki bwaai ni kabane iroun te moa ni kawai

Bon ana mwatita te moa ataei

Tera ae aki ataia te moani ikawai?

. —E na kanga ni waetata.

E kiba ieta te moa ataei, inano

Ao e ni katobibia te moani ikawai ae aau

- Tera ae e aki ataia te moa ae birimwaka?

—E na nako iaa. 1

Te boem anne tiaki mairoun Wordworth, ma e bongana n te karaki.

Ni bwaai ni kabane aika a riki n te aonaaba man kamangorakin aron kainibaire, ngkami aomata aika kairake kam ikawairake n abaia kairiribai.

Ti ataia man koroboki aika tabu bwa iai te buaka i karawa ao Rutibero e kaitara ma, taan

iria, “e karenakoaki nako aonteaba”² E motikia bwa e na uruana ana Tamnei Tamara are i Karawa ao e kakaea tautaekanakin te iango ao te mwakuri ni kabane. Te mwakuri aio bon inanon te tamnei, ao e mena “n taabo nako iaon te aba.”³

Ma n aki ongeaki ma te kaitara, kakatai, kariri, ko riai n aki konaaki ke ni maaku.

Ngke 17, n tauraoni n otinako man te reirei ae rietata n aron ataein te reirei ae bon tau ma mwaukuna tabeua, n aron ae I iangoia, baika a riki inanon maiura a karina ni bitaki n te Taabati teuana. Te bong are imwiina ti weteaki nakon te tabo ni botaki n te reirei. Iaon te titeiti bon te kaintekateka ma te rerio ae uarereke. E kamaiua te rerio te Mataniwi n te reirei. Ngke ti a ongo bawanaan Beretitent Franklin Delano Roosevelt bwa e katanoata bwa e a tia ni bomwiaki Pearl Harbour. E a buaka te United States ma Japan.

Rimwi e a manga kaotaki te tamnei. Ai manga bwanaan Beretitenti Roosevelt, ni katanoata bwa abara e buaka ma Tiaman. E a rebwetaua te Kauouoa ni Buaka n te aonaaba.

N te tai naba anne ti aaki atai arora n taai aika a na roko. Ti aki ataia bwa tera ae imwaira. Ti na maiu man mare ao ni iai ara utu?

N te bong aio a mwaiti “buaka ao tanuan buaka, ao te aonaaba [e] rotaki.”⁴

Ngkami ara roronrikirake, kam kona n namakina te aki koaua ao te mwengabuaka Inanon maiumi. I tangiria ni kan maroro ao n reirei ngkami, n angani ngkami te kauring Ibukin karaoakin bwaai tabeua ao aki karaoakin bwaai tabeua.

Ana babaire te euangkerio bon te babaire ni kakukurei ae korakora.”⁵

Te Utu bon aan te babaire anne. E mena te Utu iaon raoiroia ake taan anga mwakan te maiu aika mena n rabwatami.

Inanon Te Utu: “Te Katanoata nakon te Aonaaba,” te taokumente ae irianaki n te mwaaka ae karaoaki man te Moan Beretitenti ao n te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, ti reiakinna bwa n te maiu are imwain aio “ni kabane aomata—mwaane ao aine—[a] karikaki ni katotongan te Atua. N tatabemaniia nako bon natina aika tangiraki mwaane ao aine irouia aia karo i karawa, ao ngaia iai aroia ae a mimitong ao kawaiia Tarakiia n aroia bon kanikinaeaiia ae riai [ae barongaki n te maiu are imwain aio]

“...Ti katanoata riki bwa te Atua e a tia ni katanoata bwa te mwaaka ae tabu ni kariki te aomata ti imarenan te mwaane ao te aine, are e eti mareakiia bwa te buu te mwaane ao te buu te aine.”⁶

Te tuua ae korakora are a uotia nako aoiia Rutibero ao taan iria bon aki anganakia rabwataia.

Kariri aika mwaiti aika kam kaitarai, aika a bon rangi n rawawata, ni kaineti nakon rabwatami. E aki ti reke mwakami ni karikii rabwata ibukin te roro ae boou, ma iai naba iroumi te inaomata n rinerine.

E reirei te burabeti Iotebwa Timiti. “Ni kabane aomata ake iai rabwataia iai mwakaia iaomia aika akea rabwataia.” Ma ngaia aomata aika maiu ake iai rabwataia iai mwakaia iaon te buakaka. Kam rotaki n taian kariri bukin rabwatami, ma iai naba mwakami iaona

ao iaioia ana anera.

Man te tai are ti a kitana iai kauarinan n reirei, raora aika mwaiti n te reirei a tia n nakon te buaka, tabeman mai buakoia a aki oki. Nikirana aika ngaira ti na waetata ni manga rin n te taanga ni buaka. Ti aki ataa ara tai ae na roko. Ti na aki mate n te buaka? E na tau are ti kitanna n te aonaaba ngkana ti oki?

Bukina bwa I ataia bwa N na kaina te tanga ni buaka, I kaina te Taanga ni Kiba. N te tai ae waetata I a mena i Santa Ana, California, ibukin te kataneiai ni kiba.

Akea irou ngkanne te koaua ae matoatoa ibukin te euangkerio bwa e koaua, ma I ataia bwa au tia reirei n te tieminari, Abel S.Rich ao John P. Lillywhite, a ataia bwa e koaua. I a tia n ongo aia kakoaua, ao I kakoauaia. I iango I bon irou, N na teimatoa n aia koaua ni karokoa I a karekea bon oin au koaua.” Ao bon anne.

I a tia n ongongo taekan ana kakabwaia te tamanuea ma I tuai karekea teuana. Ni katoa titeiki iai te tamanuea ae e a tia ni katabuaki are iai irouna tamnein te taetae ni burabeti ao tamnein te kaotioti. E kariaiakaki n anga kakabwaia aika a bon onoti nakoia tii ake a reke te kariaiakaki mairouia aia bitiobi. I koroboki nakon au bitiobi ibukin kariaiakau.

J.Roland Sandstrom bon te tamanuea ae katabuaki ae maeka i Santa Ana Titeiki. E aki ataa te bwai teuana ibukiu ao e tuai man norai mai mwaina, ma e anganai au kakabwaia. I nanona I kunei taian kaeka ao kairakiu..

E ngae ngke ana kakabwaia te tamanuea a rangi n onoti, N na tibwa ae uarereke man au bwai: “Ko na kairaki man ana wirikiriki te Tamnei are Raoiroi ao ko na kauringaki naba taian kanganga. Ngkana ko kakauongo nakon kauring aikai, E na kakabwaiako Tamara are i karawa n te aro are ko kona ni manga katiteuanaaki ma aika ko tangiriia.”⁸

Te taeka ae *ngkana*, e ngae ngke uarereke koreana, e bubura n aekan baana te bebwa. N na kakabwaiaki n oki man te buaka *ngkana* I kawakin tuua ao *ngkana* I kakauonga nakon ana kairi te Tamnei are Raoiroi. E ngae ngke e a tia ni katokaaki te bwai n tangira iaou n tain te bwabetito, I aki ataia moa bwa antai te Tamnei are Raoiroi ao e kanga ana kairiri.

Te bwai ae I kan ataia n aron taekan te wirikiriki I kunea inanon Ana Boki Moomon. I warekia bwa “a taetae anera ni mwakan te Tamnei are Raoiroi; ngaia ae a taekin ana taeka Kristo. Mangaia ae;... kakukurei ngkami n ana taeka Kristo; bwa taraia, a na tuangko ana taeka Kristo bwaai aika ko riai ni karaoi.”⁹

Tao te bwai ae ti teuana ae korakora I reiakinna man warekakin Ana Boki Moomon are bwanaan te Tamnei ae roko ae te *namakin* ao are tiaki te bwana. Kam na reiakinna, ngke I reiakinna, ni “kakauongo” nakon te bwana are *namakinaki* nakon are te *ongo*.

Nibwaai e taetae nakon tarina ae e a ikawai ni kangai; “Kam a tia n noora te anera, ao e taetae nakoimi; eng, kam a tia n ongo bwanaana n te tai teuana nakon teuana; ao e a tia n taetae nakoimi n te bwanaa n taai tabetai; ao e a tia n taetae nakoimi n te bwanaa a maaraara ma ni beebete, ma kam aki *namakinna*, ao kam aki *namakin* ana taeka;”¹⁰

Taian tiribure tabeua a taku bwa taeka aikai a kairua bukina bwa ko *ongo* taian taeka ma ko aki *namakini*. Ma ngkana ko ataa aron te itoman n te aro n tamnei, ko ata te taeka ae te

kabanea n tamaroa ni kabwarabwara are onea mwiin te taeka *ae namakin.*

Ana bwaintangira te Tamnei ae Raoiroi, ngkana ko kariaia, e na kairi ao ni kawakini ngkami, ao ni kaeti ami mwakuri. Bon te bwanaa ae kororaoui are e roko n te nano n aron te iango ke te namakin, ae kakaki inanom. E taku te burabeti ae Enoti, “E a roko bwanaan te Uea inanou”¹¹ Ao te Uea e tuanga Oliver Cowdery bwa e na tuangnga n ana iango ao inanona, mairoun te Tamnei ae Raoiroi, are e na roko iaom.”¹²

E aki kantaningaaki bwa ko na rinanon te maiu n akea te kairua ae ko karaoia, ma Ma ko aki kona ni karaoa te kairua ae korakora n akea moa ana kauringa ni wirikiriki Te Tamnei ae Raoiroi. Te berita aio e kaineti nakoia membwa n te Ekaretia.

Tabeman a karaoa te kairua ae moan te korakora, ni urui tuua n te euangkerio. Aio bon te tai ni kauringingkami te mwakuri ni kamaiu, te raira n nano, ao te kabwara bure ae kororaoui nakon te iango are ko na kona ni manga itiaki riki. E taku te Uea bwa ngkana ti rairananora man ara bure, ana kabwaraki ara bure, ao te Uea e aki manga uringi ara bure.¹³

Ngkana te tia kaitara e karina n anaa te bure ni kaineti nakon aki raoiroin ana katei, I kauringa ngkami bwa kam na taua te kiing are e na aki rokona mataroan te uma ni kaikain mai inanona. Ko kona n tebokaki ni kaitiakaki rinanon ana karea ni kamaiu te Tia Kamaiu ae Iesu Kristo

Ko kona n tain te kanganga n taku bwa ko aki tau ni kamaiuaki bwa bukina bwa ko karaoui buure, aika a bubura ke aika a uarereke, ao ko taku bwa ko a bua. E bon *aki* koaua! Ma te rairannano ae *kona* ni kamaoa are e maraki, e aki kakawaki bwa tera.

Ngkana ko irekereke ma katei aika ko riai aki irekereke iai, ke ni irekereke ma aomata aika katikiko nako n te kawai ae bure, anne te tai ni kaeta inaomatam, am inaomata n rinerine. Kakauongo nakon bwanaan te Tamnei are Raoiroi, ao ko na aki kona ni manga kairaki nako.

I a manga kangai riki bwa te roro n rikirake n te bong aei are a ikawairake iai i abaia kairiribai ma aki tabeakinan te katei ae raoiroi. Ma ngkai ana toro te Uea ngkoe, I berita bwa kam na kamanoaki ao n otangaaki man buakan te buakaka *ngkana* kam mwannanoa te wirikiriki are roko mairoun te Tamnei ae Raoiroi

Kunnikainiko raoi, taetae ni karinerine, kakauongo nakon anene aika buokiko n tabekiko rake. Kararoui aaro aika aki riai ao aron te aomata ae karika tarabuakana. Taraa maium ao karaoiko bwa ko na taraa raoi. Bukina bwa ti mwioko iroumi, kam na kakabwaiaki. E bon tararuai ngkami Tamami are i karawa

Korakoran au koaua e a tia ni bitaki ngke I namakina kainnanoan kamatoatoau iaon te koaua irouia au tia reirei n te tieminari. N te bong aio I matoa iaioia tabeman bukina bwa I a kara ao n au bong n ataei ngke I aorakina te tenakibaina ma akea au nanououa ibukin bwain te tamnei. I a kakoaua, n oota, ao n ataa kakawakin koauan te euangkerio ao Iesu Kristo.

Ngkai ngai Ana Tia Kakoaua temanna ae onoti, I kakoaua otinakon te buaka aio are

moanaki n te maiu are mai mwaina n akea te titiraki. E na konaki Rutibero.

Ti taekiniia te naan moa mai mwaina. Ngkami mooa aika ataei aki kainnanao te kiba nako ao n oki n aki taratara, n aki koaua n te kawai imwaina. Iai aika a ataa te kawai. Te koaua te Uea ae te Atua akea te bwai ae na karaoia, ma E kaota ana rongorongo nakoia ana toro aika burabeti. ¹⁴E katea Ana Ekaretia iaon tuua n taian kiing ao kauntira.

N Atun te Ekaretia a tekateka 15 mwaane aika a kamatoaki bwa burabeti, taan mamata, ao taan karekei kaotioti. Ngaia n tatabeman n te Moan Beretitenti ao n te Kooram Abotoro n te Tengaun ma Uoman a bane n taua kingin te nakoanibonga are tau ibukin kairakin te Ekaretia. Te Kabanea ni ikawai n Abotoro bon te burabeti-Beretitenti Thomas S. Monson, are ngaia temanna ae karaiaiakaki ni kamwakuri taian kiing akanne.

Taian boki aika tabu a kainnanao te Moan Beretitenti ao te Kooram n te Tengaun ma Uoman ni mwakuri n te Kauntira ao taian babaire man Kauntira akanne e bwainaki ke e karaiaiakaki. Ao anne arona. Ti kakoaua te Uea bwa e kaira te kawai ao e kakaeki nanona ni karaoaki. Ti ataa bwa E katuka ana onimaki iroura, n tatabemaniira nako ao ni kabane.

Kam riai n reiaikina n “onimakina te Uea ma nanomi ni kabanea; ao n aki onimakina oin ami kantaninga.” ¹⁵ Kam riai n onimakinaki ao ni katobibiko n rao aika tangira aekan anne

N tai tabetai ko kona n anaaki nanom n iangoa are I karaoia man te tai teuana nakon teuana n au tai n ataei. Kawain bwaai nako; ao e iria naba te aonaba. Tokin aonaaba e na roko imwain katian te mwakuri ae I karaoia. Tiaki tii ngaia! Ko kona ni karaoia raoi—ni iein, reken am utu, noorakina am ataei ao tibum ao tao tibutorum.

.Ngkana ko irii tuua aikai, ko na tararuaki, ni kamanoaki, ao ngkoe ko na ataa man ana wirikiriki te Tamnei are Raoiroi bwa ko na toua te kawai ae ngaa, bukina bwa ni mwakan te Tamnei are Raoiroi, ko na atai koauan bwaai ni kabane. I berita nakoim bwa e na karaoaki anne ao a na kaoti kakabwaia iaomi, ara roronrikirake aika a rangi ni kakaawaki, n aran Iesu Kristo, amen..

Bwaai aika a na taraaki

1.

John Ciardi, “Kawaetata ao Karaaurau” *Fast and Slow* (1975): *Poems for Advanced Children and Beginning Parents* (1975), 1. © 1975 by John L. Ciardi. Used by permission of Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company. All rights reserved.

2.

Te Kaotioti 12:9 taraa naba Doctrine ao Covenants 76:25–26

3.

Taraa Doctrine ao Covenant 52: 14

4.

Taraa Doctrine ao Covenants 45:26

5.

Aramwa 42:8

6.

“Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba.” *Liahona ao Ensign, Nobembwa, 2010*

7.

Aia Reirei Beretitentin te Ekaretia: Iotebwa Timiti (2007), 211

8.

Ana Kakabwaia te Tamanuea ibukin Boyd K. Packer, anganaki iroun J. Roland Sandstrom Tianuare 15, 1944, 3

9.

2 Nibwaai 32:3

10.

1 Nibwaai 17:45 e kairaki katuruturuana.

11.

Enoti 1: 10

12.

Taraa Doctrine ao Covenants 8:2

13.

Taraa Doctrine ao Covenants 58:42.

14.

Amota 3:7.

15.

Taekan Rabakau 3:5.

16.

Moronaai 10:5

Ko Kakaawaki Irouna

Iroun Beretitenti Dieter F Uchtdorf

Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitenti

Te Uea e kabongana te kai ni katine ae kaokoro ma kainikatinen te aonaaba ni katinea kororaoin te tamnei.

Mote, temanna, mai ibuakoia burabeti aika a korakora ae kinaaki n te aonaaba, are e ikawairake iroun natin Bwarao te aine are kabanea ana bong ni maiu ae 40 te ririki n te abanuea i Aikubita. E kina bwa moan bain te uea ao te nati ni karianako n te abanuea are ngkoa.

Ririki ake imwina, iaon te maunga ae raroanako, kararoa ni mwaing man tamaroan ao kamimin Aikubita, Mote e tei imatan te Atua ao n itaramata n taetae nakoina n ai aron ae taetae ma raraona. I N tain te roko arei, te Atua e kaota aron mwakurin baina ma mimitongina. Ngke e toki te mii ni burabeti, ao Mote e bwaka nako aontano n wene inanon aoa aika bati. Ngke e okiria korakorana, e a tiba namakina bwa e bon tuai man riki arei nakoina inanon tikuna n abanuean Bwarao.

“E taku bwa E ataia bwa te aomata bon te akea.”²

Ti Mangori Nakon ae Ti Iangoia

N reiakinan riki rongorongon te aonaaba, ti karekea riki te atatai—ma ni itera aika a uarereke—are e ataia Mote. Te aonaaba e bon bubura, kaminonano, ao e kamimi arona are e aki kona ni kabotauaki ma wanawanan te aomata. E taku te Atua nakon Mote bwa E karika te aonaaba n akea mwaitina.³ Kamiimin rangin tamaroan te tairiki anne e bon kaotaki iai kakoauan te koaua.

Iai bwai tabeua ake e taonai n taua ikeu n noran te bwai ae kiba n te rotongitongi riaon tian tari ae abwabwaki n taratara man kamaaman au tabo n tei iaon mimitongin itoi aika mirion mwaitiia man akea tokiia.

Taan rabakau ni bwain karawa a tia n kataia ni wareki itoin karawa. Te kurubu n tiaienti a ti a n katautau iaon mwaitin itoin karawa man bwain kataratara a reke bwa te 10 te tai mwaitina nakon botan maitin tanon biken mataniwi ma tanon rereua.⁴

Ao tokin aei are bon titebo ma katuruan ana taeka te burabeti ae Enoka: E taku bwa ngkana e riai bwa te aomata e na kona ni wareki bwai aika a uarereke ake a kona noraki n

te mata ae bwain te aonaaba, ke mirion bwain aonteaba n aron aei, ma tiaki aei ana moan mwaiti ni karikibwai te Atua ⁵

Iangoan korakoran ana karikibwai te Atua, maroaka are e a anga reirei nakoia ana aomata te Uea are Beniamina bwa “ana uringnga n taainako, korakoran te Atua, ao aron akeaia ⁶

Ti Korakora Nakon Are Ti Iangoia

Ma e ngae ngke te aomata bon akea, ma I kaonaki n te kantaninga ma te maaku ni iangoa bwa kakawakin tain tamnei a korakora imatan te Atua” ⁷

Ao ngkana ti tara rababan ma korakoran te aonaaba ao ti taku, “Tera kabotauan te aomata ma mimitongin te karikibwai? ”E taku te Atua I bon irouna bwa bukin karikan te aonaaba bon ibukira! Ana mwakuri ao mimitongina—oin te kantaninga ibukin kamimin te aonaaba—bwa e na kamaiuia ao ni karietaia ana botanaomata. ⁸ N atongana teuana, korakoran ao rababana ae akea tokina, te mimitong ao te kamimi ae akea tokina ma taai aika tia kateaki bwa tina bwaibwai n maiu ngai ma ngkoe. Tamara are i Karawa e karaoa te aonaaba bwa ti aonga n roko n ara konabwai ae ngaira Natina mwaane ao aine;

Aio aki taun te aomata:ni kabotauaki nakon te Atua, te aomata bon akea, ma ngaira ana bwai te Atua. Ngkana ti kabotaua ana karibwai ae e aki kona n kabotauaki ao ti riki n akea ngaira, iai irouna mwakaron te ai ae e ura mwaaka irouna. Ti a tia n anganaki te akoaki ma te kamoamoaki—n te aonaaba are akea tokina—ma kawakinara. Bon ana iango ae korakora te Atua ni buokira ni karokoira iai.

Nanobaban te Kainikatonga

Te tia kamwane ae korakora e ataia bwa teuana mai ibuakon ana bwai ni makuri ae korakora kairakiia natin te Atua bwa a ana bua ma n roko nakon kabwakan te aomata. Nakoia tabeman, e roko n ringa nanoia n te kamoamo, ni burebureia rake n kaungaia n kakoaua tamaroia ma kakawakia are aki noraki. E tuangia naba bwa ana kamoai aroia ibukin rabakauia, aroia n inaomata, ke taraana n arona, e raoiroi riki bwai ake a tamaroia ake a katobibiaki iai. Ao tokina e kairia bwa akea temanna ae ena taua aroia man kairia man aki tabe ma aia kanganga tabeman.

E taekinaki bwa Aberaam Lincoln e tangira te boem ae kangai:

O eera tamnein te rabwata ae mamate e kamoamo?

N aron mwaingin kiban tenea, butin te nang ae tabeibeti

Otan kian te iti, uruan te nao

*Motirawa n rau man te maiu nakon ruana*⁹

Ana Abotoro Iesu Kristo a ataia n kabotaua nakon te maiu ae akea tokina, maiura n rabwata n te aonaaba ae mronron aei bon ti inano teutana te tai ni n mawa n tai.¹⁰ A ataia bwa kakawakin te aomata akea katabeana man are e kaineti nakon te aonaaba. A bon ataia bwa ko kona ni kaikoikoi nikira ni mane n te aonaaba ni kabuta ao e aki kona ni kaboa teaina te kariki ni kaubwain karawa.

Naake a na karekea Uean te Atua”¹¹ bon naake a na riki “n aiaron te ataei n ongeaba, n ongotaeka, n nanorinano, n taotaonakinnano, n onrake n te tangira¹² Ane e kariatata ao ena karinanoaki, ao ane e karinanoa ao ena kariatataaki.”¹³ Ngkana te tia reirei ae oota naba “Bwa ngkana kam beku ibukia raomi ao kam bon beku naba iroun Atuami”¹⁴

Ti Aki Manuokinaki

Ana anga naba Tatan ni kamwaneira rinanon te bwarannano. E kataia n tarataraira man aki onimakinira are ti moanna n taku bwa ti a bon aki kororaoui. E tuangiira naba ti bon aki tau bwa ti bon uarereke ao ti aki noraki, ao ti a manuokinaki—aimoarara riki iroun te Atua.

N na reitai ma ngkoe n tibwaua te bwai are I a tia n rinanona are e na reke bwa buokaia naake a taku bwa aki kakawaki, manuokinaki, ke a tiku n ti ngaia.

Ririki aika bwaka nako ao I ira te kataneiai ni bwairati n te Ikotaki ni Kiba n te United States. I raroanako ma mweengau, temanna te tautia n Tiaman, e bungiaiki i Czechoslovakia, are e ikawairake iai i mainikun Tiaman; ao I aki rangi ni rabakau n taetae ni matang. I rangi n uringa mwanangara nakon ara tabo ni kataneiai i Taxes. I tekateka irarkin te bwatintia are e taetae n oin een ana taeka. I bon aki ota n ana taeka are e taku. I a iangoia ngkana I a tia n reiakinaki te taetae ae kairua ni kabane. I bon rangi maku n au iango nakon te kauaba n te kataneiai ni bwairati n taabo ake a kinaki ni kaitaraia ataein te reirei ake bon taan taetae ni imatang.

Ao ngke I a roko n te tabo ni kiba n te kaawa ae uarereke ae Big Spring, Texas. I kakae ao ni kunea te mwaanga n te Latter day Saint, ike a mwaiti kaina aika a rangi ni kakateke ake a karaoa aia taromauri n ruu ake a tangoi n autin te tabo ni kiba. Kain te Ekaretia a iangoa katean te umwantabu ike e kona n riki bwa te tabo n taromauri. N taai akekei ao kain te Ekaretia a boni buoka karaoan te kateitei aei.

E nako te bong ma te bong ao I bon irira naba au kataneia man kamatebwai mwaaka n aron are I kona man kabanea au tai ae maawa n irira te makuri n karaoan te tabo n taromaui. Ikanne naba are I a tiba ataia bwa te uoua-oua bon te mwakoro ni kai. Ao I tiba reiakinai man te mwakuri aron kakawakin tabonibaeu ae waebuau bwa n aki oreia ngkana I oreia te neera.

E bon bane au tai ni mwamwakurian te tabo n taromaui are te beretitenti n te mwaanga—ngaia bon temanna ara tia reirei n te tabo ni kiba—katerea raoi bwa I riari n kabanea riki au tai n kamatebwai.

Raoraou ao raou n reirei n te tabo ni kiba a katabeia n aia tai ae maawa ma katabetabe n te Ekaretia are I iangoia man taku bwa e riari taekinana bwa katabetabe aikai a bon aki bebete n kaineti ma kanoan bamburete n taai aika. *Ibukin Kakorakoraia te Roronrikirake* Ni kaineti nakoiu, ao I bon taetae ibukiu I rangi n kukurei ngkai I matoa n au itera n te mwaanga ae Texas Maeao, kakaraoan au rabakau ae boou ni kabenta, karikirakean au taetae n imatang are I kakoroa nanon te wewete nakoiu are I riki bwa te tia reirei n aia kooram unimwaanen Reirei n Tabati.

N te tai aei, Bigh Spring, n aki tabeakinakin arana, e bon uarereke, aki rangi ni kakawaki, te tabo ae aki kinaki. Ao n tabetai I bon namakina naba aekan aei ibukiu—aki rangi ni kakawaki, aki kinaki, ao n tiku n ti ngai. E ngae n anne, I manga warewarenako nakon te Uea ngkana E manuokinai ke ngkana E kona ni kuneai ikekei. I ataia bwa E aki kakawaki bwa I mena ia, tera nakoau are I mena iai ma raou n reirei ni bairati, ke tera nakoau n te Ekaretia are I mena iai. Tera ae E rangi tabeakinai iai riki bwa I karaoa mwiokoau n aron au kabanea tamaroa bwa I tangiria, ao nanou ni ibuobuoki nakoia raou irarikiu. I ataia bwa ngkana I karaoa ae au kabanea n tamaroa ana nako raoi bwaai ni kabane.

Ao a raraoi ni bane.¹⁵

Te Kabane E na Rimoa

Te Uea E aki tabe ngkana ti kabanea ara bong ni mwakuri inanon auti mabora ke tn aia tabo maan. E ataia bwa ti mena ia, e ngae ngke tera arora n nanorinano. E na kabongana—n oin kawaina ao ibukin oin Ana kantaninga aika tabu—nakoia naake a tangiria.

Te Atua E ataia bwa iai tamneia aika korakora ake ana reitinako ni maiu bon naake aki oti n rongorongoa ake koreaki man kawakinaki. A na bon kakabwaiaki, aomata aika nanorinano ake a rimwin bannan te Tia Kamaiu ao man kabanea aia bong ni maiu ni karaoan te raoiroi.¹⁶

Teuana te taanga, aia karo raoraou, a kaota te banna ibukin te tua aei nakoiu. Teuare te bu temwaane e mwakuri n te tabo n karao biti i Utah. N tain te katawanou ao e wareware n ana kibu ke e wareware n ana maekatin te Ekaretia. Ngkana a noria taan mwakuri, ao a kaenaena ao a kaewenakoa n ana koaua. E ngae ngke a karaoa aei, ao e taetae nakoia ma bwanana ae akoi ma te rau. E aki tabe ma aia aki ata te riai nakoina are e na karika te un ma te aki rau.

Tabeu te ririki imwina ao e a bwaka n aoraki temanna te tia kaenaena. Imwain matena ao e a bubutia teuare e nanorinano arei bwa e na taetae iaona ngkana e mate—e boni karaoia.

Teuarei bon kain te Ekaretia ae kakaonimaki ao e aki rangi bati ana tai n reitaki n arona ke maiuraoina ma e tiku anuana ni maiuakinaki inanoia koraki ake a kina. E mate n te mwakuri ngke e kataia n katoka ao ni kamaiua te tia mwakuri are e bae n te tino.

N te ririki anne ao buna are tiku imwina e anganaki te korokoro iaon kaburorona, are e aki kona n nakonako iai. Aomata a tangiria n roko n noria, ni kabanea aia tai ma ngaia ibukina bwa e ongo. E ururing. E mwamwannano. E aki kona ni koroboki, E kataia n kamamatenanoi nambwan aia tarebon natina, ao tibuna. E tangiria n uringa aia bong ni koro n ririki ao bong ni kauring

Naake a roko n nora neiei a oki ma te kantaninga ae tamaroa nakon maiuia. A namakina ana tangira. A ataia bwa e bon tabeaianga ibukia. E aki kona ni ngurengure ma e ti kabanea ana tai n anga te kakabwaia nakon maiuia tabeman. Temanna raoraon neiei e taku bwa te aine aei bon temanna mai ibuakoa raoraona are e a tia n kina are bon katootonga raoi n aron maiun ma ana tangira Iesu Kristo.

Te taanga aio a bon tia n taku bwa a aki kakawaki n te aonaba aei. Ma te Uea e kabongana te bwai ni katine ae kaokoro man te aonaaba ni katinea kakawakin tamneira. E ata aia kakaonimaki taanga aikai. E tangiriia. Aia mwakuri ni kakaonimaki Nakoina e angania kamatoakin aia onimaki.

Ko Kakawaki Irouna

Tariu ao maneu aika kam tangiraki, tao e bon koaua bwa te aomata bon akea n aron kabotauana ma buburan te aonaaba. N tai tabetai ti namakina aki kakawakira, aki norakira irouia tabemwaang, tikura n ti ngaira, ke ni manuokinaki. Ma uringnga n taai nako—ko kakawaki Nakoina! Ngkana ko nanououa, uringii aua tua n karawa.

Te moan, E tangiria te Atua aika a nanorinano ao n ni mamannei, bwa a “rin n uean te Atua”¹⁷.

Kauoua, te Uea E a tia n anga te mwioko n tataekinan ana euangkerio irouia aika a mamara ao ake a bebete nako tabon aonaaba”¹⁸. E a tia n rinea "mamaran bwain te aonaaba n roko n uruia ake a mwaaka mani korakora”¹⁹ ao n kamamaei “bwaai ake a korakora”.²⁰

Katenua, e aki kakawaki bwa ko maeka ia, e aki kakawaki bwa mangorira arom, aki taun am mwakuri, aki taun am atatai, aekakira taraakim, ke uarerekera weteam n te Ekaretia are ko katauaki iai, ko aki n ae ko aki noraki i matan Tamaara are i Karawa. E tangiriko. E ata nanom ae nanorinano ao am mwakuri n tangira ao n akoi. Ni kabane, ao a tia n riki bwa kamatoan am kakaonimaki ao am onimaki.

Te kaua ao te kabanea, taiaoka ma ataia bwai ake ko noori man rinanona ngkai tiaki ae a na riki n aki toki. Bwa ko na aki namakina te maroa, rawawata, maraki ke bwarannano n aki toki. Iai ara kakaonimaki ma ana berita Tamara are i Karawa n aki mwaninga ke ni kitaniira nakoia ake a tangiriria.²¹ Karekea te kantaninga ao te onimaki n te berita anne. Reiakinna n tangira Tamam are Karawa ao n riki bwa Ana reirei n ana taeka ao n ana mwakuri.

Kataia bwa ngkana ko teimatoa ni kakoaua, ao n teimatoa ni kakaonimaki n kawakin ana tua, teuana te bong ao ko na bon maiuakina te berita are kamatata nakon te Abotoro ae Bauro: “Baike e tuai n nori te mata, ao e tuai n ongo te tanninga, ao e tuai n rin i nanon te aomata, boni baika E katauraoi te Atua i bukiia ake a tangiria.”²²

Tariu ao maneu, te kabane ni mwakaroiroi n Aomata n te aonaaba bon Taman Tamneim. E kinai ngkami. E tangiri ngkami ma te tangira ae kororaoui.

Te Atua E iangoiko tiaki ti n te rabata ae mamate n te aonaaba ae uarereke ma te tai ae kimototo—E noriko bwa ngkoe natina. E noriko bwa ko a tia n konabwai nakon ana kainibaire. E tangiria bwa ko na ataia bwa ko kakawaki Irouna.

Ti bia kakoaua, onimaki, ao ni maiuna ae riai bwa ti na ata ara koaua ae itiaki ae akea tokina. Ti bia riki n itiaki man kakawaki n ana akoi Tamara are I Karawa are E anga kairara ibukin taai aika ana roko n ara tataro n aran natina ae Iesu Kristo Amen

Bwaai aika a na taraaki

1.

Taraa Moses 1:2.

2.

Taraa Moses 1:10.

3.

Taraa Moses 1:33.

4.

Taraa Andrew Craig, "Astronomers Count the Stars," BBC News, Turai 22, 2003,
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/3085885.stm>.

5.

Taraa Moses 7:30.

6.

Motiaea 4:11.

7.

Taraa Doctrine ao Covenants 18:10.

8.

Taraa Moses 1:38--39.

9.

William Knox, "Mortality," in James Dalton Morrison, ed., *Masterpieces of Religious Verse* (1948), 397.

10.

Taraa Doctrine ao Covenants 121:7.

11.

3 Nibwaai 11:38.

12.

Motiaea 3:19.

13.

Ruka 18:14; tarai naba kiibu 9–13.

14.

Motiaea 2:17.

15.

Dieter F. Uchtdorf moan angabeeba n ana kiraati

16.

Taraa Mwakuri 10:38

17.

Mataio 18:4, tara naba kibu 1–3.

18.

Doctrine ao Covenants 1:23

19.

Taraa Doctrine ao Covenants 1:19.

20.

1 I-Korinto 1:27

21.

Taraa Ebera 13:5.

22

1 Korinto 2:9.

Nanoia Naati A na Rairaki

Iroun Unimwaane David A. Bednar

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

I kaoia kairake n te Ekaretia n reiakina taekan ao ni karekea te Tamnei iroun Eria

Ngkai ti kamatebwaia, reirei, ao ni maiuakina ana euangkerio Iesu Kristo, n tainako rikia a kakaongora. Iangoa, te katotoo, n aron reirei ake ti reiakin ibukin kakawakin te tamnei man bwai aika kakawaki ake a riki ngkana e kaokaki bwaninin ana euangkerio te Tia Kamaiu ni boong aika kaitira.

Inanon te Buakonikai ae Tabu, Iotebwa Timiti e noora ao n taetae ma te Tama are Akea Tokina ao Iesu Kristo. Ibuakon bwaai ake tabeua, Iotebwa e reiakina taekan koauan taian Atua ao kaotioti aika a na reitinako. Te mii ni burabeti ae kakannato aei e moanaki “ni koron raoi bongina” (I-Ebeto 1:10) ao bon teuana te bwai ae kakawaki n rongorongon te aonaaba.

Tao teniua te ririki imwiina, ni kaekaan ana tataro ae nano n tairikin Tebetembwa 21, 1823, e kaonaki ana ruu Iotebwa ma te oota ni karokoa ae e “bon oota riki nakon te tawanou” (Joseph Smith—History 1:30). E kaoti te aomata irarikin ana kainiwene, e wetea te kairake n ataeinimwaane n arana ao e taku “ngaia bon te tia uarongorongo ae kanakomaiakaki mairoun te Atua ...ao arana bon Moronaai” (kibu 33). E anga te kaetieti nakon Iotebwa ibukin rokon ana Boki Moomon. Ao ngkane Moronaai e taekina te taeka man Maraki n te O Tetemanti, ma teutana te kaokoro man te taetae are kabonganaki n te King James Version: E taku bwa e na kaotia nakoina te Nakoanibonga rinanon Eria te burabeti imwaain rokon ana bong te Uea ae korakora mani kakamaaku.

“... Ao e taku bwa Eria e na uniki berita i nanoia naati ake a karaoaki nakoia tamaia, ao nanoia naati a na rairaki nakoia tamaia. Bwa ngkana tiaki ngaia, te aonaaba ni kabuta e na bati n uruaki ao ni kamaroa n rokona (kiibu 1:38, 39)

Ana kaetieti Moronaai nakon te kairake ni burabeti n tokina e karinii uoua oin botoniango: (1) Ana Boki Moomon ao (2) ana taeka Maraki are e moan taai ni kaota ana mwakuri Eria ni Kaokan “bwaai ni kabane, ake E taekin te Atua ni wiia ana burabeti ake a raoiroi ni kabaneia ake iai ma ngkoangkoa (Mwakuri 3:21). Aingaia are, moan rikin Kaokanbwaai a kaota te atatai ae e eti n taian Atua, ni katuruturu kakawakin ana Boki Moomon, ao ni kantaninga te mwakuri ni kamaiu ao te kariatataaki ibukiiia ni kauoua aomata aika maiu ao aika mate. Rikin te bwai ae kakaongora aio ibukin taekan bwain te tamnei e bon rangi ni kakawakin nakon te Atua.

Au rongorongo e boboto i aon ana mwakuri ao Nanon Eria are e a kaman taekinaki iroum Moronaai i nanon ana moan kaetieti nakon Iotebwa Timiti. I tataro ma te nano ae koaua ibukin ana ibuobuoki te Tamnei ae Raoiroi.

Ana Mwakuri Eria

Eria bon ana burabeti te O Tetemanti are rinanona ao a karaoaki kakai aika korakora. E kaina karawa ao akea te karau ae bwaka inanon Iteraera n ikawai inanon 3½ te ririki. E kabatiaa kanan ao ana oera te aine ae akea buuna. E kateirakea te kairake n ataeinimwaane man te mate ao e wetea te ai mai karawa n te kakaewenako nakoia ana burabeti Bwaraa (Taraa 1 Uea 17–18). N tokin ana mwakuri Eria iaon te aba, e “aerake Eria n te ukeukenanti nako karawa” (2 Uea 2:11) ao e uotaki nako karawa n aki mate.

Ti reireinaki man kaotioti ni boong aika kaitira bwa Eria e tau mwaakan kariaia n te Nakoanibonga ae te Merakitereka ao bon te kabanea ni burabeti ni karaoia imwaain ana tai Iesu Kristo“ (Bible Dictionary, “Elijah”). E kabwarabwara te Burabeti Iotebwa Timiti, “Te tamnei, mwaaka, ao wetea Eria bon, bwa iai iroum te mwaaka n taua kingin te ...*Nakoanibonga ae te Merakitereka ae bwanin taina* ... ; ao nakon ... karekea ... ni kabane otenanti ake ana bwai uean te Atua” (*Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: Iotebwa Timiti*, [2007], 311; katuruturuana e ikotaki). Te kariaiakaki ni kabaeaki ae tabu aei e kakawaki n te aro bwa ana bwainaki otenanti n te nakoanibonga ao ni kabaeaki i aon te aba ao i karawa.

E kaoti Eria ma Mote i aon Maungan te Onikaki (taraa Mataio 17:3) ao e anga te kariaiakaki nakoia Betero, Iakobwa, ao Ioane. Eria e kaoti riki ma Mote ao tabeman n Eberi 3, 1836 inanon te Kirtland Tembora ao n anga kiing aika ti te arona nakoia Iotebwa Timiti ao Oliver Cowdery.

Scripture records that Elijah the prophet stood before Joseph and Oliver and said:
E taekinaki n te boki ae tabu bwa Eria te burabeti e tei i mataia Iotebwa ao Oliver ao n taku:

Taraia, e a roko te tai, are e a tia n taekinaki ni wiin Maraki—ni kakoaua bwa [Eria] e na kanakoaki imwaain ana bong te Uea ae korakora man kakamaaku—

E na rairi nanoia taama nakoia naati, ao nanoia naati nakoia taama, bwa e aonga te aonaaba ae bwanin n aki oreaki ma te maraia.

“Aingaia are, kingiin boong aikai a na karaoaki nako nanon baia. Man aei are a kona iai n atatia bwa e a kaan ana bong te Uea ae korakora man kakamaaku, e a mena irarikin mataroo”. (taraa D&C 110:14–16).

Kaokan te kariaia man te kabaebae iroun Eria n 1836 e bon riai nakon katauraon te aonaaba ibukin Kauaokin Te Tia Kamaiu ao ni moana rikiraken tangiran kakaean rongorongon te utu.

Nanon ao Ana Mwakuri Eria

E taku te Burabeti Iotebwa Timiti: Te kabanea n tabe ae rangi ni korakora n te aonaaba aio are te Atua e a tia ni kawenea i aora bwa ti na kakaeia ara mate. ... Ibukina bwa e bon riai te mwaaka ni kabaebae n tiku inanon baira ni kabaeia natiira ao ara mate ibukin koron raoi bongin te bong are e na kakoroi taekan berita ake a karaoaki iroun Iesu Kristo imwaain kawenean aan te aonaaba ibukin kamaiuaia aomata. ... Ai ngaia, are e taku te Atua. “N na kanakoa nakoimi Eria are te burabeti” (*Teachings: Joseph Smith, 475*).

E kabwarabwara riki Iotebwa, “Bwa terana bukin[rokon Eria]? ke e na kanga ni kakoroaki bukina? A na uotaki taian kiing, nanon Eria e na bon roko, te Euangkerio e na kateaki, ana aomata aika Itiaki te Atua a na bootaki, Tion e na kateaki, ao aomata Aika Itiaki a na aerake bwa taan kamaiu i aon te maunga are Tion [taraa Obaria 1:21]

“Ma a na kangaa n riki bwa taan kamaiu i aon Maungan Tion? Man katean aia tembora ao ni waaki rake ao ni karekei ni kabane otenanti . . . ibukiia aia bakatibu ni kabane ake a mate . . . ; ao inanon aio bon te tiein are e kabaea nanoia taama nakoia naati, ao naati nakoia taama, are e a kakoroa nanon ana mwakuri Eria” (*Teachings: Joseph Smith, 472–73*).

Unimwaane Russell M. Nelson e a tia n anga reirei bwa Nanon Eria bon “ana kaotioti te Tamnei ae Raoiroi are e a uota te kakoaua ae tabu ibukin aron te utu” (“A New Harvest Time,” *Ensign, May 1998, 34*). Te mwakuri ae e rangi n teretere aio man te Tamnei ae Raoiroi e a kaungaia aomata bwa a na kinaa, korea, ao n tangiriria aia bakatibu ao kaain aia utu—ake ngkoa ao ngkai

Nanon Eria e rootia aomata inanon ao itinanikun te Ekaretia. E ngae n anne, ngkai membwa ngaira n ana Ekaretia Iesu are e kaokaki, ti a tia ni karaoa te berita ae tabu ao tabera kakaesia ara bakatibu ao ni karekei ibukiia otenanti ni kamaiu man te euangkerio. “Ngaia n akea ngaira a na aki kakororoaki raoi” (Ebera 11:40; taraa *Teachings: Joseph Smith, 475*). Ao tiaki kona ni kakororoaki ngkana akea ara mate” (taraa D&C 128:15).

Ibukin bukina aikai ti karaoi kakaie i aon rongorongoa ara utu, ni katei tembora, ao ni karaoi otenanti ni bonomwi. Ibukin aikai Eria e kanakoaki bwa e na kaoka te kariaia ni kabaekaki are e a kabaekaki i aon te aba ao i karawa. Ngaira ana tia tei te Uea inanon te mwakuri ni kamaiu ao n te karietataki are e na tuka te aonaaba man orekina man te

maraiia” (D&C 110:15) ngkana E a manga oki. Aio bon tabera ao ara kakabwaia ae korakora.

Te Kakao nakon te Roro ae Rikirake

I a kanakoa ngkai te kakao nakoia kairake n ataeinaine ao n ataeinimwaane ao ataei man te roro ae rikirake ngkai I katuruturu kakawakin Nanon Eria inanon maiumi n te bong aei. Au rongorongo e bon kaineti ibukin te Ekaretia ae bwanin ni kabuta—ma bon ibukim riki.

Angiina mai i rouni a kona ni iangoia bwa te mwakuri ibukin rongorongon te utu e bon riai ni karaoaki irouia aomata aika a ikawai. Ma I ataia ae akea tokin te ririki ni kabwarabwaraki inanon booki aika tabu ke kainibaire ni katanoataki mai irouia taan kairiiri n te Ekaretia n tiana te mwakuri ae kakaawaki aio nakoia aomata aika ikawai. Ngkami natin te Atua aika mwaane ao aine, naati ni berita ae tabu, ao taan katea te abanuea. Ko aki tangiria bwa ko na tataninga te ririki ae tangiraki are e a tia n rineaki n akea bukina ni kakoroa mwiokoam ni buokiko n te mwakuri ni kamaiu ibukin ana utu te aomata.

Te Uea e a tia ni katauraioia n ara bong ma bwaai aika tamaroa are e a tia ni buokiko n reireiniko ao n tangira te mwakuri aio are e a kaungaki man Nanon Eria. Ibukin te katotoo, te FamilySearch bon te boota n rekooti, rongorongo, ao mwakuri n ibuobuoki are a kai nooraki man oin am kaombiuta ao bwaai ake a tauaki n te bai, e karaoaki ibukin buokaia aomata ni kunei ao ni korei rongorongoia aia utu. Taabo ni kareke rongorongo aikai a kona naba n tauraioi inanon tienta ibukin te utu inanon ana kateitei te Ekaretia aika bati ni kabuta te aonaaba.

Tiaki te bwai ae manennanti bwa te FamilySearch ao bwaai riki ni mwakuri ake tabeua a tia n roko n te tai are kairake n aomata a rangi n taneiai ma rabakau n aekaki n rongorongo ao itoman aika a rangi ni mwaiti. Ko a tia n reireinaki ni kanakoi rongorongo n am mobwaire ao kombiuta ni kabirimwaaka ao ni katamaroa riki ana mwakuri te Uea—tiaki n tii te itoman ae waekoa ma raraom. Te rabakau ao te konabwai aika a rangi n teretere ibuakoa kairake n aomata aika bati n te bong aio bon katauraioi nakon tibwangan te mwakuri ni kamaiu.

I kaomia kairake n aomata man te Ekaretia nakon reireiakiiia ibukin ao kataneiakia n Nanon Eria . I kaungai ngkami ni kamatebwaia, ni kakaeia am bakatibu, ao ni katauraioiko ni karaoi bwabetito ni bonomwi inanon ana auti te Uea ibukiiia kain am utu ao am bakatibu ake a tia ni mate (taraa D&C 124:28–36). Ao I kaungaingkami bwa kam na buokia tabeman ni kinai rongorongon aia utu.

Ngkai ko kaeka n te onimaki nakon te kakao aio, nanomi a na rairaki nakoia taama. Berita ake a karaoaki nakon Aberaam, Itaaka, ao Iakobwa a na karinaki i nanomi. Ana kakabwaia am tamanuea, ma taekinan rikim, e na katomako nakoia taama aikai ao e na rangi n nano riki nakoim. Am tangira ao am kakaitau ibukiia am bakatibu e na rikirake. Am kakoaua ibukin ao rairakim nakon te Tia Kamaiu e na rikirake n nano ao ni maan. Ao I berita bwa ko na kawaakinaki ni kaitarai ana mwakuri te riaboro aika a rikirake. Ngkai ko ira te mwakuri aio ae tabu ao n tangiria, ko na kamanoaki i nanon am tai n rikirake ao rinanon maium.

Kaaro ao taan kairiiri, taiaoka buokiia natimi ao te roronrikirake n reirei ibukin ao n ota n Nanon Eria. Ma taiaoka tai karaoa te buroukuraem aio n rangi ni kamatoa te kakatai aio ke ni katauraoa te rongorongon ae e rangi ni bati ao ni matata ke te kataneiai. Kaoia kairake n aomata ni kakaea, ni kakatai, ao ni bon reireiniia (taraa Joseph Smith—History 1:20). A kona kairake n aomata ni karaoa te bwai are I karioa ni kamanenai mwakuri n reirei ake a tauraoni n te [lds.org/familyhistoryyouth](https://www.lds.org/familyhistoryyouth). Te kooram n Nakoanibonga ibukin te Aaron ao beretitenti ibukin te kiraati ni beretitenti irouia Kairake n Ataeinaine a kona ni karaoa te mwakuri ae kakaawaki ni buokia ni kabane te roronrikirake bwa a na rikirake n taneiai ma bwaai ni kareke rongorongon aikai. Kairake n aomata e a rikirake ni kainanoa n riki bwa taan reireinaki ake a mwakuri ao ni kona ni karekea te oota ae raka riki ao te rabakau man mwaakan te Tamnei ae Raoiroi—ao tiaki ataein te reirei aika aki kakammwakuri ake e na karaoaki te mwakuri nakoia (taraa 2 Nibwaa 2:26)

Kaaro ao taan kairiiri n te roronrikirake, kam na tei ao ni miimi ni kabane bwa a kangaa ni birimwaaka natimi ao te roronrikirake ma bwaai ni mwakuri aikai. Ni koauana, ko na reireiniko reirei aika bongana mai irouia kairake n aomata aikai ibukin kamanenaan raoi bwaai aikai. A kona kaain te roronrikirake n anga te ibuobuoki ae bati nakoia aika ikawai riki ake a aki rangi ni mwengaraoi ma ake a maaku man rabakau aika boou ke a aki taneiai ma te FamilySearch. Ko na wareki naba am kakabwaia ngkana kairake n aomata a kabanei aia tai aika a bati riki nakon rongorongon aia utu ao te mwakuri n te tembora ao te tai ae uarereke nakon aia takakaro n te witeo, ni kakaai rongorongon n te intanete, ao ni kamanenai tabo n te webutiaite.

Troy Jackson, Jaren Hope, ao Andrew Allan bon taan taua te nakoanibonga ae te Aaron ake a weteaki iroun te bitiobi ae kairaki ni bootaki n reireiia te kiraati n rongorongon te utu n aia uote. Kairake n ataeinimwaane aikai bon taan tei ibukimi ngkami aika kam rangi ni mwaiti inanon ami kan reirei ae ingainga ao man tangira te mwakuri n ibuobuoki.

E taku Troy, “I tataneiai n roroko nakon te taromauri ao n ti tekateka ikekei, ma ngkai I ataia bwa N na riai n okira mweengau ao ni karaoa te bwai teuana. Ti kona ni karaoa rongorongon te utu.

E ribootina Jaren bwa ngke e reireinna riki ibukin rongorongon te utu e a ataia “bwa bwaai aikai tiaki ti taian ara ma aomata ni koaua. I rikirake riki ao riki ni kukurei ibukin anaakin aara aikai nakon te tembora.”

Ao Andrew e taku, “ I a rikirake n tangira rongorongon te utu ma te tangira ao te korakora ae I aki ataia ae I kona ni karekea. Ngkai I katauraoa au anga reirei ni katoa wiiki, I bon aki toki ni kauringaki iroun te Tamnei ae Raoiroi ni karaoi ao ni katai tabeua kawai ake a reireinaki n te reirei. Imwaaina, rongorongon te utu bon te bwai ae kakamaaku. Ma ni buokaki iroun te Tamnei ae Raoiroi I a kona ni kakororaoa bukin weteau ao ni buokiia aomata aika bati n ara uoote.

Tariu ao mwaaneu aika kam tangiraki, rongorongon te utu bon tiaki ti te buroukuraem ae tatangiraki ke te mwakuri ae mwanenaki man te Ekaretia; ma, bwa bon te mwakoro ae kakaawaki man te mwakuri ni kamaiu ao ni karietaataki. Ko a tia ni katauraoaiki ibukin te bong aei ao ni katea abanuean te Atua. Ko mena ikai i aon te aba ngkai n ibuobuoki i nanon te mwakuri ae mimitong aio.

I kakooua bwa Eria e oki rikaaki nakon te aonaaba ao ni kaoka te kariaia ni kabaebae ae tabu. I kakooua bwa tera are e kabaekaki iaon te aba e kona ni kabaekaki i karawa. Ao I ataia bwa iai tabeia ae kakawaki kairake n te roro ae rikirake are a na karaoia n te mwakuri ae kakannato aio. I rangi ni kakooua n aran te Uea ae Iesu Kristo, amen.

Ataei

Iroun Unimwaane Neil L. Andersen
Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

I kakoaua n te kakabwaia ae korakora irouia ataei ao te kakukurei are a na uotia nakoira n te maiu aei ao are akea tokina.

Ngkai ti tarai mataia ataei, ti noria bwa natin te Atua mwaane ao aine ake a tei ma ngaira n te maiu imwain te maiu aei.

Bon te tibwanga ae rietata iroun te bumwaane ao te buaine ake a kona n bungii ataei ni karekei rabwataia bwa aikai natin te Atua aika tamnei. Ti kakoauai inanon utu ao ti kakoaua irouia ataei.

Ngkana e bungiki te ataei nakon te bumwaane ao te buuaine, a kakoroa te mwakoro are ana babaire Tamara are i karawa bwa ana uotii ataei nakon te aonaaba. Te Uea e taku, bwa ana mwakuri te uota te kamaiuaki ao te maiu ae akea tokina nakoia aomata. (taraa Moses 1:39) ¹ Imwain te maiu ae aki mamate' e na riai moa te mamate.

Te utu e katabuaki iroun te Atua. Utu a boboto n ana babaire Tamara are i Karawa ikai iaon te aba ao rinanon te maiu ae akea tokina. Imwiin reitakiia Atam ma Ewa a ikotaki n te mare, e warekaki ni koroboki aika a tabu: “Ao e kakabwaiia nakekei te Atua, ao E taku te Atua nakoia, Kabatiai ami kariki, ao kaona aonaaba.”² N aia tai ara burabeti ao abotoro a tia n taekinna, Te moan tua are e anga te Atua nakon Atam ao Ewa bon ibukin are a na kona n riki ni karo bwa te tama ao te tina. Ti katanoata bwa ana tua te Atua ibukii Natina are a na rikirake ni mwaiti ao ni kaonrakea te aonaaba e teimatoa naba ni bwainaki ngkai.

E tuai ni mwanuokinaki te tua aei ke ni kaokoroaki n Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukii Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira.⁴ Ti kaota ara kakaitau ae nano ibukin korakoran aia animaki buumwaane ao buuaine (riki buuraine) n ingaingan nanoia ni karekean natiia. Bwa ningai karekean aia ataei ke iraman ataei bon tibwanga inanon te maroro are e karaoaki imarenan te buumwaane ao aine ao te Uea. Aikai bon babaire aika tabu—maroro aikai a riai n karaoaki ma te tataro mwaaka ao mwakuriana ma te animaki ae korakora.

Ririki aika a nako, Unimwaane James O. Mason man te Itingaun e tibwaua te karaki nakoiu. “Bungiakin natira te kaonoman bon te mwakuri ae ti aki kona ni mwaninga. Ngke I taraa tikiraoin te nati te aine ae tibwa bungiki n te tabo ni bung tabeua te tai imwin bungiana, I ongo te bwana ae onoti, “E na iai ae e na manga riki ma ai bon te mwaane.” N aki iangoia, I kawaekoai nako rarikin ana kainiwene kain abau are e a bon kua ao n tuanga te rongorong ae kakukurei. Tiaki raoi taina arei man au itera.”⁵ Te ririki teuana imwiin teuana ana utu Mason a kakantaninga rokon te ataei riki temanna. Teniua, aua, nimaua, onoua, itiuua te ririki e nako. N tokina waniua te ririki imwiina e a kaoti te kaitiman n nati are bungiki—te mwaane. Aio are bon 37 te ririki imwiina.

N Eberi ae nako, Beretitenti Thomas S. Monson e taekinna:

“N te taina ana kainibaire te Ekaretia ao ana kainibaire te botanaomata a rangi irekereke, ngkai iai te marena ae korakora imarenara, ao e rikirake riki ni maranga...

“Te Tia Kamaiuia aomata E kabwarabwara Arona ngke e mena n te aonaaba ma tiaki ana bwai te aba ngaia. Ti kona naba ni maeka n te aonaaba ma tiku n te aonaaba ngkai ti katinanikui iango ao reirei aika kairua ao n tiku n te koaua are e tua te Atua.”⁶

Bwana aika mwaiti n te aonaaba n te bong aei e karinanoa kakaawakin karikaia ataei ke n tua n kauarerekeia ke tianakiia ataei inanon te utu. Natiu aine a kanakoai nakon te buraoki are e koreaki iroun te tina te Kiritian (tiaki kain te Ekaretia) ae niiman natina. E taekinna: “[Te ikawairake]n te katei aei, e rangi ni kangaanga reken ana iango te tina n te Baibara. ...Ataei a bwaka iaan karekean te reirei ae rietata. Iaan karekean nneia ataei ae koaua n te mwamwananga n te aonnaba. Iaan te konabwai n otinako n te tairiki n reken am tai. Iaan katamaroan rabwatam n te tabo n takakaro. Iaan mwakuri nako ake ko kona ni karekea ke ni kantaninga rekena.” Imwiina e reitia: “Te Nakoantina bon tiaki te bwai ni kukurei, bon te wewete. Ko aki rikoia ataei ibukina bwa ko kunea bwa a kanikan riki nakon titambwa. Bon tiaki te bwai ae ko kona ni karaoia ngkana ko kona ni kariniia ibuakon tabem ae mwaiti. Bon te bwai ae e anganiko te Atua bwa e na reke am tai ibukina.”⁷

Karikaia ataei aika uarereke e bon aki bebete. Mwaitin boong a bon kangaanga. Te tina ae ataei e toka n te bwati ma itiman natina. E titiraki te turaiwa n te bwati, “Natim aikai ni kabane te aine? Ke te bikiniki?”

“ Eng natiu ni kabane, e kaeka neiei,” “Ao bon akea te bikiniki!”⁸

Ngkai e rikirake ni mwaiti ana titiraki te aonaaba, “Natim aikai ni kabane?”Ti karabwai ngkami ibukin te karikibwai inanon te Ekaretia te katantan ibukiiia utu, ike ti karineia ao ni buokiiia tina ma natia.

Nakon te karo ae kororaai, akea taeka aika tau ni kaota te kakaaitau ao te tangira are e namakinna ibukin bwaintangirakina ae kakaawaki ni karikaia ao n tararuiaia aia ataei.

E rinanona te namakin Unimwaane Mason te wiiki imwiin ana mare are e buokia ni karimoa tibwangana n te utu. E taku:

“Marie ao ngai ti katinea bwa ibukiu n otinako man te reirei ni bwainaoraki e na kakaawaki riki ibukina bwa e na tiku n te tabo ni mwakuri. E ngae ngke tiaki aio ae ti [tangiria] ni karaoia, ataei a na roko rimwi. [Ngke I taratara ana maekatin te Ekaretia ni mweengaia au karo] I nora te rongorongoi mai iroun Unimwaane Spencer W. Kimbal, n te tai anne man te Kooram n Tengaun ma Uoman, [kaoti] tibwanga ake a irekereke ma te mare. Ni kaineti ma Unimwaane Kimball teuana te tibwanga ae tabu bwa tina kariki ao ni kaona te aonaaba. Mwengaia au karo e [kaan nakon] ana kateitei te Ekaretia. I waekoa n rianna nakon te aobitia ao 30 te miniti imwiin warekan ana rongorongoi, I a tekateka ni kaitara ma ana taibora Unimwaane Spencer W. Kimball.” (Aio e na bon aki bebete n te bong aei.)

““I kabwarabwara bwa I tangiria ni kan riki bwa te taokita. Akea te anga ma n taona riki karekean ara utu. Unimwaane Kimball e kakauongo ma te nanorinano ao imwiina e kaeka n te bwana ae beebete, ‘Tari Mason, e na kariaia te Uea bwa ko na urua ana tua ae

kakaawaki bwa ko aonga n riki bwa te taokita? Man ana ibuobuoki te Uea, ko kona ni karekea am utu ao n riki naba bwa te taokita. E mena ia am onimaki?”

Unimwaane Mason e reitinako: “Ara moan nati e bungiaiki e aki reke te ririki imwiina. Marie ao ngai ti mwakuri korakora ao te Uea e na kauki mataroan nako karawa.” Tangan Mason a kakabwaiaki uoman natiia imwaain ae e angabebwa man te reirei ni bwainaoraki aua te ririki imwiina.⁹

Ni kabuta te aonnaba, aio te tai n aki taun te mwane ao te aki koaua n taekan te mwane. N te maungatabu ni kabuta inanon Eberi Beretitenti Thomas S. Monson e taku: “Ngkana ko tabeaianga n taekan karekean te mwane ibukin buum ao utu, I kakoaua nakoim bwa akea te kamama irouia taanga ni kabane mwane n ae uarereke ao ni kawakin mwane. E tabangaki n taai ni kangaanga n te aro are ko na rikirake ni bootaki ngkai ko reiakinna n anganano ao ni karaoi babaire aika matoa.”¹⁰

E aki mena n te Onaroka are i Eten Atam ao Ewa a bungiaia aia moan nati. Kitanan te onaroka, “Atam [ao Ewa] a karikiia natiia mwaane ao aine ao [mwakuri ma te onimaki]a karakai mwaitiia ao a kaona te aonaaba.”¹¹

Tiaki ni mweengaia Ierutarem, ma aia koorā, tirewa, ao bwaai aika a kakaawaki, are Riaai ao Tiera, a mwakuri inanon te onimaki, a bungiaia natiia mwaane Iakobwa ao Iotebwa. E riki n te rereua. Riaai e taekina Iakobwa. “Natiu ae te karimoa inanon au bong ni karawawataki inanon te rereua.”¹² Riaai e taetae nakon Iotebwa Ko a tia ni bungiaiki inanon te rereua n tain rawawtau; eng, e bungiiiko tinam inanon bongin rawawatau ae moan te korakora.”¹³

N ana boki te Otinako te mwaane ao te aine a mareaki ao, mwakuri inanon te onimaki, a karekea te nati te mwaane. Akea te kanikina ni butimwaai i matan te mataroa are e katanoata bungiakina. A karaba ibukina bwa Bwarao e a tia n tua bwa ni kabane mwaane ake a tibwa bungiaiki aika Iteraera a na kabaneia “n teweia nako nanon te karanga.”¹⁴ Kam ata nikiran te karaki: te teei ae tangiraki e kaweneaki inanon te aake ae uarereke ae karaoaki man te uteute, katukaki inanon te karanga, tataraki iroun mwanena, kuneaki iroun natin Barao te aine, ao e tararuaki iroun oin tinana bwa ana neeti. Te tei ni mwaane e kaokaki nakon natin Barao, are e anaia bwa Natina te mwaane ao e arana bwa Moote.

Inanon te karaki ae moan te tatangiraki aron bungiaikin te teei, akea te ruu n ataei ae katamaroaki ke kainiwene ae katamaroaki—ti nnen te man n amwarake ibukin te Tia Kamaiu n te aonaaba.

Inanon “tamaroan taai aikai [ao] ... buakakan taai aikai,”¹⁵ ana aomata aika Itiaki te Atua ni koaua, mwakuri inanon te onimaki, e aki kona ni mwaninga, kitanā, ke n tinanikuia “ana tua te Atua ibukiia Natina bwa ana kamwaitiia ao ni kaona te aonaaba.”¹⁶ Ti waaki nako inanon te onimaki, riki n atai babaire ni mwaitiia natira ae ti na karekei ao n ningai ae a na roko iai bon imarenan te buumwaane ao te buuaine ao te Uea. Ti riai n aki motika taekan temanna iaon te bwai aei.

Karikaia ataei bon te marooro ae kona n rang kammaraki irouia aine ake aki reke aia tai ni mareaki ke ni katei utu. Nakoimi aine aika kam kakaawaki, Tamara are I Karawa E atai ami tataro ao nanomi. Ai kukureira ngaira ibukin ami banna aika rianako, n ikotaki ma arorani baimii n tangira nakoia ataei aika a kainnanao ami onimaki ao korakorami.

Karikaia ataei e kona naba n urua te nano irouia taanga aika raoiroi ake a mare ao a kunea bwa aki kona ni kariki ao a rangi n ingainga ni kataia ke ibukiia buumwaane ao buuaine ake a bairea ni karekea te utu ae bubura ma a kakabwaiaki ma te utu ae uareke.

Ti aki kona n tainako ni kabwarabwara te kanganga ni maiura n rabwata. N tabetai te maiu e tara n tabeitera—riki ngkana Nanora ae korakora bon karaoan are e tua te Uea. Ngkai ana toro te Uea I kamatoa nakoim bwa te berita aio e bon koaua: “Membwa aika kakaonimaki are aia kangaanga e aki kariaia bwa a na karekei kakabwaiian te mare are akea tokina ao te nakoanikaro n te maiu aei a na karekei kakabwaiia ni kabane ake a tia ni beritanaki n te maiu are akea tokina, ngkana arona bwa a kawakin berita ake a tia ni karaoi ma te Atua..”¹⁷

Beretitenti J. Scott Dorius mai Peru Lima n te Mition are I Maeao e karakina Rongorongoia. E taku

“Ngai ao Becky ti mareaki inanon 25 te ririki n aki kona ni karekea [ke n tabeka] natira. Ti riingaki n taai tabetai. Kaotakira n taabo aika boou e bon tangbuaka ao n tabetai e kammaraki. Membwa n te uoote a mimi bwa e aera ngkai [akea] natira. Bon tiaki ti ngaiia ni miiii.

“Ngke I weteaki bwa te bitiobi, membwa n te uoote [kaota]raraomaia ngkai akea au taneiai ma ataei ao roro ake tebwitabun. I karabwaiia membwa n te uoote ibukin aia kamatoa ao n tuangiia bwa a na kariaia bwa n na kataneiai ni kaikawaia ataei. A kariaia ma te tangira.

“Ti tataninga, kareke iango, ao reirei te nanorinano. Imwiin 25 te ririki ni mare, te kamimi bwa e roko te teei inanon maiura. Ti tabekia Nicole ae uoua ana ririki ao Nikolai ae tibwa bungiaiki. Aomata aika ti aki kinaia a kamoamoaira irouia tibura aika titikiraoui. Ti ngare man taekinna ‘Ngaia natira. Ti a tia ni maiuakina maiura mai buki.’”¹⁸

Tariu ao mwaneu, ti riai n aki kabuakakaia raora n te nakoa ae tabu ae onoti nakon temanna.

Ao [Iesu] e ana te teei ...ni bwabwakoia [man] taku ...

“Ane mwanea te tei ae karako ae ai aron te tei aei n akoia, I nanon arau, ao e mwaneai n akoia naba; ao ane ... mwaneai ma e mwanea ... Teuare kanakomaiai.”¹⁹

Ai kakukureira kakabwaiia ake ti karekei ni butimwaeia natin te Atua mwaane ao aine inanon mweengara.

Ti na nanorinano ao n tataromwaaka n ukoukoria bwa tia onga n ota ao ni butimwaea ana tua te Atua, ma te karinerine ni kakauongo nakon bwanaan Tamneina ae Mimitong.

Utu a boboto nakon ana baire te Atua ae akea tokina. I kakoaua bwa bon te kakabwaiia ae korakora irouia ataei ao te kakukurei are e na uotia nakoira n te maiu aei ao n aki totoki, n aran Iesu Kristo, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1.

Moses 1:39.

2.

Otinako 1:28

3.

“

“Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Nobembwa 2010, 129.

4.

Ni kaineti ma te Wareaomata ni katoa ririki ana Botannaomata America, kaotinakoaki man te Botaki ni Wareaomata n te US, “Utah ngaia naba te kabanea ni bubura mwaitiia kain te auti, korakora mwaitin aia kakariki, kabanea n uarereke mwaitiia te roro are inukan te ririki, kabanea n uarereke aia ririki ni mare ao e mwaiti tina aika tiku n te mweenga.” (“Aika Bon Kain Utah? Te Wareaomata e kaotia bwa Ngaira te Kabanea n Rietata, Rinano, Kabanea n Uarereke,” *Salt Lake Tribune*, Tebetembwa 22, 2011, A1, A8).

5.

Emeeri mai iroun Unimwane James O. Mason, Tuun 25, 2011

6.

Thomas S. Monson, “Priesthood Power,” *Riaona*, Meei 2011, 66, 67.

7.

Rachel Jankovic, “Motherhood Is a Calling (and Where Your Children Rank),” July 14, 2011, desiringgod.org.

8.

Taraa “Jokes and Funny Stories about Children,” thejokes.co.uk/jokes-about-children.php.

9.

Emeeri mairoun Unimwaane James O. Mason, Tuun 29, 2011.

10.

Thomas S. Monson, *Riaona*, Meei 2011, 67.

11.

Moses 5:1, 2.

12.

2 Nibwaai 2:1.

13.

2 Nibwaai 3:1.

14.

Otinako 1:22

15.

Charles Dickens, *A Tale of Two Cities* (Signet Classic, 1997), 13.

16.

Riaona, Nobembwa. 2010, 129.

17.

Aeniboki 2: Kairan te Ekaretia (2010), 1.3.3.

18.

Emeeri mairoun Beretitenti J. Scott Dorius, *Aokati* 28, 2011.

19.

Mareko 9:36–37.

Te Bwai n Tangira mai Karawa n te Rairannano

Iroun Unimwaane D. Todd Christofferson

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Man ti rinanon te rairannano ti kona ni karekea te mwakuri ni kamaiu ma iroun Iesu Kristo.

Iai n Ana Boki Moomon rongorongon te mwaane ae Neooa. E bebete atakina bwa bukin tera Moomon, ngke e koroia ni kakimototoa rongorongon Nibwaai teubuaa tenga te ririki n nako, e iangoia bwa e kakawaki karinan taekan te mwaane aei ao te nano ae teimatoa ibukin ana reirei aika ibuobuoki. E tara ni kauringira Moomon, n ataia bwa te koaua aei e na manga reireiaki riki n ara bong.

E moan taekinaki Neooa tao 90 te ririki imwain bungiaikin Kristo. E taku “bwa ana bane aomata ni kamaiuaki n te kabanea ni bong, ... bwa te Uea e a tia ni karikiia aomata ni kabane, ao e a tia naba ni kabooia aomata ni kabane; ao, n tokina, ni kabane aomata a na karekea te maiu are akea tokina” (Aramwa 1:4).

Tao 15 te ririki imwiina, e roko Korioa ibuakoia tenaan Nibwaite ni kabwarabwara ao ni katanoata raoi ana reirei Neooa. E ribootinaki n Ana Boki Moomon bwa “bon te tia Kakewea-Kristo, bukina bwa e waaki ni kabwarabwara nakoia aomata ni kaaitarai taetae ni burabeti... ni kaineti ma rokon Kristo” (Aramwa 30:6). Ana kabwarabwara Korioa bon ibukina bwa “e na aki kona n iai te mwakuri ni kamaiu ibukin aia bure aomata, ma te aomata e nakoraoi ke e nakobuaka arona n te maiu aei man ana waaki; ngaia are ni kabane aomata a nakoraoi aroia man wanawanaia, ao aomata ni kabane a reke bwaai irouia man korakoraia; ao te bwai ae karaoia te aomata bon tiaki te bure” (Aramwa 30:17). Taan iriri burabeti ni kewe aikai ao taan iriria aki kakoaua te rairannano man te bure” (Aramwa 15:15).

N aia bong Neooa ao Korioa, ti maeka n aki maan imwain rokon Iesu Kristo— n ara keiti bon te tai ni katauraoi ibukin Kauaokina. Ao ti tebo ma, te rongorongo ibukin te rairannano e aki butimwaeaki. Tabeman a kamatoa bwa ngkana iai te Atua, E aki karaoa te kairoro ae koaua nakoiria (tara Aramwa 18:5). Tabeman a kakoaua bwa te Atua ae tangira e kabwarai buure ni kabane ni kaineti ma kaotibure aika bebete, ao ngkana iai te katuaeaki ibukin te bure, “Ao e na oroira teutana te Atua, ao n tokina ti na kamaiuaki n uean te Atua” (2 Nibwaai 28:8). Tabeman, ma Korioa, aki kakoaua rikin Kristo ao te bwai ae te bure. Aia reirei e kangai bwa bonganaia, kainibaire, ao te koaua a bane n iai rekerekeia. Ngaia, are ngkana temanna e namakinna bwa eti ibukin teuanne ke neienne e aki kona ni motikaki taekana irouia tabeman bwa e kairua ke e bure.

Ni bon arona aeka ni koaua aikanne a taraa n anainano bukina bwa anganiira te kariaiakaki ni kanakoa te un ke te nano n aki tabe ma mwiina. Man kabonganakin aia reirei Neooa ao Korioa aika kewe, ti kona n iangoi ao ni kakoauai bwaai ni kabane. Ngke a tangira te rairannano burabeti, e “kauniia aomata ake aki rairinanoia.” Man aron teina raoi aia wewete burabetib e riari n reke ma te kukurei. N akean te rairannano ana bon akea te rikirake n te maiu. Bakae an ae akea te bure e aki kakerikaaka te rawawata ao te maraki. Te karawawataaki ibukin te bure e aki bita te bwai teuana nakon ae tamaroa riki. Te katuaeaki irouna e na aki karekea ae tamaroa. Ao, e koaua, bon ti rinanon te rairannano ae ti na kona iai ni karekea ana tangira ao ana mwakuri ni kamaiu Iesu Kristo. Te rairannano bon bwaintangira mai karawa, ao ana bon iai te moangare i moara ngkana ti taetae ibukina. E kaota te kainaomataki, tauraoi, ao te rau. Tao n uruan botakiana, te bwaintangira ae rairannano ngaia are e karika raoi te bukamaru.

E kona n reitinako te rairannano ti ibukin Ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo. Bon Ana anga karea ae akea tiana are e na “karekea te anga nakoia aomata are a na kona ni karekea te onimaki nakon te rairannano. Ao . . . te nanoanga e kona ni kakoroi bukin bwaai ake e tangiri te momotiraoi” (Aramwa 34:15--16). Te rairannano bon te kaetieti ae riari, ao ana tangira Kristo bon te mwaaka. Ara kakoaua bon aei:

“Ti ataia bwa kakoauaan, [ke kabwaraan bure] rinanon ana nanoanga ara Uea ao ara Tia Kamaiu Iesu Kristo bwa e eti ao e koaua;

“Ao ti ataia naba bwa te kaitiaki man [kangangan te bure] rinanon ana nanoanga ara Uea ao ara Tia Kamaiu Iesu Kristo e bon eti ao e koaua, ibukiia naake a tangira ao ni beku ibukin te Atua ma aia kantaninga, aia iango, ao korakoraia ni kabane (taraa D&C 20:30–31).

Te rairannano bon te taobiki ae korakora, ma n te bong aei I tangiria n taekin tabeua mwakoron reirein te euangkerio ae I taku bwa e na ibuobuoki.

Te moan, te kakao nakon te rairannano bon kaotan te tangira. Ngke te Tia Kamaiu “e moa n reirei, ao e taku, Kam na Rairinanomi: bwa e a kan roko uean te Atua” (Mataio 4:17), bon te rongorongon tangira, ni kaoia ni kabane ake a tau ao n te kukurei ae akea n aonaaba ae na roko (tara 6:59). Ngkana ti aki kaoia tabeman bwa ana bitaki ke ngkana ti aki tangiria bwa ti na rairinanora, ti kabwaka n tabera aika ti kabaeaki nako iai imarenara ao ao irouna n tatabemaniira nako. Te karo ae kariaia natina bwa e na karaoa te bure, te rao ae aki kona n taetae ni kaitara te bure, te tia kairiri n te Ekaretia ae kakamaku ni bon koauana a ti iangoia nakon aia warebea ao kukureia naake a kona ni buokiia. Eng, te wewete nakon te rairannano e kona n taai tabetai n iangoaki bwa te aki kan konaaki ke ni kaun, ao riki n ribaaki, ma e na kairaki n te Tamnei ae bon te tararua ni koaua (taraa

D&C 121 43–44).

Te Kauoua, te rairannano nanona kataakin te bitaki. E na kaenaena karawawatakin te Tia Kamaiu n te nen aroka i Keketemwane ibukira ni kantaningaia bwa E na bitiira bwa aomata aika kororaoui n akea raoui te bwai ae ti karaoia n ara itera. Ma, ti ukoukora Ana nanoanga ni kakororaoui ao ni kaniwangai ara mwakuri korakora (taraa 2 Nibwaai 25:23). Tao ti riai n tataro ibukin te tai ao n reken ara mwakuri ao ni kekeiaki ao n tokanikai iaon te bure n ae ti kona n tataro ibukin te nanoanga. Ni koauana raoui, te Uea e na kakabwaia te aomata ae iai nanona ni kakororaoui motikan taekana, ae mwakuri ma nanona ni kekeiaki ni katoa bong n onea mwiin te mamaara nakon te korakora. Te rairannano raoui, te bitaki raoui e kainanoa kaokan karaoakina, ma iai te bwai ae kakukurei ao e tabu man te mwakuri anne. Te kabwara bure ao te kamaiu mai ieta e reke n akea te kanganga nakon te aomata, bukina bwa “te tamaroa e tangira te tamaroa; te oota e nim nakon te oota;ao te nanoanga iai inanona n te nanoanga ao ni kamanoia naake a nanoanga” (taraa D&C 88:40).

Ma te rairannano ti kona ni kateimatoa nakoraoin arora ni maiuakina tuan te tiretio, bukina bwa ti ataia ae te aomata are e aki kona ni maiuakina tuan te tiretio e aki kona n roko ni mimitongin te tiretio (taraa D&C 88:22).

Te Katenua, te rairannano tiaki ti kabwaraan te bure ma kabaeakira naba bwa ti na ongotaeka. Te Bible Dictionary e taekinna, “Te rairannano nanona bitakin nanon ao ana kantaninga temanna nakon te Atua, aouana ma te rairan te nano ao te kantaninga nakon te Atua, ao kabwaraan te bure are ti aki kantaningaia.”¹ Teuana mai buakon katoto n te reirei aei man Ana Boki Moomon e kuneaki n ana boki Aramwa nakon temanna natina te mwaane:

“Ngaia ae I anganiko te tua, natiu te mwaane, ni mwaakan te Atua, bwa ko na toki man te bure;

“Bwa ko na rairaki nakon te Atua ma am iango, nanom, ao korakoram (Aramwa 39:12--13; taraa naba Motiaea 7:33; 3 Nibwaai 20:26; Moomon 9:6).

Te nakon te Uea raoui, e kainanoa te ongoateka nakoina. Ti aki toki n taekina te berita aei bwa te berita ni bwabetito bukina bwa e karaoaki n te ran (taraa Motiaea 18:10). Ana bwabetito te Tia Kamaiu, e katauraoui te kawai ae ti riai n iria, e kamatoa Ana berita n ongotaeka nakon te Tama. “E ngae ngke a ataia ae tabu, ao e kaotia nakoia natia aomata, bwa n ana tai ni maiu n rabwata ao e karinanoa imatan te Tama, ao e kakooua nakon te Tama bwa e na ongeaba nakoina ni kaawakin ana tua ni kabane” (2 Nibwaai 31:7). N akean te rairannano aei, ao te rairannano e na tiku n aki tia ao buure aki kabwaraaki.³ N ana kabwarabwara Burobetia Noel Rynolds, “Te rinerine nakon te rairannano bon te

rinerine ni kaurai buriti ni katoa kawaim [ni iangoa] ae ko na iria n aki toki bon ti te kawai, are e na kairiko nakon te maiu ae akea tokina.”³

Te Kaua, e kainnanao temanna ae iai nanona ni kataia n tokanikai iaona, e ngaie ngke rinanon te maraki. Kakatai ni karaoan kawain te rairannano aika bebete e kona n ibuobuoki nakoia tabeman, ma e kona naba n riki bwa te kawai ae karaoaki n akea iangoana nakon te rairannano are e na riki bwa ti te kawai ae karaoaki n akea raoi te namakin ke te bitaki. Te rairannano ni koaua bon tiaki te bwai ae karaoaki. Te Uea e anga uoua botoniango aika kainnanaoaki: Ti kona n ataia ngkana e raira nanona te aomata man ana bure— ngkana, e kaotii ao ni mwaninga taekaia (taraa D&C 58:43).

Kaotakin ao mwaningan taekaia bon reirei aika korakora. A bon rangin ni kanganga nakon ae ti te kangai “I karaoia; kabwara au bure.” Kaotakin te bure bon te bwai ae kanganga, n tabetai taekinana boni kakoauaana ma te raraoma te kairua ke te bure nakon te Atua ao te aomata. Te nanokawaki ao te kabwarabure ao rannimata aika korakora a raoni n tainako ana kaotioti temanna, riki ngkana a na mwakuri neienne ke teuanne ngaia raoi bukin te kamarakaki nakon temanna, ke e buakaka riki, e a tia ni karika temanna ni karaoa te bure. Bon te maraki ae korakora, taraakin bwaai ngkai are e kaira temanna, n aron are e karaoia Aramwa, n tang, “O Iesu, ngkoe natin te Atua, nanoangaai, ngkai I mena n te aro ae kananokawaki ae moan te man, man otabwaniniaki n ana kabaebae te mate ae aki totokoi” (Aramwa 36:18).

Ma te onimaki iroun te Tia Kabooira ao Korakorana bwarannano a bitaki nakon te kantaninga. Katein ao nanon te aomata a bitaki, ao te bure ni kabwakabwaka e rikirakea te iango ae buakaka. Katokan ma kitanakin ke kamaunan te bure ao karaoana, n aron are e kona temanna ni karaoia, te uruaki are e a tia ni karaoia teuanne ke neienne e a tia ngkai ni karikirakea n te nano ae boou anne. Katokana aei e waekoa ni karikirakea nakon te berita n ongotaeka nakon te Atua. Imwiin karaoan te berita anne, te Tamnei ae Raoiroi, te tia uarongorongo n te akoi mai ieta, e na uota te kamaiuaki ao kabwaraan buure. E anganaki te aomata te kairi ma ieta n taekina te bwai are e taekinna Aramwa, “Ao O, te kimwareirei teraa, ao te oota ae tamaroa teraa are I a nooria; eng, tamneiu e a onrake n te kimwareirei ae rianako n aron marakiu!” (Aramwa 36:20).

Te maraki are e kainanao te rairannano e na uarereke riki nakon te korakai are e kainnanaoaki ibukin kakoroan bukin bwaai ake e tangiri te motiraoui ibukin buure ake a tuai kabwarabure iai. E aki rangin n taetae te Tia Kamaiu ibukin te bwai ae E ukoukori ni kakoroi bukin bukin bwaai ake e tangiri te motiraoui ao te kamaiu ibukin ara bure, ma E karaoi rongorongo aika ibuobuoki:

“E taekinna te Tia Kamaiu bwa e karawawataaki ni bwaai aikai bwa aonga ni kabana n aki karawawataaki iai ngkana a rairinanoia;

“Ma ngkana aki rairinanoia a riai ni karawawataaki n Arou;

“Karawawataakina e karikai, ao te Atua, te kabanea ni korakora ni bwaka, n ruru ibukin te maraki, wawanakon te rara n rabwatana, ao e korakai rabwatana ao tamneina—ao te maraki e bon rangin ni korakora ngaia are E bubuti bwa ngkana e kona Ibukina bwa e na kamaiuaki ma iai” (taraa D&C 19:16–18).

Te Kanimaua, e aki tabe bwa e kanga marakin te rairannano, te maraki e taonaki nako n te kimwareirei ibukin te rairannano. N te taetae teuana man te maungatabu ni kabuta ae atunaki “The Brilliant Morning of Forgiveness,” Beretitenti Boyd K. Packer e taekina te kabotau n aei:

“N Eberi 1847, Brigham Young e kaira te moan bwaeoniia nako tinanikun te Winter Quarters. N te tai naba anne, 1,600 te maire [2,575 km] nako maeao aomata ake a reke maiuia ake akea korakoraia aika kaain te Donner Party a mwananga n ruo ni karabeen te Sierra Nevada Mountains nakon te Sacramento Valley.

“A tia ni kabanea te winta ae kakamaku n tauaki i mataniwiin te tino n tabona are ma ieta. E aki kakoouaaki bwa iai ae na reke maiuna inanon boong ao wiki ao namwakaina man te baki ao te korakai ae akea kabotauana e bon kanganga kakoauana.

“Temanna mai ibuakoia ake a maiu bon John Breen tebuimanimaua ana ririki ni maiu. N tairikin Eberi 24 e nakon ana Tabo ni man Johnson. Ririki imwiina John e koroia:

“‘Bon imwiin are e nang bong ngke ti nakon Ana tabo ni man Johnson, ngaia te moan are I nooria bon n ni moan te ingabong. Taraan te bong e tikiraoi, aontano e onrake n te uteute ae kiriin, maan a anene mai taberan kaai, ao te mwananga e a toki. I aki kona ni kakoaua ae n na maiu.

“‘Tamnein te tabo are I nooria n te ingabong anne e tara n ae katamneiaki n au iango. Angiin te bwai ake a riki a bua man au iango, ma I teimatoa n noora te kaembwa irarikin Ana tabo ni man Johnson.’”

E taku Beretitenti Packer: “N te moan tai ao I miimi n ana rongorongo are angiin te bwai are riki a bua man ana iango.’ E na kanga te kanganga ae korakora ao te nanokawaki inanon namwakaina aika mwaiti ni bua man ana iango? E kanga te winta ae kakamaaku anne n oneaki ma tamaroan te ingabong anne?”

“Teuana riki te iango ae I taku bwa e bon aki kamangaongao. I a tia n noora te bwai ae riki ae ti tebo ma aei nakoia aomata aika I kinaia. I a tia n nooria tabeman ae a tia ni kabanea te winta ao te baki n tamnei n roko nakon ingabongin te rairannano. Ngke e a roko te ingabong, a reiakina te bwai aei:

“Nooria, ane e a tia n rairanona man ana bure, a na bon kabwaraaki, ao Ngai, te Uea, I aki manga uring’ [D&C 58:42].”⁴

I butimwaa ma te kukurei ao I kakoaua bwa korakain maten ao Mangautin ara Uea “e koro bukina bwa ibukin te aro n rairannano,” (Ereman 14:18). Te bwaintangira ibukin te rairannano maieta bon te kiing ibukin te kukurei te maiu aei ao are imwiina. Ni kaoka ana taeka te Tia Kamaiu ao ma te nanorinano ae korakora ao te tangira, I kaoi ngkami ni kabane nakon te “rairannano: bwa e a kan roko uean te Atua” (Mataio 4:17). I ataia bwa butimwaeen te kakao aei, ao ko na karekea te kimwareirei ibukin ngkai ao n aki toki. N aran Iesu Kristo, amen.

Bwaa Aika a Na Taraaki

1. Bible Dictionary, “Repentance.”
2. E kaokiokaki n Ana Boki Moomon te “bwabetito n te rairannano” (taraa Motiaea 26:22; Aramwa 5:62; 6:2; 7:14; 8:10; 9:27; 48:19; 49:30; Ereman 3:24; 5:17, 19; 3 Nibwaa 1:23; 7:24--26; Moronaai 8:11). Ioane te Tia Bwabetito e kabonganai naba taekai aikanne (taraa Mataio 3:11), ao Bauro e taekina te “bwabetito n te rairannano” (Mwakuri 19:4). E kaoti naba te kibuntaeka inanon Doctrine and Covenants (taraa Doctrine ao Covenants 35:5; 107:20). “Te Bwabetito ke n te rairannano” e ti kaota te koaua are te bwabetito ma ana berita n te ongotaeka bon aan raoi te rairannano. Man te rairannano ni koaua, n irianaki ma te bwabetito, temanna e kariaiakaki bwa e na katoka baina ibukin karekean te Tamnei ae Raoiroi, ao bon man te Tamnei ae Raoiroi are temanna e karekea Tamnein te bwabetitoaki (taraa Ioane 3:5) ao kabwaraan buure: “Bwa te matarua are kan na riai nrin iai bon te rairannano ma te bwabetito inanon te ran; ao imwiina e na reke tkamaunaan ami bure n te ai ao iroun te Tamnei ae Raoiroi” (2 Nibwaa 31:17).
3. Noel B Reynolds, “The True Points of My Doctrine,” *Journal of Book of Mormon Students Studies* vol.5.no. 2 (fall 1996): 35; emphasis added.
4. Boyd K. Packer, “The Brilliant Morning of Forgiveness,” *Ensign*, Nobembwa. 1995, 18.

E Kaki te Maaku te Tangira ae Kororaoui

Iroun Unimwane L. Tom Perry

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Ngkana ko na kaeka nakon te kakao n tibwa am koaua ao am namakin n taekan ana euangkerio Iesu Kristo, tamnein te tangira ao tamnein te ninikoria e na raoniko n tainako.

Beretitenti Monson, ti rangin kukurei n ongora n rongorongon taian tembora aika boou ai moarariki nakoia kaain au kawa ae Wyoming. Iai te bwai ae e karaoia te Ekaretia ni kabuta te aonaaba ngkana e kateaki te tembora anne te katei ae tabangaki n te United States ao Kanata—E karaoaki kaukan te auti. Inanon wiiki imwain katabuan te tembora ae boou, ti kauki matarua ni kaoia tautaeka inanoa ao taan kairiiri n aro, membwa n te aono n te Ekaretia, ao kain aro tabeua n roko ao n neweaba te tembora are e tibwa kateaki.

Aikai bwaai aika riki are e buokiia aomata aika aki taneiai ma te Ekaretia n reiakinaki riki mai iai. E kaniia ni kabane ake a roko n te tembora ae boou a mimi n tamaroan tinanikuna ao nanona. A anaaki nanoia n rabakaun te tia katamaroa ao katikan mataia nakon bwain nako te tembora. N ikotaki ma anne, angiiu iruwa a namakina te bwai ae onoti man okoro ngke a kairaki rinanon te tembora are e tuai katabuaki. Aikai aia taeka iruwa nakon kaukan ara auti, ma tiaki kaeka aika a tabangaki. Are e anaaki riki iai nanoia iruwa nakon bwaai ni kabane bon membwa n te Ekaretia ake a botaki ni kaukan ara auti. Iruwa a kitanna ma kukureia iroun aia tia kaneweaba, Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.

Te Ekaretia e katika riki te mata ni kabuta te aonaaba nakon are mai imwaina. Kain te kanakobwana a koreia ao ni maroroakina taekan te Ekaretia ni katoabong, ribooti iaon waaki aika mwaiti. Angiin kaongora aika a rangi n ataaki n ana kaongora te United States a maroroakina te Ekaretia ke ana membwa. Te maroro aei e reitinako naba ni kabuta te aonaaba.

Te Ekaretia e katika naba te mata iaon te Intanete, are, n aron ae ko ataia, e a tia ni bita aroia aomata n tibwa te rongorongon. Ni katoa tai n te bong ni kabuta te aonaaba ae bwain, te Ekaretia ao ana reirei a maroroakinaki iaon Intanete, iaon buraoki, ao te reitaki irouia aomata ake a tuai man koroboki nakon nutibebwa ke maekatiin. A karaoi witeo ao a tibwai iaon te rain. Aikai bon aomata—membwa n ara aro ao man aro tabeua—ake a maroroakina taekan Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira.

Bitaki n arora n reitaki e kabwarabwara bukin tera ngaira “Moomon” a noraki riki nakon are mai imwaina. Ma te Ekaretia e rikirake n tainako ao e waaki rake. Angiia aomata a

karekeia kain rarikiia membwa n te Ekaretia bwa kain rarikiia ao raroia, ao iai membwa aika a kinaaki n te Ekaretia n tautaeka, ni bitineti, n tabo ni kakibotu, n reirei, n tabo nako, e otara. Aroia naba ake tiaki membwa n te Ekaretia a ata aio, ao a mimii bwa e aera ngkai e a riki aei. E raoiroi bwa a mwaiti ake a ata ngkai te Ekaretia ao Aomata Aika a Itiaki ni Boong aika Kaitira.

Ngkai te Ekaretia e a moanna n ataaki, ma e mwaiti naba aomata aika a tuai n ota iai. Tabeman a reireinaki bwa ana aki kakooua te Ekaretia ao ni mwakuri ma te nanououa ibukin te Ekaretia n akea aia titiraki aika manena ao ni bongana. E nang korakora rongorongo aika aki eti ao te aki ota ibukin aron te Ekaretia ao tera are e tei ibukina. Aio e nang koaua man ana tai te Burabeti are Iotebwa Timiti.

Iotebwa Timiti e korea ana rongorongo tabeua “ao ni kaeta otaia aomata, ao mani ikoti taian titiraki ao ni koroii bwa taian koaua.” (Joseph Smith—History 1:1). E boni koaua bwa e na iai aika a na bita te koaua ao ni kaburea ana anga reirei te Ekaretia. Ma angina ma aia titiraki ibukin te Ekaretia e nang bebete irouia ootaia. Aomata aika wanawana aikai ake a nang ni mimi ni kan ataira.

Rikiraken noran ao anuan te Ekaretia e anganira tabeua tibwanga aika a kakawaki ngaira kain te Ekaretia. Ti kona ni ibuobuoki “ni kaeta otaia aomata,” ao ni kaetii rongorongo aika kairua ike a kabuakakaira ngke bon tiaki ngaira. Ma e nang kakawaki riki bwa ti kona n taekinna bwa antai ngaira.

A mwaiti bwai aika ti kona ni karaoi—ae ko kona ni karaoia—ni kabubura otam ibukin te Ekaretia. Ngkana ti karaoia ma te tamnei ae ti te arona ao ngkana ti karaoi arora n ai aron are ti butimwai ma mataraoan te tembora ae uki, raoraora ao kain rarikira a na nang ataira raoi riki. Raraomaia e na mauna, aia namakin ae bure e na bua, ao a nang moanna raoi n ata te Ekaretia.

N na anga tabeua iango ni baika ti kona ni karaoi.

Te Moan, ti na riai n ninikoria n ara kakooua iroun Iesu Kristo. Ti tangiria raora bwa a na ataa ara koaua are Ngaia moan te kakaawaki n rongorongoia aomata. Ngaia te aomata ae moan te kakaawaki n rongorongoia ni kabane aomata. Maiuna ao ana reirei bon boton te rongorongo n te Baibara ao boki tabeua ake ti aranii bwa boki aika tabu. Te O Tetemanti e katanea mwanekan Iesu ibukin ana mwakuri iaon te aba. Te Nu Tetemanti e kabwarabwarai aron ana mwakuri. Ana Boki Moomon e anganiira te kauoua ni kakooua n Ana mwakuri iaon te aba. E roko iaon te aba n tataekina Ana euangkerio bwa aan maiuia aomata ni kabane bwa aonga natin te Atua ni kabane ni kona n reiakinaki taekana ao Ana reirei. E manga anga Maiuna bwa e aonga n riki bwa ara Tia Kamaiu ao te Tia Kaboira. Ti rinanon Iesu Kristo ae kona n reke te kamaiuaki iai. Aio bukina ngkai ti

kakoaua bwa Ngaia te aomata ae te kabanea ni kakaawaki n rongorongoia aomata ni kabane. Tokin kawaira ae akea tokina e tiku n tainako inanon Baina. Bon te bwai ae mimitong ni kakoaua Irouna ao ni Butimwaia bwa ara Tia Kamaiu, ara Uea, ao ara Mwatita.

Ti kakoaua naba bwa e kona rinanon Kristo ni karekea te kabanea ni karaunano, onimaki, ao ni kakukurei—n te maiu aei ao n akea tokina. Ara reirei, are taekinaki n ana Boki Moomon, e kakorakora n taekina: “Ngaia ae kam waaki nako man teimatoa inanon Kristo, ma te kantaninga ae tamaroa ma ni kororaoi, ma tangiran te Atua ma aomata ni kabane ni kaawakin ana taeka Kristo, ao n teimatoa ni karokoa te toki, ao taraia, e kangai ana take te Tama: E na reke iroumi te maiu ae akea tokina.” (2 Nibwaai 31:20).

Ti taekini ara koaua iroun Iesu Kristo ao ni Butimwaia bwa ara Tia Kamaiu. E na kakabwaiaira mani kairira n ara mwakuri ni kabane. Ngkai ti mwakuri n te maiu aei, E na kakorakoraira ao e na uota te rau nakoira n taai n kanganga. Kain ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira a nakonako n te onimaki Irouna are ngaia ana Ekaretia.

Kauoua, riki bwa banna aika a tamaroa nakoia tabeman. Imwiin kaotan ara kakoaua, ti riai n iri ana reirei are e anganiira n 1 Timoteo 4:12: “Ma ko na riki bwa aia tia kakairi aomata aika onimaki, n te taeka, n te aro ni maeka, n te tangira, n te onimaki, ao n te itiaki.”

Te Tia Kamaiu e reirei taekan kakaawakin te riki n tia kakairi n ara onimaki man taekinan, “Kam na kaoti ami ota imataia aomata n ai aron aikai, bwa a na nori ami makuri aika raraoi, ao a na neboa Tamami are i karawa iai.”(Mataio 5:16).

Maiura a riai n riki bwa bannan ae raoiroi ao ae tamaroa, ngkai ti kataia ni katotonga Ana banna nakon te aonaaba. Mwakuri aika raraoi mai irouna n tatabemaniira e kona ni karekea te kinaaki nakon te Tia Kamaiu ao Ana Ekaretia. Ngkai kam kabaeaki ni karaolan ae raoiroi, karineaki ao n riki bwa mwaane ao aine aika tamaroa, ootan Kristo e na kaoti maiumi.

Imwiina, taetae ni boutoka te Ekaretia. Inanon maiura aikai, ti kakabwaiaki ma tibwanga aika mwaiti n tibwa ara koaua ma tabeman. Ngkana rabakaura ao arora a irekereke ma taekan ara koaua n te aro, a kaoira bwa ti na tibwa bwa antai ngaira ao tera ara koaua. A kona ke kona n aki kan ongo taekan te Ekaretia, ma a kan kinaira riki n ae nano.

Au kaunganano nakoimi bwa kam na butimwai aia kakao. Raom ni mwakuri aki kaoko bwa ko na anga reirei, kabwarabwara, maroro, ke ni kairoro. Kabaeia inanon te maroro ae kaekaeka—tibwa te bwai teuana n am onimaki ma titirakinia naba taekan aia onimaki.

Raumea tian te kan oota man titiraki ake a anga. Ngkana a kau titiraki, kabotoa am maroro iaon kaekan titiraki akanne. Uringnga n tainako bwa e raoiroi riki irouia bwa a na titiraki nakon are ko na tuangiia.

Tabeman membwa a tara ni kan kawakina kainakin te Ekaretia ni karaba. Iai bukina irouia. Te katoto, a kona ni kakoaua bwa tiaki te tabo are a na tibwa iai aia koaua. Tao a maaku bwa kona ni karaoa te kairua ke n anganaki titiraki aika aki kona ni kaekai. Ngkana e roko te iango aei i atum, iai au reirei nakoim. Ti uringa ana taeka Ioane: “Akea te maku i nanon te tangira: ma E kaki te maku te tangira ae kororaoi” (1 Ioane 4:18). Ngkana ti tangira te Atua ao n tangiriia raora, te berita nakoira ti na aki taonaki n te maaku.

Ngkana ko a tia n roko n Mormon.org. ngkai, are ana webutiaite te Ekaretia ibukia naake a kan reiakina taekan te Ekaretia, ko a tia n noriia membwa ake a kanakoi rongorongoa. A karekea kabwarabwaraia i aonrain bwa antai ngaia ao bukin tera ngkai aia koaua n aia aro e kakaawaki nakoia. A tataekina taekan aia onimaki.

Ti riai ni kakaitau ao ni kaitarai maroro inanon ana tangira Kristo. Tein bwanaara, bwa ti taetae ke ti koroboki, e riai ni karinerine ao e tabangaki, n aki tarai aia kaeka tabeman. Ti riai ni kokoaua ao ni katangainai ao ni kataia ni kamataatai bwaai ake ti taekin. Ti tangiria n totokoi kamatauninga ke kakaitara n anga ni kawai nako.

Te Abotoro are Betero e kabwarabwara, “Ma kam na raoiroi n aroaromi ni maeka ni kabane, ni kakairi iroun Teuare raoiroi are weteingkami. (1 Betero1:15).

Ni bong aikai “aro ni maroro” e tara n irekereke riki ma te Intanete n te aro ae mwaiti. Ti kaungaia aomata, kairake ao kaara, ni kabongana te Intanete ao te reitaki iaon te eea ni karokoia ao n tibwai aia koaua n te aro.

Ngkai kam kabonganai Intanete ko kona n kaitibo ma maroro n taekan te Ekaretia. Ngkana a kairaki man te Tamnei, tai tabwara ni karina bwanaam nakon maroro aikai.

Te rongorongon ana euangkerio Iesu Kristo tiaki aron bwaai nako ake ko tibwaia ma tabeman. N te roro ni kareke rongorongon, bon te rongorongon ae moan te kakaawaki ni kabuta te aonaaba. Akea te titiraki ibukin kakawakina. Bon te momi ae bati boona (taraa Mataio 13:46).

N tataekinan te Ekaretia, ti aki kataia ni katangiraoia riki nakon are bon arona. Ti aki kainnanoia ni kaminoi ara rongorongon. Ti riai n reitaki n te rongorongon ae kokoaua ao kaineti. Ngkana ti na kauki ara tiaeno n reitaki, te rongorongon ni kaokan ana euangkerio Iesu Kristo e na kakoaua irouna nakoia naake a katauraoi ni karekea.

Iai n tabetai te kaokoro ae abwabwaki—te aki rangin oota—imarenan te kawai are ti rinanona n te Ekaretia mai inanona ao te kawai are a noria tabeman mai tinaniku. Aio bukin te reirei are ti karaoi kaukan auti n te tembora imwaain karaoan te katabu nakon taian tembora. Membwa ake a anganano n kaukan tembora a ti kataia ni buokiia tabeman n nora te Ekaretia ngkai a noria mai inanona. A ataia bwa te Umwantabu bon te mwakuri ae tamaroa, riki te kamimi, ao a tangiriiia tabeman bwa a na ataia naba. I tuangi ngkami bwa kam na karaoa naba anne.

I berita nakoimi bwa ngkana kam kaeka nakon te kakao n tibwaan ami koaua ao ami namakin n taekan ana euangkerio Iesu Kristo, tamnein te tangira ao tamnein te ninikoria e na teimatoa n raoniko, bwa “e kaki te maaku te tangira ae kororaoui.” (1 John 4:18).

Aio te tai ni karakai tibwangara n tibwa ana euangkerio Iesu Kristo ma tabeman. Ti na katauraouira ni karekea tamaroan te tibwanga are ti anganaki n tibwai ara koaua, I nanorinano n tataro n aran Iesu Kristo, amen.

Ti Bane n Tauaki Mwiira

Iroun Unimwaane Jeffrey R Holland

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman.

Mai irouia mwaane nako, kairake ao kaara, ake a taua te nakoanibonga, I bubuti ibukin te bwanaa ae korakora ae nene riki ...te bwana ibukin te raoiroi, te bwana ibukin te euangkerio, te bwana ibukin te Atua.

N tamnein te katangitang ae katikatenano ao n tamaroa ma ana tataro ni kaukuki ae riinga te nano Unimwaane Richard G Hinckley, I tangiria n taetae ni kamatataa riki n te tairiki, aei taari, ao I kairia ni kaineti riki nakoia ataeinimwaane n te Nakoanibonga ae te Aaron.

Ngkana ti taekina ana Moan Kaotioti teuare kamoamoaki ae Iotebwa Timiti. Ao n taekina teutana kakamakun te kauntaeka are e na roko, bukin te kauntaeka bwa e na kamaunaki te teinimwane ngkana e riai, ma ngkana e aki riai, ma te kauntaeka are e na tukaki te kaotioti ake e na anganaki te teinimwane arei. Ti aki taekina Tatan n aron are ti riai, ao I aki tangiria ni kan taekinna, ma e kauringiira ana makuri Iotebwa Timiti are e a tia n rinanona, nakoia ataeinimwane ni kabane, n norana bwa ti na uringnga.

Te moan, Tatan ke Rutibero ke tamaia keewe tara—aranna n arana are ko taku—e maiu. Ao buakakana e taetae iroun te aomata, ngaia are oneia nakon bannan te aomata. Arona e tangiria n kan uruania aomata ao ni kainnanoia tabemwang, ao e iowawa, ni ioia n rokon te ota ni kamaiu ao manga iangoan te koaau..Te kauoua, e aki toki ni kaitara ibukin tangiran te Atua, Maten Iesu Kristo ibukira ao te makuri ibukin te rau ao te kamaiu. E teimatoa ni kakiriwe n aron are kona. E ataia ae na aki tokanikai n te kabane, ma e kakoaua ae e na kamaunaki ao ni kairiia tabeman n aron ae e kona.

Tera tabeua ana anga te riaboro ngkana e a roko kabaeana n te maiu ae akea tokina? Kaokan te makuri ake a karaoaki n te Buakonikai ae Tabu e reireinira tabeua ana makuri te riaboro. E koreia Iotebwa bwa anga n totoko ni baika a riki, n taai ake a na roko (manga Kaokakin) Rutibero e uota rake “te namakin ae kamimi nakoia are e kabaea neweu bwa N na aki taetae”¹

N aron are e reirei iai n te ingabong aei Beretitenti Boyd K. Packer Tatan e aki kona n tiringa te aomata. Anne te bwai ae e aki kona ni karaoia. Ma e ngae n anne ao iangoan katokan te mwakuri e riai n nakoraai ngkana e kona n tii kabaea neweia ake a kakaonimaki. Tariu, ngkana anne bukina, ao I taraia moa mwaane aika a kairake ao aika a kara n te tairiki aei ake a tabe nakon buakanakin te raoiroi ao te buakaka bwa a na ibuobuoki ao n taetae. Ti a mena inanon te buaka, ibukin tabeua te miniti, I tangiria ni

kateirakeia aomata ibukin te buaka.

I riai ni kaoti tabeua baire ibukina bwa a bane n tauaki mwira. Ko ata bukina,” ti kantaningaia ngkai tautia, antai ake ana ibuobuoki? ”2 Ni koauana, te bwai ae korakora aron te bubuti ni ibuobuoki n te buaka, are ti tuatua tiaki ibukin te ibuobuoki ni kati ke ni karebwe baura. Tiaki, a kainnаноaki tan buaka n uoti bwa aia bwai ni buaka taeka ake nako mai wiin te Atua.³ Ma I tarataraiia n te tairiki aei nakoia mitinare ake aki ibuobuoki n kabaei neweia ma ana riai, n reitaki ma Tamnein te Uea ao man mwaakan te Nakoanibonga , e na kauka wiia ao n taekina te kakai. N taekinia tarira ake ni boong ake ngkoa, e nanonaki n onimakinan te mwakuri ae korakora ake a tia, ao a bon karaoaki.⁴

I kaineta au titiraki nakoia mwaane ake kain te Nakoanibonga ae te Aaron ake a tekateka ao n kakauongo. Ao ibukimi, N na kabotau iaon te takakaro. Aio te kaboo n te maiu ao te mate irouia kairake n ataeinimwaane, ao N na tei ni kaitarako teutana, te bwairi nakon te bwairi, ingainga, kawaekoa, namakin ae nene—arolia taan kaira te takakaro ngkana e a kan toki te takakaro ma te tokanikai bon te bwai ae kakawaki. Kakoroan te bwi bon mairoum. Ai aron Unimwane Holland, bwa te tia kaira te takakaro.ae tuangko bwa, kona takakaro, tabeman kam riai n kaitiaki ngkami nakon tamaroami ae ngkai, ko aki kona n takakaro ibukin te riaboro bwa te kariri e iririko, N te kaboo n te maiu ae te mate n te maiu aei imarenan te raoiroi ao te buakaka, ko aki kona n takakaro ibukin te tiim ngkana iai te kariri ae roko ao ngkanne ko kantaningaia ni karina oneam ibukin te Tia Kamaiu, nako n te tembora ao riki ni mitinare n aron ae akea te bwai ae riki. Anne, raraou aika kairake, ko aki kona ni karaoia. E aki kona ni mwamwanaki te Atua.

Ngaia are te kakaewenako nakoira n te tairiki aei, ngkoe ao ngai. Iai te mwaiti ae tenga mwane kain te Nakoanibonga ae te Aaron ake a iai mwiiia n ana rekooti te Ekaretia aei ake taan tei bwa mitinare n taai aika a na roko. Ma te kakaewenako bwa karekeiaia naake a riikan, taan reirei, ao Ibonga ni kakaonimaki ao n tau ni katabuaki bwa Unimwane ao mwakuri bwa mitinare. Ngaia are ti kainnаноaki ataeinmane ake a kaman kaina te tiim bwa a na tiku inanona ao n aki katebetebe n otinako ngkana ti kainnanoi ngkami n oki nakon te takakaro ao ni karaoia ma nanomi!.. N angiiin kaboo n takakaro n aron ae I ataia, ao iai rain ni koreaki i aontano ke n te marae are tiaia taan takakaro are a riai n tiku n te kauaba, ao te Uea E korotiaa te kororaai nakoia ake a weteaki ni beku. Ibukina. Akea te mitinare are kona ni kaewenakoia tabemang bwa a na rairinnanoia man karaoan te wenenibure ke n taekin taeka aika bubuaka ke noran tamnei aika bebekan ngkana e tuai n rairananona man bwai aikai. Te Tamnei ae Raoiroi E aki mena iroum ao Te taeka e na bae i buam ngkana ko taekin. Ko aki kona ni mwananga n aron are e atongnga Riaai bwa “kawai ae katabuaki”⁵ ao ni kantaningaia bwa e na kairiia tabeman nakon te kawai ae “eti man irariki”⁶ teuana—e kona ni karaoaki.

Ma iai te anga are kona tokanikai n te bure n aron are iai te tia kakaea are kona reireinna

n tokanikai iaona. Antai ngkoe ao tera are ko a tia n karaoia, ao kona kaitiakaki. Ngkami mane kitana te bure are ko taonaki iai. Ko kona ni karaoia. Bon te “kakai n kabwarabure”, ana Makuri ni Kamaiu Iesu Kristo. Ma ko aki kona ni karaoia n aki kakaonimaki n katabeko nakon te Ekaretia, ao ko aki kona ni karaoia n aki rairannano are e kainnanoaki. I titiraki nakoimi mane bwa kam na kakaonimaki ao kam na itiaki. Ngkana e kainnanoaki, I tuangko bwa ko na bwaina te kakaonimaki ao bwaina te kakaitiaki.

Tariu, ti taetae nakoimi ibukin kangangan bwai aika aki riiriki ake kam rotaki iai. Ti taetae nakoimi bukina bwa Tatan e maiu ao e na kakorakorai marakin nanomi ao ko kaitara ma ana kairoro n te roro ma te roro ae ngkai. Ngaia are ti tauko man am tiakete ke am kabaraki ao n kamatoako ao n takarua ma bwanam ae korakora are ti ataia bwa ti na kanga.

Ongo! tangin te buaka e takarua ao ti kona n ongo
Nakomai ao reitaki ma tautia! aika tan mwakuri! (katereana ana tanga te Atua)

Raou aikai kairake, ti kainnanoia riki tebwina te nga mitinare n te namwakaina ao ririki aikai imwaira. A kainnanoaki riki mane ake iai irouia te Nakoanibonga bwa a roko ibukin te mitinare. ake a katabeaki, kakaonimaki, ao ni kororaoni ni mwakuri.

Nakoia ake a tia ni beku ke ake a mwakuri ngkai, ti karabwai ngkami n ami anganano ae raoiroi ae ko karaoia, ibukin te maiu are ko a tia n ringa. Ko kakabwaiaki! Ti namakinna iai tabeman aika a kantaninga te nako ni mitinare ma, ibukin aki taun marurungia ke ma are e riaon aia kona, aki kona ni karaoia. Ti katerea ao n kamoamo karineia te kurubu aei. Ti nora kainnanomi ao ni kamoami anganano. Ara tangira ao mataiakinami. . Kama “rin n te tiim” ao kama riki bwa kain te tiim, e ngae ngke kama tia n anganaki karineami ao ka inaomatami man ami beku ae bwanin. Ti kainnanoi ngkami ni kabane.

Ngkai, taari n te Nakoanibonga ae te Merikitereka. Tai mata ngare ao ni ka mweraoiko iaon am kaintekateka. E tuai bane au taetae. Ti kainnanao te nga taanga ake ana mwakuri n te Ekaretia. Beretitenti n te mition nako a bubuti taanga riki nakon aia Ekaretia. Taabo ike kam mwakuri iai ara taanga a uoti nakoraoin mwakuri are akea tokin te mwaiti n te 19 te ririki, e ngae ngke raoiroira aia mwakuri ake a nga.

Ni kaungai nanoia riki taanga n mwakuri, te Moan Beretitentii n te Kooram te Tengaun ma Uoman a tia n katerea te mwakuri n ibuobuoki n tituaraoni inanon 50 te ririki n nako. Ni Meei n te ririki aei tan kairiri n te Nakoanibonga a tuangaki bwa auti a kaboaki ibukia taanga (ti taetae tii iaon boon te auti) e na raka mwanenakina man aia mwane ni buoka Mitinare ngkana e kee rake bona n te namakaina. Te kabwaia tera! Aio bon ana buoka karawa are e na kabonganaki ni buoka aia kabane mwane taanga n kaitara ma aia

mwakuri. Tari a kakoauaki bwa aia mwakuri taanga n te Ekaretia e kona n reke 6 ke 12 te namakaina, ti tebo ma te katoto 18 ke 24. Inanon te kanikina ae kamimi a anganaki te kariaia taanga, n oin aia kabane mwane, oki nakon mweengaia n te tai ae kimototo ma aia tai ae kakawaki. Ao tai raraoma bwa ko na manga karebwerebwe n mataroa n aron babairean aia mwakuri te nan 19 te ririki! Tiaki tuangko bwa kona karaoa aei ma iai riki bwai tabeua are kona karaoi, ao e na anganiko te inaomata n karaoan te bwai are ko kona n karaoia.

Tari, ibukin tamaroan ao taun te marurung, te utu, taekan te mane, ti a ataia bwa tabemwang aki reke a ngaia n mwakuri n te Ekaretia ngkai, ao tao a na bon aki, ibukin te aoraki, te utu, ke kanganga n te mane.

Bitiobi ao Beretitenti n te Titeiki, a maroroakina te kainano aei n ami kauntira ao maungatabu. Tekateka ao tataro mwaaka n taraia te koraki ake a na weteaki ibukin te mwakuri. Ao maroro ma ngaia n karekea aia tai ibukin moanakin aia mwakuri. Tari, ngkana e riki anne, tuangia buumi bwa a kona n katuka te kain tekateka are iai bwain kamaeuna te rimote ibukin tabeua te namwakaina, a kona n kitania tibumi. Ataei aika kakateke ana kawakinaki ao I berita nakoim bwa kona karaoi bwai ni bane ibukia ni beku ibukin te Uea, tara D&C 76:112, ko aki kona ni karaoi ngkana ko tiku n mwengam n kabanea am tai ma ngaia. Bwa tiibu a aki kona n angania kanoaia bwai n tangira aika korakora nakon taekinan te mwakuri nakon riki te taeka. N te utu ao ti mwakuri ibukin te Ekaretia.

Mwakuri n Mitinare tiaki tii te bwai ae kainanoaki karaoana inanon buburan, rababan, te Ekaretia ae tamaroa aei. Ma bwai ake ti kainnanoi ni karaoi e nakoia aomata ake a moan ongora ana euangkerio Iesu Kristo ao ni kaaina te Ekaretia. E koaua bwa ana kabanea n taetae Iesu nakoia ana Abotoro n moa mai inano— “nako ao reiakina te aonaba, bwabetitoai n aran te Tama, ao Nati, ao te Tamnei ae Raoiroi”.⁸ Bon imwin anne ao nikiran ana kakabwaia te euangkerio n roko— reitakin te utu, ana burokuraem te roronrikirake, ao reken te Nakoanibonga (e beritanaki n koroboki aika tabu) ao te otenanti are e kairira nakon te Tembora. Ma ngke Nibwaai e kakoaua, bwa akea ae e na roko n karokoa temanna e “rin rake n te mataroa”⁹ Ibukina bwai n kabane a reitinako ni karaoaki ni kawain te maiu ae akea tokina, a kainnanoaki mitinare n kauka te mataroa n kariniia aomata

Mairouia mwane nako, kairake ao ikawai, ake kain te Nakoanibonga bwa a na kakorakoraia n riki bwa taan taetae n buakana te buakaka ao te riaboro bon rabwatan te buakaka, n taetae ibukin ae tamaroa, taetae ibukin te euangkerio, ao taetae ibukin te Atua. Tari n roro nako, kawakin newemi ao tarai raoi taeka bwa a na kona ni karaoi kakai ni buokaki iai maiuia ake a tauaki man te koaua ibukina bwa aki kona n ukoria”¹⁰

Waaki nakon te buaka, kawaekoa nakon te marae,
Te koaua bon kamanoan atura, te bare, ao otanga,
Tei irarikin ara man; katiotioa ma te kukurei,
Ti bon kukurei, ti mati n kukurei n okira mwengara

N aran Iesu Kristo, ara Tia Kairiri, Amen

Bwaai aika a na taraaki

1

Joseph Smith—History 1:15.

2

“We Are All Enlisted,” Hymns, no. 250.

3

taraa Doctrine ao Covenants 84:44; taraa naba Tua Kaua 8:3; Mataio 4:4.

4.

Lectures on Faith (1985), 74.

5.

1 Nibwaai 8:28.

6.

2 Nibwaai 31:18.

7.

Hymns, no. 250

8.

Mataio 28:19

9.

2 Nibwaai 33:9

10.

taraa Doctrine ao Covenants 123:12.

11.

Hymns, no. 250.

Te Katauraoi n te Nakoanibonga: “I Kainnanao Am Ibuobuoki”

Iroun Beretitenti Henry B. Eyring
Moan Kauntira n te Moan Beretitenti

Tai raraoma n aki taun am konabwai n te bwai are ko rinanona ke n are ko iangoia, ma iangoa te bwai, ma ana ibuobuoki te Uea, ae ko na riki iai.

Tariu aika a tangiraki, bon te kukurei ngai n raoni ngkami n te bootaki ni kabuta n te aonaaba n ana nakoanibonga te Atua. N te tairiki aei N na taetae iaon te katauraoi n te nakoanibonga, i bon ibukira ao ibukiia ake ti na ibuobuoki ni katauraomia tabeman.

Angiia mai ibuakora ti miimi i bon iroura n tabetai, “I tauraai ibukin te mwakuri n te nakoanibonga?” Au kaeka, “Eng, I bon katauraai” Tibwangau n te bong aei bwa n na buokiko n ataia bwa te katauraai ao karekean te ninikoria mai iai.

Ngkai ko ataia, te Nakoanibonga n te Aaron e katabuaki bwa te katauraai n nakoanibonga. Angiia kaaina bon man te nakoanibonga ae te Aaron aika bon riikan aika kairake, taan reirei, ao ibonga imarenan 12 ao 19 te ririki.

Ko na bae n iangoa te katauraai n te nakoanibonga n aron are e kakaraoaki n te Nakoanibonga n ana ririki te Aaron. Ma Tamara are i Karawa e a tia ni katauraaira man ngke ti reiakinaki Irouna n Abanueana imwain ae ti bungiaiki. E katauraaira n te tairiki aei. Ao E na reitinako ni katauraaira ngkana ti butimwaea.

Oin te katauraai ni kabane n te nakoanibonga, n te maiu are imwain aei ao n te maiu aei, bwa e na kariniira ao naake ti beku Ibukina ibukin te maiu ae akea tokina. Tabeua moan reirei n te maiu imwain te maiu aei e kairii babaire n te kamaiu, ma Iesu Kristo ao Ana Mwakuri ni kamaiu bwa botona. Ti aki tii reiakinaki te babaire ma ti reiakinaki taabo ake tina rineia.

Ibukin te rabuna n te mwamwaninga e katukaki iaon ara iango ni bungiakira, ti riai ni kakaeta te kawai ni manga reiakinna n te maiu aei tera are ti a kaman ataia ao ni kawakinna. Iteran ara katauraai n te maiu aei bwa tina kunea te koaua ae kakaawaki bwa ti aonga ni kona ni manga kabaeaki nako iai man berita aika tabu. Ane e kainnanao te animaki, te nanorinano, ao te kaunganano n ara itera ao riki te ibuobuoki mai irouia aomata ake a tia ni kunea te koaua ao ni manga tibwaia ma ngaira.

Aomata akanne a kona n riki bwa ara karo, mitinare, ke raoraora. Ma te ibuobuoki anne bon iteran ara katauraoi. Ara katauraoi n te nakoanibonga n taai nako e kairiia tabeman ake a tia ni kaman tauraai n anganiira te tibwanga ni butimwaea te euangkerio ao imwiina n rineia ni karaoia man kawakinan berita aika a tabu bwa a na rin taeka aikai nako nanora. Ibukira bwa ti na karinaki ibukin te maiu ae akea tokina, ara mwakuri ni ibuobuoki n te maiu aei e riai ni kairaki ma nanora ni kabane, kantaninga, iango, ao te korakora ni katauraioia tabeman ma ngaira n okira te Atua.

Ngaia are iteran te katauraoi n te nakoanibonga ti riai n te maiu aei ni karekea te beku ao n reireiniia tabeman. E kona n nanonaki te riki n tia reirei inanon te Ekaretia, kaaro aika tangira man wanawana, membwa n te kooram, ao mitinare ibukin te Uea Iesu Kristo. Te Uea e na anga te tibwanga, ma arora n tauraai e na nakoiria. Au kantaninga n te tairiki aei bon katerean tabeua rinerine aika kakaawaki ibukin te katauraoi ae nakoraai n te nakoanibonga.

Rinerine aika raraai are mairoun te aomata are e kataneiai ao temanna are e kataneiaiki e tei iaon tabeua ataakin aron te Uea ni katauraioia Ana toro n te nakoanibonga.

Te moan, E weteia aomata, kairake ao ikawai, aomata ake a bia kaoti nakon te aonaaba, ao nakoia naba naake, a mamaara ao a aki kaubwai. Te Uea e kona ni bitii kairua akanne nakon te korakora. Anne e na bita aron te tia kairiiri ae wanawana n rineia bwa antai ae e na kataneiaa ao e kanga aron te kataneiai. Ao e kona ni bitii aroia taan taua te nakoanibonga ni kaeka nakon waaki ni karikirake ake e anganaki.

Ti na iangoi tabeua katotoo. Ngai bon te ibonga ae akea au atatai n te uote ae bubura. Au bitiobi e weteai iaon te tareboon ni bwakantaain te Kaonobong teuana. Ngke I kaeka, e taku, “Iai am tai n airi ma ngai? I kainnanao am ibuobuoki.” E ti kabwarabwara bwa e tangirai bwa n na nako n toanna ni kawara te aine are I aki kina, ma akea kanana are e kainnanao aron reiakinana ni katamaroa riki kawakinan ana mwane.

Ngkai, I ataia bwa iai uoman ana kauntira aika taneiai n ana bitiobiriki. Mwaane aikai a ikawai ao a mwaatai. Te kauntira temanna iai ana bitineti ae bubura are imwiin te tai e a riki bwa te beretitenti n te mition ao te Tia Kairiiri ni Kabuta. Te kauntira are temanna bon te tia moti ae rang kinaaki inanon te kaawa.

Ngai bon ana moan tia ibuobuoki te bitiobi ae tibwa weteaki n te kooram n ibonga. E ataia bwa I ata teutana taekan reirei n te warebea. E rangi ni karako au atatai ni kawakinan te mwane. I bon tuai ni korea te tieke; akea Au akaunti; I tuai n noora te kataumwane ae onoti. E ngae n anne, n aki tara au konabwai, I namakinna bwa e bon kananona ngke e kangai, “I kainnanao am ibuobuoki.”

I a ota n te bwai are e kananona te bitiobi ae wanawana. E noria irou te tibwanga ae tamaroa ni katauraoui nakon te nakoanibonga. I kakoaua bwa e aki noora te ataeinimwane ae tuai ni kataneiaaki n riki n taai aika ana roko bwa te membwa n te Bitiobiriki n Tararua. Ma e kairai n te bong anne, ao ni boong nako are I a kinaa iai inanon ririki , bwa te tai ni karikirake ni katauraoui ibukin berita aika a korakora.

E tara n unga iai, ma e mwakuri ae nakoina. N okira nakon mweengara imwiin kawarakin te aine ae kainnana ae mate buuna, e katea ana kaa. E kauka ana boki ae rawata mwakenana ae tinebu. Ao e anganai kaetakiu ma te akoi. E tuangai bwa I riaini kamatebwai booki aika a tabu ao n reiakina riki ae mwaiti. Ma e na riaini kaman noria bwa I mamaara man karako au atatai ao ni kainnanao te reiakinaki. Ni karokoa te bong aei I uringa te bwai are e reireiai n te bwakantaai anne. Ma iaona riki I uringa aron ana kakoaua ae kakawaki n te aro are I kona n reiakinna ao n tamaroa riki—ao bwa I konaa.

E noria iaon te koaua are antai ngai ni kona ni karekea te konabwai iroun temanna ae namakina te mamaara ao te aki kaubwai ni kona n tangira ana ibuobuoki te Uea ao ni kakoaua bwa e na roko n taai aika a na roko.

Bitiobi, beretitenti n te mition, kaaro a kona n rinei ni beku n aron akanne. I noora rikina ae ai tibwa ngkai n tain te bootaki n aki mamatam n aroia riikan n te kooram ni beretitenti ngke e kaota ana koaua. E nang riki bwa te tia reirei ao e nang kitaniia kaain ana kooram. Ao e taekinna n ana kaoti koaua ngke e weteaki bwa te beretitenti, bon te kanikina mairoun te Atua n nooran riaina

E kakoaua n te namakin ae korakora ni bwanaana n rikirakena n te raoiroi ao te mwaaka irouia ana membwa n ana kooram. I tuai man ongongo bwanaan te aomata ni kamoamoaka kakannaton riki te bootaki nakon are e karaoia. E kamoamoai aia mwakuri ni ibuobuoki. Ao imwina e taku bwa e ataia bwa e a kona ni buoka te riikan ae boou ngkana a namakina te kaungaaki ibukina bwa e a tia n namakina te kaungaaki ngke e roko inanon te nakoanibonga.

Ana namakin ni mamaara e a tia ni karikia bwa e na nanorinano riki, nanoanga riki, ai ngaia are e kona riki ni kakorakoraia ao ni buokii tabeman. Inanon ririki akana uoua inanon te nakoanibonga ae te Aaron, taraakina irou e a tia n rangin mwaatai ao ni wanawana. E reiakinna bwa e a tia ni buokaki n aron te beretitenti n te kooram ni kaitiakaki ana ururing ni kainnanona ngke uoua te ririki n nako. Ana kakaewenako ni boong aika imwaira inanon ana kairiiri ao ngaira e na roko ngkana a tabe ni bua ara ururing ao ni wariki inanon taai ao ara tokanikai.

Bauro e bae n tia n noora te kanganga anne iroun toana ae kairaki n te nakoanibonga, Timoteo. E kaunga ao e kairia n oin ana katauraoi n te nakoanibonga ao ni buoka te Uea ni katauraomia tabeman.

Kakauongo nakon te bwai are e taekinna Bauro nakon Timoteo, toana ae ataei:

“E na tai taku temanna bwa akea bongam, ngkai te rorobuaka n ataei ngkoe, ma ko na riki bwa aia tia kakairi aomata aika onimaki, n te taeka, n te aro ni maeka, n te tangira, n te tamnei, n te onimaki, n te itiaki.

“Ko na tabe n te wareboki, ma te taetae ni kakorakorai nanoia aomata, ma te reireia ni karokoia

“Tai aki mutiakina te bwai n tituaraoi ane i nanom, ane ko anganaki n te taetae ni burabeti ma katokani baiia. ...

“Ko na tarataraiko ao taratara te reirei;1 ko na memena ni baikai; bwa ngkana ko karaoa aei, ao ko kamaiuko iai ma ake a ongo iroum.”2

Bauro e anga te reirei ae tamaroa nakoira ni kabane. Tai raraoma n aki konabwaim ke are ko iangoia bwa antai ngkoe, ma iangoa bwa tera, ma ana ibuobuoki te Uea, ae ko kona n riki iai.

Te reirei are e kaungaira Bauro bwa ti na kakukureira n ara katauraoi n te nakoanibonga bon ana taeka Kristo ao te aro are ti na kona ni karekea te Tamnei ae Raoiroi. Ngkanne ti na atai bwai ake e tangiriira te Uea bwa ti na karaoi n ara mwakuri ao ni karekea te ninikoria ni karaomia, baikara kanganga ake ti kaitarai n taai aika a na roko.

Ti katauraomaki ibukin te mwakuri n te nakoanibonga are e na rikirake riki ni matoa n taina. N aron te katotoo, a na kara ara mwatireti ma kaburorora ngkai ti karaoi. Ara konabwai n reiakin ao n uringi bwai ake ti wareki a na bua. N anga te mwakuri n te nakoanibonga are e kantaningaira te Uea e na raka riki aron kairan maiura ni katoabong ni maiura. Ti kona ni katauraoi ibukin te kataaki man katean te onimaki rinanon ara mwakuri ni katoabong.

Te Uea e a tia n anganiira te tai ni katauraoi n te bwai are e aranna bwa te taeka ni berita ao te berita ae tabu are kaineti nakon te nakoanibonga.3

Bon te berita ae tabu are ti karaomia ma te Atua ni kawakin Ana tua ni kabane ao n anga te mwakuri ni ibuobuoki are E na anga ngke E bon mena ikai. Ni maiuakina rake te

kainibaire n ara kabanea n tamaroa are ti kona ni katea te korakora are ti kainnanaoia n teimatoa iai ni karokoa te toki.

Taan kataneiai n te nakoanibonga aika a korakora a tia ni kaota nakoiu aron katean te korakora anne: bon katean te tokanikai rinanon te maraki ao te maaku are e na bae ni kaira am iango ni katokia. Ana tia kairiri te Uea ae korakora e a tia ni kaota mwaakan te maiu n tamnei are e roko man te mwakuri n te aro are ngke tabeman a karekea te motirawa.

Ngkami taani kairiri n te nakoanibonga aika a korakora ni katea te korakora n te maiu n tamnei anne irouia ami kairake are a teimatoa ni karekea ngkana e mamaara rabwataia.

Tariu ae karimwiiu e mena n te kawa ae uarereke i Utah iaon te bitineti. E tareboniaki n ana outero iroun Beretitenti Spencer W. Kimball. E a bwakanako te tai imwiin te mwakuri ae korakora iroun tariu ao riki nakon Beretitenti Kimball, are e wakina te maroro n te aro aei. E taku, “I ongo bwa ko mena n te taun. I ataia bwa e a bwakanako te tai ao koa wene n te kainiwene, ma ko kona ni buokai? I kainnanoi ko bwa toau ngkoe n noori ni kabane umwantabu n te kaawa aio.” Tariu e iria n te tairiki anne, n akean ana atatai ni karaoan umwantabu ke bwaai tabeua n taekan taian umwantabu ao n akea ataakin Beretitenti Kimball ni kona ni karaoa te bwai teuana imwiin ana bong ae abwabwaki ke bukin kainnanaoan te ibuobuoki.

Ririki ake imwiina I karekea te wewete ae aron anne n te tairiki n te outero i Tiaban. I a riki imwina bwa te kamitina ibukin reirein te Ekaretia n te tai anne. I ataia bwa Beretitenti Gordon B. Hinckley e mena n te tabo teuana n te outero naba anne ibukin tabena nako Tiaban. I kaeka te tareboon are e tang ai tibwa imwiin weneu n te kainiwene ni matu, ni kua imwiin karaoan ni kabane ake I taku bwa iai korakorau ni karaoi.

Beretitenti Hinckley e butiai ni bwanaana ae tamaroa, “E aera ngkai ko matu ngkai I mena ikai ni wareki beebwa ake ti tuangaki bwa ti na rinanoi?” Ngaia are I a teirake n nako ni mwakuri e ngae ngke I ataia bwa Beretitenti Hinckley e kona riki n rinanon beebwa nakon are I kona. Ma e karekea te namakin irou bwa e kainnanao au ibuobuoki.

Beretitenti Thomas S. Monson, n tokina man botaki nako e titirakina te tia koroboki nakon te Moan Beretitenti, “A roroko raoi au mwakuri iaon te tai?” Ao e moangare n tainako ngkana e okiria te kaeka: “O eng, Beretitenti, ko roko.” Moangaren Beretitenti Monson ae kakukurei e anganai te rongorongon. E karikai bwa n na iango, “Iai riki te bwai ae I kona ni karaoia iaon katabeau?” Ao imwiina I okira au aobiti ni mwakuri.

Taan reirei aika korakora a tia ni kaota nakoiu aron te katauraoi ni kawakin tuua ao berita aika a tabu ngkana e nang taraa ni kanganga te tai ao te ririki. A tia ni kaotaai ao n

reireinai aron kairan arou ni mwakuri korakora riki nakon are I taku ngkai I tabe ni karekea te marurung ao te korakora.

I aki kona n riki bwa te toro ae kororaoi ni katoa aoa, ma I kona ni kataia n anga riki te mwakuri nakon are I taku bwa I kona. Ma te anua anne e moantaai ni karikai n tainako, N na tatauraoi ibukin kataakiu rimwi. Ngkoe ao ngai ti kona ni katauraoi ma te korakora ni kawakin ara tua ao berita aika a tabu rinanon te kataaki are a na bon roko ngkai ti a kaniia tokin te maiu.

I noori kakoaua akanne inanon ana Baba ni boowi te Ekaretia ibukin Reirei. Beretitenti Spencer W. Kimball mai ikanne e a tia n anga ririki ni mwakuri inanon nanomatoana n aekakin nako kanganga n te rabwata tii iaon te Mwakuri ae kona n ota. E kaira te boowi n te ingabong anne.

E waekoa n toki n taetae. E bwaka man ana kaintekateka. A maki matana. Atuna e bwaka nako aon bwabwana. I tekateka irarikina. Unimwaane Holland e kaan ma ngaira. Ngaira ake uoman ti teirake ni buokia. N aki taun ara atatai ni kabuanibwai aika a karina, ti kataia n uotia, nakon ana aobiti ae uakaan, ma e bon tabe naba n tekateka iaon ana kaintekateka.

E riki bwa ara tia reirei n te tai anne n tokin kawaina. Ti kaai n tabekia man iteran ana kaintekateka, ti otinako man te ruu ni bowi nakon kawain ana Tabo n Tararua te Ekaretia. E kaurei matana teutana, e bon tanoi , ma e taku, “O, taiaoka taratara raoi. Tai kammarakii nukami.” Ngke ti a uakaan nakon mataroan ana aobiti, e taku, “I rang nanokawaki bwa I uruana te boowi.” Miniti tabeua imwiin karinana n ana aobiti, e tararake n taraira man taku, “Tai iangoia bwa kam na manga oki nakon te boowi?”

Ti otinako ao ni kawaekoaira n oki, n ataakina are rokora ikekei e kakaawaki iroun te Uea. Beriteteni Kimball e a tia ni beku iaon are korakorana riaon tiana n nanomatoa ni beku ao n tangira te Uea. Bon te anua ae e a tia ni kateaki ae matoatoa bwa e mena ikekei ngkana e kainnania. E tauraoui. Ai ngaia are e kona n angareirei ao ni kaotia nakoira arora ni katauraoi ni kawakin tuua ao berita aika a tabu: man teimatoa ni katauraoi inanon ririki rinanon korakorara ni kabane n te bwai are e kaoti ni mwakuri aika a uarereke ma mwiia aika a uarereke.

Au tataro bwa ti na kawakin ara berita n te nakoanibonga ni katauraouira ibukin te maiu ae akea tokina ao ibukiia ake ti weteaki bwa ti na reiakinia. I berita nakoimi bwa ngkana kam karaoui ni kabane ake kam kona, te Atua e na karakai riki korakorami ao wanawanami. E na katauraouiko. I berita nakoim bwa naake ko kataneiaiaia ao ni katei banna ni katotoo ibukiia ana kamoamoara am n aron are I karaouia n te bong aei nakoia taan kataneiaia aika a kakannato ae I kinaiia.

I kakoaua bwa te Atua te Tama e maiu ao e tangiringkami. E kinai ngkami. Ngaia ma Natina ae mimitong, Iesu Kristo, e kaoti nakon te ataeinimwaane ae akea ana atatai, Iotebwa Timiti. A onimakinna ma bwaninin te euangkerio ni Kaokanbwaai ao ibukin koauan te Ekaretia. A kaunga ngkana e kainnania. A anganna namakinan te tangira ae itiaki ngkana e na uotiarikaaki n tabekiarake. A katauraioia ao Ngaiia a katauraioira ibukin te korakora n teimatoa ni mwakuri nakon mimitongin te tiretio are a uaiakinna ao oin aia mwakuri n te nakoanibonga ni kabane.

I katuka iroumi au kakabwaia bwa ko na kona ni kina te tibwanga ae mimitong are e a tia n anganiko te Atua ni wewete ao ni katauraioiko nakon Ana mwakuri ao ni buokiia tabeman. N aran ara tia kairiiri ae tangira ao te tia reirei, Iesu Kristo, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1.

Taraa 2 Nibwaai 32:3–6.

2.

1 Timoteo 4:12–14, 16.

3.

Taraa Doctrine ao Covenants 84:39.

Ninikoria n Tei I Bon Iroum

Iroun Beretitenti Thomas S. Monson

Ti na bane n ninikoria ao n tauraoui n tei ibukin ara koaua.

Tariu aika kam tangiraki, bon te tibwanga ae tamaroa n raoni ngkami n te tairiki aei. Ngaira are ti taua te nakoanibonga mairoun te Atua e karika te kabaeaki ae korakora n te aro n itaritari.

Ti warekia n Doctrine ao Covenant, mwakoro 121, kibu 36, bwa inaomatan te nakoanibonga a bon aki okoro ma mwaaka mai karawa (taraa D&C 121:36). Ai kamimira te bwaintangira are e a tia n anga—n taua te nakoanibonga, are e “aki okoro ma te mwaaka mai karawa.” Te bwaintangira aio, e raonaki ma te kakabwaia ae onoti ma te tibwanga naba ae tabu. Ti riai ni kairi maiura n te aro are ti na kororaoui n taua te nakoanibonga n tainako. Ti maiu n te tai are ti otabwaniniaki iai ma rawawata are e kairiira nakon te kawai ibukin kamaunaakira. N totokoi kawai aikanne e kainnanao te nanomatoa ao te ninikoria.

I uringa te tai—ao tabeman mai ibuakomi ikai n te tairiki a na bon—ngkana te kainibaire angiiia aomata a tataneiai nakon ara kainibaire. E aki koaua aio. I a tibwa wareka te rongorongon te Nutibebwa ni kaineti ma te kamatebwai are e karaoaki n tain te tiamwa n 2008. Te tia rabakau ae rianako i Notre Dame e kaira te tiim ni kakae n te intawiu ae nano ma 230 kairake ni kabuta i America. I kakoaua bwa ti kona ni kantaninga ma te mwengaraoui bwa te reke e na titebo n angiiin mwakoron nako te aonaaba.

I tibwauaia ma ngkami ti mwakoron te rongorongon ae kakaongora aei:

“Te tia titiraki e kanakoi titiraki aika a tangira kaekaia ae kabwarabwaraaki ma tiaki n ae eng ke tiaki ibukin ae eti ao e kairua, ni kaineti ma karaoan rinerine aika kangaanga n irekereke ma aro aika riai ao kainibaire ao nanon te maiu. Inanon taian kaeka aika aki oota raoui, . . . ko nooria kairake n roronrikirake ni kataia n taekin bwaai aika tamaroa iaon bwaai akanne. Ma bon akea aia taeka ae a kona n taekinii raoui iango ke te wokaburari ni kabwarabwarakina raoui.

“Ngkana a tuangaki bwa a na kabwarabwara te kanganga are a kaitarai, uoua te katenimwakoro irouia kairake ake aki kona ni kaeka te titiraki ke ni kabwarabwara te kanganga ni maiuia teuana, n aron ngkana a kona ni kabwaka tangoan te auti ke iai aia mwane ni kabwaka boon tein aia kaa.”

Te rongorongo e reitinako:

“Te koaua ae otara, are angiina mai ibuakoia a okioki, bon te rinerine are e nakon temanna ma temanna. ‘E karaba,’ te kaeka ae rangi n tataekinaki. ‘E bon nakon temanna ma temanna. Antai ngai bwa N na taekinna?’”

“Te aki ongotaeka nakon te mataniwi, angiia kairake a tia ni mwaninganako nakon tokina are teuana [taekinan]: ‘N na karaoa are I taku bwa n na kukurei iai ke are I namakinna. Akea riki te kawai n ataakin tera are n na karaoia ke tera au namakin inanou.’”

Naake a kaira te intawiu a kabwarabwara bwa angiina kairake ake a taetae “n aki anga araia—man reirei, aro [ke] utu—ni karikirakei aia iango aika tamaroa.”¹

Taari, akea ae e ongora nakoiu n te tai aei ae e na nanououa bwa tera ae tamaroa ao ae aki, ke temanna ae e na nanououa n te bwai are e kantaningaaki mai iroura ngaira aika a taua ana nakoanibonga te Atua. Ti a tia ao n reitinako n reireinaki ana tua te Atua. Ni bwaai ake ko noori ke n ongo n tabo nako, tuua aikai aki bibitaki.

Ngkai ti reitinako ni maiu n te bong teuana nakon teuana, e bon kuri otara bwa ara onimaki e na kataaki. Ti kona n tabetai n otabwaniniaki irouia aomata tabeman ao n tei n ti ngkoe ke n tei ni maroa ni kaineti ma are e riai ao ae aki riai. Iai te ninikoria ni karekea te tamaroa n tei ni matoa n ara koaua, ngkana man karaoana ti riai n tei ibon iroura? Ngkai ti taua te nakoanibonga mairoun te Atua, e kakaawaki bwa ti na kona ni kaitarai—ma te ninikoria—kakaewenako n aekakiia ake a roko ni kawaira. Uringa ana taeka Tennyson: “Korakorau bon korakoraia tengaun, ibukina bwa e itiaki nanou.”²

N rikirake, tabeman aomata aika kinaaki ao tabeman ake—ibukina tabeua—are a noraki irouia te botannaomata iai te kan bwainingare nakoia aro ni kabuta ao, inanon te tai, te Ekaretia riki. Ngkana aki matoa raoi wakaan ara onimaki, te bwanikirinaki anne e na kona ni kananououaira n ara onimaki ke ti na kerikaaki man ara nanomatoa.

Ni miin Riaai n te kai ni kamaiu, are e kuneaki n 1 Nibwaai 8, Riaai e noori, ibukoia, naake a taua te kai te biti nikarokoa a roko ao n ana uaan te kai ni kamaiu, are ti ataia bwa e tei ibukin ana tangira te Atua. Ao imwiina, te nanokawaki, imwiin anaakin te uanikai, tabeman a maama ibukina bwa naake a mena n “te kateitei ae moan te korakora ma ni bubura,” are e tei ibukin kainikatongaia natiia aomata, ake a kotokoto n tabonibaia ni ngareakinia; ao a bwaka inanon kawai aika katabuaki ao a bua.³ Te kaenaena ao te kamaemae bon bwainimwakuri aika korakora ibukin te kairiribai! Riki, taari, iai te ninikoria iroura n tei ni matoa n aki mwaingiing ni kaitarai kaitara akanne?

I kakoaua n au moan tai ni karekea te ninikoria n rairakiu are e reke ngke I mwakuri n te navy n te United States ni kaania tokin te Kauoua ni Buaka.

Te kataneiai ibukiia aika a boou e bon aki bebete irou, ke temanna are e keiakinna. Ni moan teniua te wiiki I taku bwa marurungiu e a reke n te kanganga. Te navy e aki kataia ni kamarurungai, e kataia n tiringai.

I uringa n tainako ngke e roko te Tabati imwiin te moan wiiki. Ti karekei rongorongo ni butimwaai mairoun te aobitia ae maan n te Navy. Ngke ti tei n tautia n te tabo ni kataneiai n te buriiti i California ae buraoki, ti ongo ana kairoro: “N te bong aei ni kabane a na nako n taromauri—ni kabane ma tii ngai. N nang motirawa!” Imwiina e takarua, “Ngkami ni kabane Katorika, kam a kaitibo n te Camp Decatur—ao tai oki ni karokoa te aoa teniua. Mwaati rake!” Te koraki ae mwaiti a ongo n ana taeka ao a bane n nako n taromauri. Imwiina e takaruaa ana kairoro are imwiina, “Ngkami ake Iutaia, kam a kaitibo n te Camp Henry—ao tai oki ni karokoa te aoa teniua. Mwaati rake!” Ea kerikaaki riki mwaitiia taan mwaati. Imwiina e taku, “Nikirami ake Kamatu, kam a kaitibo n te auti ni bootaki i Camp Farragut—ao tai oki ni karokoa te aoa teniua. Mwaati, rake!”

E waekoa n roko n au iango, “Monson, tiaki ngkoe te Katorika; tiaki ngkoe te Iutaia; tiaki ngkoe te Kamatu. Ngkoe te Moomon, ma kona ti tei ikai!” I kona ni kakoaua nakoimi bwa I namakina te maroa. I namakina raoi te ninikoria ao te nanomatoa, eng—ma bon ti ngai.

Ao imwiina I ongo te bwana ae karewe ae I a tia n ongongo are e taekinna te mataniwi. E tara moau ao n titiraki, “Ao ngkami tera ae kam arani ngkami iai?” Inanon te tai anne I aki ataia ae ngaia e rang mwaiti ae a tei i rarikiu ke i aku iaon tano. E kuri ngaira ni kabane, ti bane ni kaeka, “taian Moomon” E kangaanga kabwarabwaraakin te kukurei are e kaona nanou ngke I tanrikaki ao n noriia kaimoa ae karako mwaitiia.

Te mataniwi aei e ngongoa atuna bwa kanikinaean te aki ota ma e taku n te kabanea,” E tamaroa, nako ngkami kakaea ami tabo ni botaki. Ao tai oki ni karokoa te aoa teniua. Waaki, mwananga!”

Ngke ti mwaati nako, I iangoa taekan te kamatenano are I reiakinna n au ririki ni Buraimwarii mai imwaina:

Ninikoria n riki bwa te Moomon;

Ninikoria n tei ibon iroum.

Ninikoria ni kamatoa kabaeakim;

Ninikoria ni kaongoia tabeman kabaeakim

E ngae ngke te taneiai are I rinanona e bitaki ma are I kantaningaia, I angananou bwa n na tei i bon irou, ngkana e riai.

N te bong anne, iai taai ngkana akea temanna n tei ibukiu ao ngaia are I a tei i bon irou. Ai kakaitaura Ngai ngkai I karaoa te babaire n taai aika a nako n teimatoa ni korakora ao ni koaua, ni katauraoi n tainako ao n tauraoui ni kamanoa au ekaretia, ngkana e taraa ni kakawaki.

Rimwi ti namakinna n tabetai ae tiaki tau ibukin taian katabeaki ake a tataninga imwaira, taari, I bia tibwauaia mangkami te rongorongo are e karaoaki n 1987 mairoun Ezra Taft Benson ngke ngaia ngkoa te Beretitenti imwina ngkai e taetae nakoia te kurubu ae korakora aika membwa mai California. E taku Beretitenti Benson:

N taai nako, burabeti a tia ni waaki inanon ririki nakon ara bong. Birion mai ibuakoia aika a tia ni mate ao ake iaon kawaia ni bungiaiki a tarataraira. Tai karaoa te kairua iai—ngkami rooro aika kam a tia n rineaki. ...

N uakaan ma onoua tengaa te ririki, Te Atua e kawakiniko n tataninga ni karaoa tarakim ni kabanea ni boong imwain kauaokin te Uea. Tabeman aomata ana kekerikaki, ma abanuean te Atua e na teimatoa ni bwanin ni butimwaea okin te Tia Kairiiri—n aron Iesu Kristo.

Ngkai te roro aei e na kona ni kabotauaki ma te buakaka nakon ana bong Nooa, ngke e kaitiaka aon te aba te Uea man te ieka, iai te kaokoro ae korakora n te tai aei: [bon anne te] Atua ae kamaiuia aia kabanea n tai tabeman natina aika a rangin korakora, ... ake a na buoka uouotan te abanuea ma te tokanikai.”⁴

Eng, taari, ti tei ibukii Natina tabeman aika a korakora. Ara bwai bon te katabeaki n tau ibukin kakabwaia aika a mimitong are e a tia ni katauraoui Tamara are i Karawa ibukira. N te tabo are ti nako iai, raora ara nakoanibonga. Ti tei n taabo aika a tabu? Taiioka, imwain ae ko na uotiko ao am nakoanibonga nakon taabo ke n irii waaki ni kakukurei ake aki tau ibukim ke ibukin te nakoanibonga, tooki ni iangoi mwiina aika a na reke. Ngaira n tatabemanira nako ti a tia n anganaki te Nakoanibonga ae te Aaron. Inanon te mwakuri, aomata n tatabemania a karekea te mwaaka are e tau kiing n aia ibuobuoki anera. E taku Beretitenti Gordon B. Hinckley:

“Ko aki kona ni kaboa karaoan te bwai teuana are e na karika te bwai n tutuki imarenam ma aia ibuobuoki anera n am itera:

“Ko aki kona ni bareka ni kawai nako. Ko aki kona n aki kokoaua. Ko aki kona ni babakanikawai ke ni kewe. Ko na tai atonga aran te Atua ni bakanrereia ke ni kabonganai taetae aika baareka ao n teimatoa ni karekea te kariaia nakon aia ibuobuoki anera.”⁵

Ngkana iai mai ibuakomi ae e a tia ni karaoa te bure inanon maium, I tangiri ngkami bwa kam na ota n akea manga te titiraki bwa iai te kawai n oki. Te kawai anne bon te rairannano. Ara Tia Kamaiu e anga maiuna bwa E na katauraoa nakoim ao nakoitu te bwaintangira ni kakabwaii anne. N aki ongea koauan ae aki bebete kawain te rairannano, taian berita a boni koaua. Tia kaman tia n tuangaki: “Ngkana tao ai aroni kunnikai aika a uraura ami bure.”⁶ “Ao N na aki manga uring [aia] bure.”⁷ Te rongorongonga tera. Te kakabwaii tera. Te berita tera.

E na iai mairoumi ake kam bon iango i bon iroumi, “Eng, I aki maiuakin taian tua, ao akea te bwai ae I riai ni karaoia, ao maiu e bon tara n nakoraui. I taku I kona ni kakukureiai n te maiu ao n aki riai ni kawakin tuua. “Taari, I berita nakoimi bwa e na aki mwakuri n aki toki.

N namwakaina aika a nako aika a aki mwaiti I karekea te reta mairoun temwaane are e taku bwa e kona ni kamaunai tuua ao n teimatoa ni kakabwaiaki. E a tia ngkai n rairananona ao ni uota maiuana nakon te ongeaba ma reirein ao tuan te euangkerio. I kan tibwauaia mangkami ana taeka man ana reta, bwa e tei ibukin koauan iango aika aki tamaroa: I a tia n reireinai bon mairou (te kawai ae matoatoa) bwa te Tia Kamaiu e boni koaua raui ngkana E kangai, ‘Akea ae kona n toro irouia toka uoman: ba ane e na riba temanna, ao e na tangira temanna; ke ane e na nim iroun temanna, ao e na aki mutiakina temanna. Kam aki kona n toro iroun te Atua ma mammon.”⁸ I kataia, n ae matoatoa n aron temanna are e a tia ni karaoia, ni karaui ni kauoua. Ni kabaneana,” e taku, “ I a karekea te aakea, te rotongitong ao te maroaa bwa Tatan e katauraui nakoia ake a kakoauai ana mwakuri ao ana kamwane ma ana kakewekewe.”⁸

N te aro are ti na kona ni korakora ni kaitarai taian kairoro are a katikiira nakon kawai aika a kairua ke ni bwanaa ake a kaungaira nakon kawai aika a kairua, ti na riai ni karekea oin ara koaua. Ngkana e a koro 12 ke 112—ke are e roko imarenan—ko kona n ataia i bon iroum bwa ana euangkerio Iesu Kristo e boni koaua. Wareka ana Boki Moomon. Iangoi raui ana reirei. Butiia Tamara are i Karawa ngkana e koaua. Ti karekea te berita bwa “ngkana arona bwa kam bubuti ma te nano ae koaua ma nanomi raui, ao te onimaki iroun Kristo e na kaota te koaua nakoimi, ni mwaakan te Tamnei ae Rauiroi.”⁹

Ngke ti atai bwa e koaua ana Boki Moomon, ngkanne ti ataia naba bwa Iotebwa Timiti bon te burabeti ni koaua ao e bon noora te Atua te Tama ae Akea tokina ao Natina, Iesu Kristo. Ngkanne ti ataia naba bwa te euangkerio e a manga kaokaki ni boong aika kaitira rinanon Iotebwa Timiti—n reitaki ma kaokan te Nakoanibonga ae te Aaron ao te Merekitereka.

N te tai are ti karekea ara koaua, bon katabeara n tibwaua te koaua anne ma tabeman. Angiina mai ibuakomi taari a tia ni beku bwa mitinare rinanon te aonaaba. Angiina mai ibuakoami kairake n ataenimwaane a na boni beku. Katauraoi ngkami ngkai ibukin te tai anne. Kakoaua raoi bwa ko tau nakon te beku.

Ngkana ti tauraoui n tibwaua te euangkerio, ti a tauraoui ni kaeka nakon ana reirei te Abotoro ae Betero, are kairoro, “Tatauraoui n tainako n anga te kaeka nakoia aomata nako are a titirakiniko bukin te kantaninga are inanom.”¹⁰

Ti na karekei taai rinanon maiura n tibwaua ara koaua, e ngae ngke tiaki ataia n tainako bwa n ningai ae ti na weteaki iai ni karaoan te mwakuri. Bon te raka n tai ae roko irou inanon 1957, ngke I mwakuri ni karaon bitineti ao ni butiaki bwa n na nako Dallas, Texas, aranaki n tabetai bwa “kaawan taian ekaretia,” n taetae ni bootakin bitineti. N rimwin tokin te bootaki, I uota te bwati ni neweaba rinanon tian taian kaawa. Ngkai ti kiitan ekaretia aika a kakaokoro, e taetae ara turaiwa, “N te maing ko na noora te aro ni Kamatuu” ke “Ikekei n te angatai bon te aro ni Katorika.”

Ngke ti rirarikin te kateitei ae uraura burikina are e tei iaon te maunga, e kabwarabwara te turaiwa, “Anne te kateitei are a botaki iai kain te Moomon.” Te aine mai buki n te bwati e takarua, “Turaiwa, ko kona n tuangiira riki taekaia kain te Moomon?”

Te turaiwa e bwake n tei n iteran te kawai, rairaki man ana kaintekateka man kaeka, “Te aine, ae I ti ataia bwa kain te Moomon a bootaki n te kateitei are e uraura arei. Iai iaon te bwati aei ae ata taekaia riki kain te Moomon?”

I tataninga ana kaeka temanna. I tara moamoan temanna ma temanna ibukin kinaan kanikina, aia kantaninga ibukin aia kaeka. Akea. I ataia bwa e bon nakoia n aron are e iangoia Abotoro Betero, bwa “turaoui n tainako n anga te kaeka nakoia naake a titiraki nakoim ibukin te kantaninga are iroum” I ata naba te koaua iaon taeka n rabakau “Ngkana e roko te tai ni babaire, te tai ni katauraoui e a tia n nako.”

Ibukin 15 ke e nako riki te miniti, I a tia ni karekea te tibwanga n tibwakin au koaua ni kaineti ma te Ekaretia ao ara koaua ma tabeman iaon te bwati. I rangi ni kukurei ibukin au koaua ao I kukurei bwa I tauraoui n tibwauaia.

Ni kabane nanou ma tamneiu, I tataro bwa aomata ni kabane ake a taua te nakoanibonga a na karinea te nakoanibonga anne ao ni kokoaua nakon te onimakinaki are e kabutaki ngke a anganaki. Ti bia ngaira n tatabemaniira n taua te nakoanibonga mairoun te Atua n ata ara koaua. Ti na bane n ninikoria ao n tauraoi n tei ibukin ara koaua, ao ngkana ti tei ibon iroura ni karaoana, ti na karaoia ma te ninikoria, kakorakoraki n atakin n te koaua ti aki kona ni maroa ngkana ti tei ma Tamara are i Karawa.

Ngkai ti katinei bwaintangira aika korakora ake ti a tia n anganaki—“inaomatan te nakoanibonga ... e aki kaokoroaki n reitaki ma mwaakan karawa”—e bia riki ara nanomatoa ni kairiira ao ni katanna ao ni kororaoi ni korakoran ana berita. Taari,ti bia iriira ana kaetieti te Tia Kamaiu nakoira, are e kuneaki n ana boki 3 Nibwaai: “Tau i eta ami taura bwa e na oota nakon te aonaaba. Nooria Ngai te oota are kam na taua ieta—are te bwai are kam a tia n noorai bwa I karaoia.”¹¹

N te aro bwa ti na ira te ota anne ao n taua nakon te aonaaba bwa e na noria au tataro ao au kakabwaia iaomia naake a ongo bwanaau, n aran Iesu Kristo, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1.

David Brooks, “If It Feels Right ... ,” *New York Times*, Tebetembwa. 12, 2011, nytimes.com.

2.

Alfred, Lord Tennyson, “Sir Galahad,” in *Poems of the English Race*, sel. Raymond Macdonald Alden (1921), 296..

3.

Taraa 1 Nibwaai 8:26–28.

4.

4.

Ezra Taft Benson, “In His Steps” (Church Educational System fireside, Beberuare. 8, 1987); taraa naba “In His Steps,” in *1979 Devotional Speeches of the Year: BYU Devotional and Fireside Addresses* (1980), 59.

5..

Gordon B. Hinckley, "Personal Worthiness to Exercise the Priesthood," *Riaona*, Turai 2002, 59; *Ensign*, Meei 2002, 52

6

Itaia 1:18.

7

Ieremia 31:34.

8.

Mataio 6:24.

9.

Moronaai 10:4.

10.

1 Betero 3:15.

11.

3 Nibwaai 18:24.

Te tia Kakoaua

Iroun Beretitenti Henry B. Eyring
Te Moan Kauntira n te Moan Beretitentii

Ana Boki Moomon bon te kabanea n tamaroa ni kairiiri nakon reireiara raoi ao ni karaoan ae raoiroi riki.

I kakaitau ibukin te tai aio n taetae nakoimi n te Taabati aei n ana Maungatabu ni Kabuta ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. Kaain te Ekaretia n tatabemania nako iai tabeia naba ae tabu. Ti butimwaa i ao ni berita ni karietaira nako iai ngke ti bwabetitoaki. Ti reireinaki man ana taeka Aramwa, ana burabeti ae kakannato ana Boki Moomon, are ti berita ma te Atua bwa ti na kona: “N tauraaoi n tang ma ake a tang; eng, ao ni karau nanoia ake a kainnanao karauan nanoia, ao n riki bwa taan kakoaua ibukin te Atua n taainako ao ni bwaai nako, n taabo nako ake kam nako iai, ni karokoa matemi, bwa kam aonga ni kabooaki iroun te Atua, ao rin ibuakoia ake a na ira te moan mangauti, bwa e aonga n reke iroumi te maiu are akea tokina” 1

Aio te tabe ae kakawaki ao te berita ae mimitong mairoun te Atua. Au rongorongo n te bong aio bon te rongorongo ni kaunga nano. Ngkai ana Boki Moomon e kamata te tiati nakoira, e kairiirarake iaon te kawai nakon te maiu ae akea tokina.

Te moan, ti berita bwa ti na riki bwa ti na karekea te tangira ae kororaaoi. Te kauoua, ti berita bwa ti na riki bwa taan kakoaua ibukin te Atua. Ao te kateniua, ti berita bwa ti na teimatoa. Ana Boki Moomon bon te kabanea n tamaroa ni kairiiri nakon reireiara raoi ao ni karaoan ae raoiroi riki.

Ti a waaki moa ma te tangira ae kororaaoi. N na kauring ngkami ibukin bwaai aika tibwa riki. Angiina mai buakomi a tia n iira te bong n ibuobuoki. Iai tenga mwaitin bong ni mwakuri ake a barongaki ni kabuta te aonaaba.

Te kauntira ibukii raora aika Itiaki a tataro ni kan ataia bwa tera te mwakuri are a na baireia. A titirakina te Atua bwa antai ae a na ibuobuoki nakoia. Ao tera te mwakuri n ibuobuoki ae a na karaoia, ao antai ae a na kaoia bwa a na iiria. Tao a na bon tataro naba bwa a na aki mwaninga tiabora ao te ran ni moi. Ae kakaawaki riki, a tataro bwa ni kabane ake a karaoa te mwakuri n ibuobuoki ao ni kabane ake a karekea a na namakina ana tangira te Atua.

I ataia bwa tataro akanne a kaekaaki n aki kee i aan teuana te uote. E raka i aon 120 membwa ake anga nanoia bwa a na ibuobuoki. Inanon teniua te aoa a kaitiaka ana tabo te umantabu inanon ara kaawa. Bon te mwakuri ae matoatoa man kakukurei. Minitan aro ake e karaoaki iai te kaitiaki a kaota te kakaitau. Ni kabane ake a mwakuri n te bong anne a namakina te katiteuanaki ao te tangira ae raka riki. Tabeman a taku bwa a namakina te kukurei ngke a kou uteute ao ni koroi ni kabooraoi aroka.

Taeka man ana Boki Moomon e buokiia n ataia bwa bukin tera a namakina te kimwareirei anne. Bon te uea ae Beniamina are e taku nakoia ana aomata, “Ao taraia, bwa ngkana kama bekutata ibukiia raomi ao kam bon ... beku naba iroun Atuami.”² Ao bon Moomon are e reirei n ana taeka n ana Boki Moomon, “Ma te tangira ae kororaoi bon ana tangira Kristo ae itiaki, ae e teimatoa n uaa te toki; ao ane e kuneaki irouna n te kabane ni bong, e na bon nakoraoi ibukina.”³

Te Uea e kawakina Ana berita nakoim ngke ko kawakina am berita. Ngkai ko buokiia tabeman Ibukina, E kariaiako bwa kona namakina Ana tangira. Ao i nanon te tai, te namakin ibukin te tangira ae kororaoi ao e a karikiko bwa antai ngkoe. Ao ngkana ko karekea ana berita ana Boki Moomon ngkai ko reitinako ni beku ibukia tabeman n te maiu aei, bwa a na bane n nako raoi bwaai iroum.

N aron am berita nakon te Uea bwa ko na riki ni kororaoi n tangira, ko berita bwa ko na riki bwa ana tia kakoaua n tabo nako are ko na mena iai i nanon maium. Riki, ana Boki Moomon bon te kabanea n tamaroa ni kairi are I ataia ae e na buokiira ni kawakina te berita anne.

N te taina ao I kaoaki bwa N na taetae n tain te anga bebwa n teuana te uniwetiri. Te beretitenti n te uniwetiri e tangira Beretitenti Gordon B, Hinckley bwa e na kaoaki, ma e aki tauraoi. Ai ngaia are ibukin aei ao I anganaki te kakao. I a bon tibwa kaaina ngkanne te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman.

Te aomata are e kaoai bwa N na taetae e a rikirake n ingainga ngkai e a ataaki riki aron au mwakuri ngkai te Abotoro. E weteai neiei n te tarebon ao e taku bwa e a ataa ngkai au mwakuri bwa bon ana tia kakoaua Iesu Kristo.

N te bwana ae matoatoa e tuangai bwa I aki kona ni karaoa anne ngkana I taetae ikekei. E kabwarabwara bwa te uniwetiri e karineia aomata man aro ni kabane, n ikotaki ma aomata ake a kakeaa te Atua. E kaokia riki, “Ko aki kona ni kakoroa bukin tabem ikai.”

I taua te tareboon ma te titiraki i nanon au iango. N na riai n tuanga te uniwetiri bwa N na aki kawakina au boraraoi n taetae? Ai bon ti uoua te wiiki imwaain te tai. Kaotiu ikekei e

a tia ni katanoataaki. Tera ae na riki ngkana I aki kawakina au boraraoi i aon aran te Ekaretia ae tamaroa?

I tataro ni kan ataia bwa tera ae e na tuangai te Atua bwa N na karaoia. Te kaeka e roko nakoiu n te kawai ae kamimi. I ataia bwa aia katotoo Nibwaai, Abinataai, Aramwa, Amureki, ao natin Motiaea mwaane a kabonganaki n aron ae I a riki iai. Bon ana taan kakoaua Iesu Kristo aika a ninikoria ngkana a kaitaraaki ma kangaanga aika kamamate.

Ai ngaia are ti te rinerine ae na karaoaki ma ti aron au katauraoi. I a karaoa au kakae i aon bwaai ni kabane ake I kona n reiakin ibukin te iuniwetiri. Ngke e a kaan n roko bongin au taetae, raraomau e a rikirake ao au tataro e a kakorakoraaki.

N te kakai n ai aron Taari ae Uraura ngke e a tabwena, I kunea te rongorongoe ae boou. Te iuniwetiri arei e a tia ni karineaki ibukin karaoan te bwai ae ti te arona ma are e a tia te Ekaretia n reirei iai ni karaoia ibukin ana kekeiaki te botanaomata ni kabuta te aonaaba. Ao ai ngaia are n au taetae I kabwarabwara are ti karaoia ao are a karaoia n tabekiarake aomata ake a rangi ni kainnana. I taku bwa I ataia bwa Iesu Kristo bon te oi man kakabwaia ake a tia n roko i nanon maiuia te koraki ake ngaira ao ngaia a tia ni buokiia.

Imwiin te bootaki kaaina a teirake n uboubo, are e taraa n ae e rangin boou nakoiu. I bon mimii ma bon iai teutana te namakin n raraoma. I uringa te bwai are e riki nakon Abinataai. Ti Aramwa are e a tia ni butimwaea ana kakoaua. Man te bong anne, n tain te katairiki ae bubura, I ongo bwanaan te beretitenti man te iuniwetiri n taku bwa inanon au taetae anne e ongo ana taeka te Atua.

Ngkai, n aron te bwai are e riki ae kamimi ni kaotina e bon rangi ni karako i nanon au taneiai ngke I riki bwa ana tia kakoaua Kristo. Ma mwiin ana Boki Moomon i aon kateim ma korakoram ao kaungakim bwa te tia kakoaua ibukin te Atua e bon koaua. Te reirei ao katotoo aika ninikoria i nanon ana Boki Moomon e na tabekikorake, kairiko, ao e na kaunga nanom.

N tatabemania nako mitinare are a tataekina aran ao ana euangkerio Iesu Kristo a na kakabwaiaaki man kawakinan ana taeka Kristo man ana Boki Moomon. Kaaro ake a korakai ni karekea te kakoaua iroun te Tia Kamaiu nako nanon te nati a na buokaki ngkai a kakaea te kawai ni karokoi taeka ao te tamnei man ana Boki Moomon i nanon te mweenga ao ni maiuia te utu ni kabanea. Anne are e a tia ni kakoauaki ibukira.

I kona n noora te kakai anne n riki ni katoa te bootaki n toa ao te kiraati n tatabeua are I iria n te Ekaretia. Taan taetae ao taan reirei a kaota te tangira ao te atatai ae e matoa man booki aika tabu, ai moarara riki ana Boki Moomon. Ao kakoaua aika onoti e mataata n

roko mai kabin nanoia. A reirei ma te koaua ae rikirake ao a kaota te kakoaua ma te mwaaka.

I noori kakoaua naba anne bwa ti a karaoa ae e raoiroi riki n te kateniua ni mwakoro n te berita are ti karaoi ni kabane n te bwabetito. Ti karaoa te berita ae tabu bwa ti na teimatoa, ni kawakina ana tua te Atua ngkai ti maiu.

I kawara ana ruu raoraou ngkoa n te onaoraki are e tia ni kuneaki bwa iai te kaentia irouna are a akea katokana. I kairiia uoman natiu aine aika kairake. I aki kantaningaia bwa e na kona ni kinaia. Bon ana utu a ikotaki n tei ni katobibia ana kainiwene ngke ti rinnako.

E tararake ao e matangare. I aki toki n uringnga tarakina ngke e nooria bwa ti airi ma natira aine. E anoanoia bwa a na keerake ni kaaniia i aon te kainiwene. E tekateka, n rabwatiia, ao ni kabwarabwaraia nakoia ana utu. E taetae i aon kakannatoia ataeinaine akana uoman akanne. Ai aron are e a kairiia nati n uea aine nakon te auti n uea.

I kantaningaia bwa ara kakawari e na waekoa n toki. E koaua, n au iango I taku, bwa e a kua. Ma ngke I taraia e taraa n ae kanga a bwakanako ririki. E bon kukurei ao e oti te mata ae kaonaki n te tangira ibukira ngaira ni kabane.

E taraa ni kukurei n te tai anne n ai aron ae e toki te tai. E a tia ni kabanea angiin maiuina n tararuia natin te Uea. E ataia man ana Boki Moomon bwa karakinan te Tia Kamaiu ni manga utina e a tia n anaia ataei temanna imwiin temanna, e kakabwaiaia, ao ngkanne e manga tang ibukin te kukurei.⁴ E a tia n rinanon te mwakuri ni kakukurei anne n tau maanna ibukina ni kona n teimatoa i nanon ana mwakuri n tangira ni uaa te toki.

I noora te kamimi ae ti tearona i nanon ana ruu ni matu te mwaane are e a tia n anga te mwakuri n ibuobuoki ae tau ae kakaonimaki nakon iangoana bwa e a tia ni karaoa ae e tau nakon te motirawa

I ataia bwa e a tia n rinanon te bwai n aoraki ae maan ao ni kammaraki ibukin te aoraki ao n tia n tuangaki irouia taokita bwa akea tokina. Bon akea riki te bwainaoraki ke te kantaninga ae a kona n anga.

Kaainabana te aine e kairai nakon ana ruu n aia auti. E mena ikekei, ni wene i aon nuukana i aon te kainiwene are e tia ni karauaki ni karaoaki. E kunnikainna n te kabwaraaki ae e a tibwa katiraaki ae mainaina, e neketainna, ma ana kau aika boou.

E kubanako ngke e noora matau ao e ngare ni karaurau ao e kabwarabwara, “Imwiin are ko anganai te kakabwaia, I tangiria n tabeka kieu ao n nakon au auti ni mwakuri.” Ma e

bon mataata bwa e a tauraoui ibukin te itaramata are e nang karaoia n te tai ae e aki maan ma ana Mwatita, ibukina are e a tia ni kakaonimaki ni mwakuri.

Bon te katotoo ibukiia Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ake a tia ni bwanin rairakiia ake I kaitibo mangaai angin te tai i mwin anganakon maiuia n te beku ae bane nanoia iai. A waaki nako.

Beretitenti Marion G. Romney e kabwarabwara bwa aio te kawai: “Inanon temanna are e a tia raoi n rairaki, tangiran bwaai aikoa kaitara ana euangkerio Iesu Kristo are e a tia ni mate, ao n oneaki mwiina ai ngaia bon ana tangira te Atua ma te nano ae katauaki ao n nanomatoa ni kawakina ana tua.”⁵

Bon te nano n nanomatoa are I a noora riki ae bati n tainako irouia ana reirei Iesu Kristo aika mwaatai. N aiaron te aine ngke e kamauriia natiu aine ao te mwaane n ana kau ae boou e tauraoui n teirake ao ni mwaati, ao n iira Ana tua te Tia Kamaiu n uaa te toki. Ni kabane ngkami kam a tia n nooria.

Ko kona n taraia riki ngkana ko oki nakon ana Boki Moomon. I teimatoa n namakina te karineaki i nanou ngkana I wareki taeka aikai man nanomatoaia ana toro te Atua ae a kara: Bwa n te tai aio ao e ruru rabwatau n au tai n taetae nakoimi; ma te Uea ae te Atua ... e buokai, ao e tangiria bwa N na taetae nakoimi.”⁶

Ko kona ni karekea te ninikoria n aiaron ae I karaoia man te katotoo man te kekeiaki are e anganiira Moronaai. Bon ti ngaia n ana mwakuri. E ataia bwa tokin maiuna e kan nakoina. Ao e ngaie n anne kakauongo nakon te bwai are e koroia ibukin kabwaiiaia aomata ake a tuai ni bungiaiki ao kanoan ana kairiribai n te maiu aei: “Eng, nakomai nakon Kristo, ma ni kakororaoui irouna, ao ma ni kakeai mai iroumi bwaai ni kabane aika tiaki aron Atua; ao ngkana kam kakeai bwaai ni kabane aika tiaki aron Atua, man tangira te Atua ma korakorami, ami iango ao marurungimi, ao ngkanne e na tau ana akoi ibukimi, ao man ana akoi ao kam kona ni kororaoui iroun Kristo.”⁷

Moronaai e anga te kakoaua anne bwa te taeka ni karaure nakon maiuna ao ana mwakuri. E kaumaka te tangira ae kororaoui, n aiarioia burabeti inanon ana Boki Moomon. E ikota ana kakoaua ibukin te Tia Kamaiu ngke e a roko te mate i mwaaina. Bon natin ni koaua te Atua ae rairaki, n aiaron ae ti kona ni kaonaki ma te tangira ae kororaoui, n aki bibitaki ao n akea te maaku bwa ana tia kakoaua te Tia Kamaiu ao Ana Euangkerio, ao n nano matoa ni uaa te toki.

Moronaai e reireinira te bwai are e tangiraki mai iroua. E taku bwa te moan mwaneka nakon te rairaki ae bwanin bon te onimaki. Kamatebwaian ana Boki Moomon ma te tataromwaaka e na katea am onimaki iroun te Atua te Tama, Natina ae Ana Rikitemanna,

ao Ana Euangkerio. E na katea am onimaki irouia ana burabeti te Atua, ake ngkekei ao ngkai.

E kona ni uotiko ni kaaniko nakon te Atua nakon booki riki tabeua. E kona ni bita te maiu ni karaoiroia riki. I kaumaki ngkami ni karaoa are e karaoia raou ni mitinare. E birinako man mweengana n ana ririki ae tebwi tabun, ao temanna e karina ana Boki Moomon n te baoki are e uotia nako bwa iriana inanon kakaeon te kukurei ae bati riki.

A nako ririki. E mwaing man te tabo teuana nakon teuana ni kabuta te aonaaba. E a bon maroaa ao n aki kukurei n te bongina ngke e noora te baoki. Te baoki anne e onrake ni bwaai ake e uotii. I kabin te baoki, e kunea ana Boki Moomon. E wareka te berita inanona ao ni kataia. E ataia bwa e koaua. Te kakoaua anne e bita maiuna. E kunea te kukurei riaon miina are e rangi n tatangiria.

Am kaobi n ana Boki Moomon e kona n aki warekaki ni mwaitina are e bon riai, ibukin tabem ma am mwakuri ni katoa bong. I butingkami ni kamatebwaia, ao n taainako man baana. Iai inanona bwaninin ana euangkerio Iesu Kristo, are bon ti ngaia te kawai nakon mweenga iroun te Atua.

I katikui iroumi au koaua bwa te Atua e maiu ao e na kaekai ami tataro. Iesu Kristo bon te Tia Kamaiu n te aonaaba. Ana Boki Moomon te tia kakoaua ae koaua bwa E maiu, bwa bon Ngaia ara Tia Kamaiu ae e a tia ni manga kautaki ao ni maiu.

Bwaai aika a na taraaki

1.

Motiaea 18:9.

2.

Motiaea 2:17.

3.

Moronaai 7:47.

4.

Taraa 3 Nibwaai 17:21–22.

5.

Marion G. Romney, inanon te Ribooti ni Maungatabu Conference Report, Okitobwa.
1963, 23.

6.

Motiaea 2:30.

7.

Moronaai 10:32.

Kantaninga te Uea: Ke e Tauaki Am Taeka

Iroun Unimwaane Robert D. Hales

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Bukin maiura i aonteaba bwa ti na rikirake, waakirake, ao ni kamatoatoaki n oin ara taneiai ae ti rinanona

Ni ingabongin te Tabati aio, ti anga ara kaitau ibukin ao ni kakoaua bwa E maiu ara Tia Kamaiu. Ana Euangkerio e a tia ni kaokaki rinanon te burabeti are Iotebwa Timiti. E koaua Ana Boki Moomon. Ti kairaki iroun te burabeti ae maiu, Beretitenti Thomas S Monson. E kakawaki bwa, ti na kaota koauan Ana mwakuri ni kamaiu Iesu Kristo ao Kakabwaia ake a bwaro ma iai.

Inanon namwakaina tabeua n nako, E reke au tai ni kamatebwaia ao n reiakina riki aron ana karea ni kamaiu te Tia Kamaiu ao arona ni katauraioia ni karaoa te anganano ae akea tokina ibukira n tatabemaniira nako

E a Kaman moanaki ana katauraioi n te maiu are imwain aio ngke E tataninga Tamana ao e taku bwa ke e tauaki ana taeka Tamana ana bwai te neboaki n aki toki.¹ Ni moanaki man te tai anne ao ni waaki nako ni karokoa te bong aio, E kabongana Inaomatana ni butimwaea ao ni karaoa Ana Kainibaire Tamana are i karawa. A reireiniira booki aika tabu bwa inanon Rikirakena, E “karaoa [Ana] mwakuri Tamana”² ao “ni kantaningaa te Uea ibukin rokon Ana tai ni mwakuri.”³ N Ana ririki ae 30, E rotaki ni korakoran te karirii ngke totoko ni kangai, “Naako akuu Taatan.”⁴ I Ketetemwane, E onimakina Tamana, ngke e kangai “E ngae n anne e na aki tauaki au taeka, ma ke e tauaki am taeka,”⁵ ao ngkanne E rineia bwa e na korakai ibukin ara bure. Rinanon kabowiakina ni kamangoraki ao kainnanona n taurakina n te kaibangaki, E kantaningaa Tamana ni motikia bwa E na “ikoaki ibukin ara bure ... [ao] ni maraki ibukin ara buakaka.”⁶ E ngae ngke E tang n taku, “Atuau, Atuau E aera ngkai ko kitanai?”⁷ E kantaninga Tamana—ni kabongana inaomatana ni kabwarai aia bure Ana kairiribai, 8 n nooria bwa Tinana e tararuaki, 9 ao n teimatoa ni karokoa te toki ni karokoa e toki maiuna ao e tia Ana mwakuri.¹⁰

I aki toki ni iaiangoia, Bukin tera bwa Natin te Atua ao Ana burabeti aika tabu ao ni kabane kaain te aro aika Itiaki iai katakiia ao aia kanganga, e ngae ngke a kataia ni karaoa nanon Tamara are i karawa? Bukin tera ngkai e matoatoa, ai moarara riki tii ibukiia?

I iangoa aron Iotebwa Timiti, are rotaki n te aoraki ao te ataeinimwane ngaia ae bwainikirinaki inanon maiuna. E tang n aiaron te Tia Kamaiu ao ni butia te Atua bwa E mena ia.¹¹ Engae ngke tii ngaia, e kabongana inaomatana ni kantaninga te Uea ao ni

karaoa nanon Tamana are i karawa.

I iangoia ara bakatibu aika bwaeoniia, ni kakioaki nako mai Nauvoo ao n rinanon taabo aika a aoraoi, a kabongana inaomataia n rimwin te burabeti e ngae ngke a rotaki n te aoraki, te mwengabuaka, ao te mate. Bukin tera a rinanon kanganga aika kakamaaku aikai? E na kanga tokina? A riki ibukin tera?

Ngkai ti titiraki taian titiraki aikai, ti ataia bwa bukin maiura i aonteaba bwa ti na rikirake, wakirake, ao ni kamatoatoaki n oin ara taneiai ae ti rinanona. Ti na kanga ni karaoa aei? E anganira te kaeka booki aika tabu n ti te mwakoro n taeka ae tii teuana: ti na “kantaninga te Uea.”¹² Kataitai ao kataki ti bane n anganaki. Kakaewenako ni maiura aikai a butimwaira ao Tamara are i karawa n noria bwa ti na kamwakura inaomatara n rimwin Natina. E a tia n ataia, ao e reke ara tai n reiakinii, bwa akea bongan ae ai matoatoara ara kanganga, bwai aikai ni kabane ana riki bwa kataneiakira, ao tamaroara.¹³

Nanon aio ti na riai n atai kakaewenakoakira n taainako? Ti aki kona ngaira, n taai tabetai, n iai bukin titirakira, O te Atua, ko mena ia?”¹⁴ Eng Ngkana e mate te buu, toana e na mimii (bwa e mena ia te Atua). Ngkana e rotaki te utu n taekan te kataumwane, e na titiraki te karo (bwa e mena ia te Atua). Ngkana a titionako ataei man te kawai, te tina ao te karo a na tang n nanokawaki. Eng, “te tang e teimatoa inanon te tairiki, ma e roko te kukurei n te ingabong.”¹⁵ Ngkanne, inanon moan rikiraken ara onimaki ao ara ataibwai, ti teirake ao n rineia bwa ti na kantaninga te Uea, ni kangai, “Ke e na tauaki am taeka.”¹⁶

Tera, ngkanne, ae nanonaki ni kantaninga te Uea? Inanon booki aika tabu, te taeka tataninga nanona ni kantaninga, katautaua, ao ni kakoaua. Ni kantaninga ao ni kakoaua te Uea e tangira te onimaki, te taotaonaki n nano, te nanorinano, te nimamannei te taotaonannano n te tai ae maan, kawakinan tuua, ao te nanomwaaka ni karokoa te toki

Ni kantaninga te Uea nanona unika koraan te onimaki ao ni kamwarakea “ma te botumwaaka, ao ... te taotaonannano.”¹⁷

E nanonaki bwa te tataro n aron ae karaoia te Tia Kamaiu—nako te Atua, Tamara are i karawa—e kangai “E na roko ueam. E na karaoaki nanom.”¹⁸ Bon te tataro ae ti anga ma tamneira ao rabwatara, n aran te Tia kamaiu, Iesu Kristo

Kantaningaan te Uea e nanonaki ni iangoia inanora ao “ni kare[kea] te Tamnei are Raioiroi” n te aro bwa ti kona n atai “bwai aika ti riai ni karaoi.”¹⁹

Ngkana ti ririmwin ana kairi te Tamnei, ti na kunea bwa “kanganga e mwakuria te taotaonannano”²⁰ ao ti reiakinna n teimatoa inanon te taotaonannano ni karokoa [ti]

kakororaoki.”²¹

Ni kantaninga te Uea nanona n “teimatoa”²² ao ni “waaki nako” inanon te onimaki, “ma te kantaninga ae tamaroa ma ni kororaoui.”²³

E nanonaki “n ti onimakina ana mwakuri aika a raraoui Kristo”²⁴ ao ma [Ana] akoi ni buokira, e taku nakon te Uea bwa ti tangira Nanona ma tiaki nanora ae e na karaoaki.²⁵

Ngkai ti kantaningaa te Uea, ti “aki kamwaingaki ni kawakinan taian tua,”²⁶ n ataakina bwa ti na “motirawa n te bong teuana man [ara] kanganga nako.”²⁷

Ao ti “aki karenakoi ... [ara] kakoaua”²⁸ bwa “bwai ni kabane aika [ti] a tia ni karawawataki iai a na uaia ni mwakuri ibukin raoiroira.”²⁹

Taian kataaki aikai a na roko n aekakia aika kakaokoro. Te bwai are e rinanona Iobi e kauringiira bwa ti na weteaki man rinanona ni uaa te toki. E kabuai ana bwai ni kabane Iobi, ni ikotaki ma abana, ana auti ao ana man; kaain ana utu; aroarona; marurungina, ao arona n aomata. E ngae e rotaki n te bwaranano, e kantaninga te Uea ao e kaota ana kakoaua ae mwaakaroiroi. E taku:

“Ma I ata au tia kamaiu ba E maiu, ao E na tei rake rimwi i aon te aba:

“Ao rimwi ngkana ... e a tia ni kamaunaki kunu ae rabwatau aei, Ao N na bon nora naba te Atua ngkana akea irikou.”³⁰

“Ao ngkana e tiringai, eng N na kakoaua.³¹

N ana kakairi aika tamaroa Iobi, taian burabeti, ao te Tia Kamaiu, ti na kunea bwa a kaunganano n tatanninga iroun te Uea, ai moarara riki ngkana ti aki kona n oota n Ana babaire ao ana kantaninga ibukira. Te ataibwai anne e bon aki toki n anga “teutana imwiin teuana [ao] te reirei teuana imwiin teuana.” ³²

Inanon maiu I a tia n reiakina bwa n tabetai I aki karekea kaekakin au tataro bukina bwa te Uea E ataia bwa I aki tauraoi. Ngkana E kaeka, E boni kangai “teutana imwin teutana”³³ bukina bwa arei ni kabane ae I kona ni kaitara ke ni kabane aika I kona ni karaoui.

Ti tataro n angiin te tai bwa e na iai iroura te raunnano, ma ti tangiria ngkai naba! Ngke te ataeinimwane, Beretitenti David O MacKay e tataro ibukin te tia kakoaua ibukin koauan raoi te euangkerio. Inanon ririki aika mwaiti imwiina, ngke mwakuri ni mitinare i Scotland, te tia kakoaua arei e a roko. Rimwi ao e korea, “Bon te kakoaua nakoiu bwa te

tataro ma te nano ni koaua e a kaekaaki n ‘tabetai n te tabo teuana.’”³⁴

Ti kona n aki ataia bwa ningai ke E kanga Ana kaeka te Uea n anga, ma n Ana tai ao n Ana Kawai, I kakoaua, a na roko Ana kaeka. Ibukin kaeka tabeua ti na tataninga ni karokoa taai rimwi ibukiia kain te utu. Ti na aki bwara n nano nakon te Uea. Akea tokin ana kakabwaia, ti aki ti n tabetai. .

Kantaningaakin te Uea e anganiira te tai ae akea boona ni kunea bwa a mwaiti aika tataningaira. Natira a kantaningaira ni kaota te taotaona n nano, te tangira ao te oota ibukiia. Ara karo a tataningaira ni kaota te kakaitau ao te nanoanga. Tarira ao mwanera a kantangaira ni kaota te mwamwanano, te akoi, ao te kabwarabure. Kain abara a kantaningaira n tangiriia n aekan te Tia Kamaiu are tia n tangirira n tatabemaniira.

Ngke ti rinanon kainnanon te rabwata, ao ti rikirake n ataia bwa mwaitira aika kakantaningaira. Nakoia aine aika kakaonimaki nakon te Uea ma, aomata aika raoiroi ake a tararuiaia aoraki, kamarurungia aika mamara, ao n tararuiaia aika aoraki n te iango ao n rabwataia. I namakinna ni kabwarabwara Aia kaitau ao Aia tangira Tamara are i karawa ao Natina ae Tangiraki. N ami mwakuri ni mitinare n aekan Kristo, kam tataninga te Uea ao kam karaoa nanon Tamara are i karawa. E oota iroumi Ana karaunano. “Ba ngke kam karaoi baikai nakon temanna ae moan te mangori i buakoia tariu, ao kam karaoi naba nako Iu.”³⁵ E atai ami angakarea ao nanokawakimi. E ongo ami tataro. Ana rau Ana motirawa bon ami bwai ngkai kam tabe ni kakantaningaia inanon te Onimaki.

Ngaira n tatabemaniira nako ti tangiraki iroun te Uea nakon are ti kona n ataia ke ni iangoia. ngke ti kantaningaa, te Uea, ti a riki “bwa aomata aika Itiaki rinanon [Ana] mwakuri ni kamaiu . . . ni kariaia, nimamanei, nanorinano, taotaona n nano, onrake n te tangira, n anga ma nanona bwai ni kabane aika E noori te Uea bwa a tau angana[kira], n aekan te nati ae bubutii nakon tamana.”³⁶

Aio te aekaki n bubuti are e anga te Tia kamaiu nakon Tamana inanon te Nne n aroka are i Ketetemwane. E butiia Ana Reirei, “Tantani ma ngai,” ngke tenea te tai are E oki nakoia ni kunea bwa a matuu.³⁷ N akean raonakina irouia ana reirei ao ni bon aki menan Tamana irouna, E rinea te Tia Kamaiu n uoti marakira ao rawawatara ao karirii n aekaia nako.”³⁸ Ma te anera e kanakoaki ni kakorakora,³⁹ E nanorinano ao E nima te mooi ae mao.⁴⁰ E kantaningaa Tamana ngke taku “E na tauaki am taeka,”⁴¹ ao E nanorinano ni karaoa ana mwakuri i bon i rouna.⁴² Ngkai ngai temanna mai ibuakoia Ana Abotoro ni boong aika kaitira, I tataro bwa ti na kakorakoraki n tiku ma Ngaia ao n tataningaia inanon ara bong nako.

N te ingabong n Tabati aio, I kaota au kaitau bwa n au kanganga”⁴³ ao ami kanganga ae moan te korakora, tiaki maroaa. Ngaia are e tararuaira “E na aki kiro ao E aki matu.”⁴⁴

A mena ikai Ana anera i akuun te roki “a katobibi[ra], n tabeki[ra] rake. 45I kaota au koaua ae onoti bwa ana berita ara Tia Kamaiu e bon koaua, bwa e taku, “Akana a kantaninga te Uea a na kaboui marurungia; a na mwemwerake ni baiia ni kiba n aiaroia ikare; a na biri, ma a na aki kua; a na nakonako ma a na aki mamaara.”⁴⁶ Ti na kantaningaia man kakorakoran te onimaki, bwa ti na atonga n ara tataro, “Ke e na tauaki am taeka,”⁴⁷ ao n oki Nakoina ma te karineaki. N aran ara Tia Kamaiu ao te Tia Kaboira ae tabu are Iesu Kristo, amen

Bwaai aika a na taraaki

1.

Taraa Moses 4:2.

2

Ruka 2:49

3.

Joseph Smith Translation, Matthew 3:24, in Bible appendix.

4.

Ruka 4:8.

5

Ruka 22:42

6.

Itaia 53:5; Motiaea 14:5.

7.

Mataio 27:46; Mareko 15:34

8.

Taraa Ruka 23:34

9.

Taraa Ioane 19:27

10.

Taraa Ioane 19:30.

11.

Taraa Doctrine ao Covenants 121:1

12.

Taian Areru 7:9 ; 12:2 Itaia 8:17; 40:31; 2 Nibwaai 18:17.

13.

Taraa Doctrine ao Covenant 122:7

14.

Taraa Doctrine ao Covenants 121:1

15.

Taian Areru 30:5

16.

Mataio 6-10; 3 Nibwaai 13:10; taraa naba Mataio 26:39

17.

Aramwa 32:41.

18.

Mataio; Ruka11:2.

19.

2 Nibwaai 32:5.

20.

I-Rom 5:3.

21.

Doctrine ao Covenants 67:13.

22.

Aramwa 45:17.

23.

2 Nibwaai31:20.

24.

Moronaai 6:4.

25.

Doctrine ao Covenants 109:44.

26.

Aramwa 1:25.

27.

Aramwa 34:41.

28.

Ebera 10:35.

29.

Doctrine ao Covenants 98:3.

30.

Iobi 19:25–26.

31.

Iobi 13:15.

32.

2 Nibwaai 28:30.

33.

2 Nibwaai 28:30.

34.

Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: David O. McKay (2003), xviii.

35.

Mataio 25:40

36.

Motiaea 3:19.

37.

Mataio 26:38; tarai naba kiibu 39–45.

38.

Aramwa 7:11.

39.

Taraa Ruka 22:43

40.

“In Memory of the Crucified,” *Hymns*, no. 190; taraa naba 3 Nibwaai 11:11; Doctrine ao Covenants 19:18–19.

41.

Mataio 26:42

42.

Taraa Doctrine ao Covenants 76:107; 88: 106; 133:50

43.

“Where Can I Turn for Peace?” *Hymns*, no. 129.

44.

Taian Areru 121:4.

45.

Doctrine ao Covenants 84:88.

46.

Itaia 40:31.

47.

Mataio 26:42.

Kakawakin te Ara

Iroun Unimwaane. Russell Ballard

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Ti ri ai n uotarake kateira ... ni kamata bwa Ana Ekaretia Iesu Kristo n Bong Aika Kaitira bon te ara are E anga te Uea n ti Ngaia bwa ti na kinaki iai.

Unimwaane Hales, n tei ibukira ni kabane, ti karababa ara tangira ae nano ao ni kakaitau ni menami ikai n te moaningabong aei.

N tain te maungatabu ni kabuta n Eberi ae nako, au iango e okioki iaon kakawakin te ara. Inanon namwakaina aika a tia n nako, tabeman tiibu ataei a bungia ki nakon ara utu. E ngae ngke a roko ni waekoa nakon are I kona ni kawakinia ataei n tatabemania, a butimwaeaki n riki bwa rakan ara utu. Temanna n tatabemania nako e karekea te ara ae rineaki mairouia ana karo teuanne ke neienne, te ara ae e na kinaaki rinanon maiuna, kaokoroakin teuanne ke neienne mairoun temanna riki. Aio e koaua inanon utu nako, ao e boni koaua naba ibuakoia aaro n te aonaaba.

Te Uea Iesu Kristo e ataia bwa kakawakira kamatan aranakin Ana Ekaretia inanon bong aika kaitira. N te ka 115 n tiekitin man te Doctrine ao Covenants, te Uea bon Ngaia are E arana Ana Ekaretia. “Bwa au Ekaretia e na aranaki ni bong aika kaitira, Ana Ekaretia Iesu Kristo ni bong aika Kaitira” (taraa D&C 115:4).

Ao te Uea are Beniamina e reireinia ana aomata inanon ana Boki Moomon:

“Bwa kam na katoka i aomi aran Kristo, ngkami ni kabane ake kam a tia ni karaoa te berita ae tabu ma te Atua bwa kam na ongeaba ni karokoa tokin maiumi. ...

“Ao I tangiri ngkami bwa kam na uringnga naba, bwa aio te ara are N na katoka i aomi e na aki manga kamaunaki, ma tii rinanon karaoan te bure; mangaia ae taratarai ngkami bwa kam na aki karaoa te bure bwa e aonga n aki kamaunaki te ara aio mai nanomi” (Motiaea 5:8, 11).

Ti katoka aran Kristo iaora n te ran ni bwabetito. Ti kaboua mwin te bwabetito ni katoa wiiki ngkai ti butimwaea te toa, n anganano bwa ti boni kukurei ni katoka iaora aran natim, ma n aki toki n ururingnga (taraa D&C 20:77, 79).

Ti na ataia bwa ti kanga n kakabwaiaki ngaira ni katoka aran ana Rikitemanna te Atua iaora? Ti ataia bwa kakawakira anne? Aran te Tia Kamaiu bon te ara are e a tia n taekinaki iaan karawa are e na kona ni kamaiuaki iai te aomata (taraa 2 Nibwaai 31:21).

N aron are ko uringnga, Beretitenti Boyd K. Packer e kabwarabwara kakawakin aran te Ekaretia inanon te maungatabu ni kabuta n Eberi ae nako. E kabwarabwara bwa “te ongeaba nakon kaotioti, ti aranira bwa Ana Ekaretia Iesu Kristo ni Bong aika Kaitira nakon are Ana Ekaretia Momon” (Kairaki iroun te Tamnei ae Raoiroi,” *Liahona*, Meei 2011, 30).

Ibukin kakawakin bwaninin aran te Ekaretia, I kaokii kaotioti man booki aika a tabu, aia kaetieti Moan Beretitentii inanon reeta ibukin 1982 ao 2001, ao aia taeka Abotoro ake tabeman ake a tia ni kaungaia membwa n te Ekaretia ni kamanoa ao n reireina te aonaaba bwa te Ekaretia e kinaaki man aran te Uea ae Iesu Kristo. Aio te ara are e na aranira iai n te Uea n te kabane ni bong. Bon te ara ae e na ataaki iai kaokoron Ana Ekaretia ma ake tabeua.

I a tia n rangi n iangoa bwa bukin tera te Tia Kamaiu e anga te ara ae ruaiwa—n taeka nakon Ana Ekaretia are e a tia ni kaokaki. E taraa n abwabwaki, ma ngkana ti iangoa kabwarabwarakina bwa tera te Ekaretia, e na taraa ni kimototo, ni koaua, ao n tamaroa. E na kanga te kabwarabwara n kabwaraki ao ni kamatatiki ao ni kateretereaki inanon taeka tabeua?

Te taeka n tatabeua e kaotaki ao n bongana. Te taeka ae Te e kaota onotin nnen te Ekaretia ae e a tia ni kaokaki ibuakoia aaro n te aonaaba.

Te taeka ae *Ana Ekaretia Iesu Kristo* e taekinaki bwa bon Ana Ekaretia. N ana Boki Moomon, e reirei Iesu: “Ao e na kanga n ae au ekaretia ngkana e aki aranaki n arau? Bwa ngkana e aranaki te ekaretia n aran Mote ao ngkanne bon ana ekaretia Mote; ke ngkana e aranaki n aran te aomata ao ngkanne bon ana ekaretia te aomata; ma ngkana e aranaki n arau ao ngkanne bon au ekaretia” (3 Nibwaai 27:8).

Ni *Bong aika kaitira* e kabwarabwara bwa ti te arona te Ekaretia aei n aron ana Ekaretia Iesu Kristo are e kateaki n tain Ana mwakuri ni maiun n rabwata ma e kaokaki ni bong aika kaitira. Ti ataia bwa iai te kekerikaki, ke kitanan te koaua, kakawakin Kaokan Ana Ekaretia ae koaua ao ni bwanin n ara tai.

Aomata aika *Itiaki* nanona bwa ana membwa ake a Iriia ao ni kataia ni karaoa Ana kantaninga, ni kawakin Ana tua, ao ni manga katauraoui riki ni maeka ma Ngaia ao Tamara are i Karawa ni boong aika a na roko. Aomata aika Itiaki e kaineti nakoia ake a ukora karaoan maiuia bwa e na tabu mani berita bwa a na irira Kristo.

Te ara are e anga te Tia Kamaiu nakon Ana Ekaretia e tuangira ni koaua bwa antai ngaira ao tera are ti kakoaua. Ti kakoaua bwa Iesu Kristo bon te Tia Kamaiu ao te Tia Kaboa te

aonaaba. E karaoa te mwakuri ni kamaiu ibukia ni kabane ake a raira nanoia man aia bure,ao E motika ana kabaebae te mate ao e na karekea te mangauti man te mate. Ti irira Iesu Kristo. Ao n aron are E taekinna te Uea are Beniamina nakoia ana aomata, ngaia are I kamatoa nakoira ni kabane n te bong aei: “Bwa kam na uringnga n taua arana ao e na koreaki n taainako inanomi” (Motiaea 5:12).

Ti tuangaki bwa ti na tei bwa taani kakooua Ibukina “n taainako ao ni bwaai nako, n taabo nako” (Motiaea 18:9). E nanonaki bwa ti na riai n anganano ni kariaia aomata bwa antai ae ti iriria ao antai ana Ekaretia are ti kainna: ana Ekaretia Iesu Kristo. Ti tangiria ni karaoa aio n tamnein te tangira ao te kakooua. Ti tangiria n irira te Tia Kamaiu man bebete ao ni matata, ae nanorinano, ni katanoata bwa ngaira membwa n Ana Ekaretia. Ti iriria n rikira ae Aomata aika Itiaki—reirei ni bong aika kaitira.

Aomata ao botaki a kona n anganaki aia nikineim irouia tabeman. Te nikineim boni kauarerekean tein te ara, ke e ingoanaki man te tai ae riki ke tabeua baika a rabwata ke tabeua katei. Ngkai nikineim aki ti te arona nneia ke kakawakia n aron aara raoi, a kona ni kabonganaki.

Ana Ekaretia te Uea n taai ake ngkoa ao n taai aikai iai aia nikineim. Aomata aika Itiaki n tain te Nutetemanti aranaki bwa *Kiritian* ibukina bwa a kakooua Iesu Kristo. Te ara anne, e moani kabonganaki n te aro n taumwanta irouia taan tiribure, ngkai ai bon ae kaokoroaki, ao ti rangi n kakatonga n aranaki bwa te aro ni Kiritian.

Raora aika kain te Ekaretia a aranaki bwa Moomon ibukina bwa a kakooua Ana Boki Moomon: Kakoouan taekan Iesu Kristo. Tabemwaang a tia ni kabongana te taeka ae Moomon riki mairouia koraki ake a tia n kitana te Ekaretia. Are a kaira te nanououa. Ti rangi ni kukurei n ana waaki te kareke rongorongon n totokoa te taeka ae Moomon te aro are karika te nanououa nakon te botanaomata ibukin te Ekaretia ma koraki ake a mwaiti buia ke koraki ake a kakaonimaki n kabwaran te rongorongon ae tabu ao manga okiran oin te tua rimoa. N na kamaatata raoi bon akea koraki ake a mwaiti buia, n reitaki ma koraki ake arania bwa Moomon n koaua, ake iai rekerekeia ma Ana Ekaretia Iesu Kristo n Bong Aika Kaitira.

Te ara ae Moomon bon tiaki etin aran te Ekaretia, ao anne are riki aranakina mairouia koraki ake a kaitara n ririki n taai ngkoa n tain te bwainikirinaki, ikanne are e a riki bwa te ara ni kakaniko riki nakoia ake kain te Ekaretia. Ti aki katoka aranakira bwa Moomon ngkana e riai, ma ti na riai n anga raoi kabwaninan ao etin aran te Ekaretia. Irarikin anne, ao ti riai n katoka ao n aki kaungaa atongana “Ana Ekaretia Moomon”.

Inanon ririki ngkai I a tia n kakoroi raoi katabeau n katotobia te aonaaba, ao I a tia n titirakinaki bwa ngai kain te Ekaretia ae te Moomon. Au kaeka are, “Boni ngai kain ana

Ekaretia Iesu Kristo”. Ibukina bwa ti kakoaua Ana Boki Moomon, are e katonuaki iai aran te Burabeti ngkoa iaon Amerika are bon ngaia naba te rongorongo iaon Iesu Kristo, are n tabetai ao ti aranaki bwa Moomon” Inanon taina ao te kaeka e a tia n reke ao n ukinako are reke iai au tai n kabwarabwara Kaokan bwaninin te Ekaretia n bong aika kaitira.

Tariu ao maneu, iangoia bwa ti na katurua raoi ara kaeka n kaota raoi aran te Ekaretia ngkai E taekinna te Uea bwa ti na riai n karaoia. Ma ngkana ko aki kona n atonga kabwakan arana n te tai ae waekoa, ma ko a ti atonga, “Ngai bon kain ana Ekaretia Iesu Kristo” ao imwina ko a kabwara nako, “ni Bong Aika Kaitira”

Iai tabeman a titiraki, tera te tiaite n te intanete n aron Mormon.org n reitaki ma tabeua ana itera n kareke rongorongo te Ekaretia n anainano? N aron are I taku, n reitakiia raoi kain te Ekaretia n aroia Moomon ao bon iai riaina. N aron te waaki, koraki ake tiaki kain ara Ekaretia a roko n aron anne n ukoukorira ibukin itera aikai. Ma ngkana ko kauka Mormon.org, ao aran te Ekaretia e a bon kaotaki raoi iaon te home page, ao n oota raoi iaon te iteraniba iaon te tiaite. E bon aki riai bwa aomata a ana kona n taibina aran te Ekaretia n kabwaninna ngkana a ukoukorira n kakae ngkana a kaman toka iaon ara webutiaite.

Ngkana aei kainnanaoan waaki aika a reitinko, a na aki tukaki kain te Ekaretia n kamanena bwaninin aran te Ekaretia nakon riaina. Ti riai n uotarake kateira inanon ara utu ao ara Ekaretia n waaki n kakamwakuri ao reitaki n katoa bong n kamata bwa Ana Ekaretia Iesu Kristo n Bong Aika Kaitira bon te ara are E anga te Uea n ti Ngaia bwa ti na kinaki iai.

Ngkai te katautau iaon te kakae ae teretere e a riaon mwaitia aomata aika a bon aki matataraoi bwa te Moomon e kaineti nakon te Ekaretia. Ao mwaitia aomata a bon aki ataia bwa Moomon bon Kiritian. Riki ngkana a wareka ara ibuobuoki n angabwai nakon te aonaaba imwin te angibuaka, maeiei, ieka ao te rongo, a bon aki kan reitaki n uataboa te nanoanga ma ngaira inanon te botaki n Kiritian. Ti bon ataia bwa e rangi ni bebete irouia bwa a na ataia bwa ti katootonga Iesu Kristo ngkana ti ataia raoi bwa ngaira kain ana Ekaretia Iesu Kristo ni Bong Aikai Kaitira. N aron aei ao koraki ake a ongo te ara ae Moomon ana roko n reitaki ma te ara aei bwa koraki ake ana rimwiin Iesu.

N aia reta ni bubuti te Moan Beretitenti n Beberuare 23, 2001. A taekina bwa Kabonganakin kaotan aran Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira... , e rikirake kakawakina ni katabeara ni katanoata aran te Tia Kamaiu n kabuta te aonaaba. Ni kaineti ma aio, ti bubuti bwa ngkana ti taekina te Ekaretia ti riai ni kabongana arana ae banin n taainako.

Ngkoa n ririki 1948 n Okitobwa n te maungatabu ni kabuta, Beretitenti George Albert Smith e taku, “Tariu ao maneu, ngkana kam kitana te Bowi n te bong aei ao ane kam na reitaki n mwakuri ma kurubu n ekaretia nako n te aonaaba ae mwaiti, ma uringnga bwa bon ti teuana te Ekaretia n te aonaaba aei ae uota aran Iesu Kristo, ara Uea” (inanon Riboti ni Maungatabu, Okitobwa 1948, 167)

Tariu ao mwaaneu, ti bia uringnga naba aio ngkai ti nang kitana te bowi n te bong aei. Ti na karika ara koaua Irouna bwa e na ongoraeaki ao ara tangira Irouna e na mena inanora n aki toki, I tataro ma te nanorinano n Aran te Uea Iesu Kristo, amen.

Teei n Taabo Aika Tabu

Iroun Beretitenti Thomas S. Monson

Te reitaki ma Tamara are i Karawa—n raonaki ma ara tataro Nakoina ao Ana kairi nakoira—e riai bwa ti aonga ni kona ni katoki angibuaka ao katakira n te maiu aei.

Tariu ao mwaaneu aika tangiraki, ti a tia n ongora nakon rongorongou aika tamaroa n te ingabong aei, ao ti kakaitau irouia naake a tia n taetae. Ti rangin ni kukurei ngkai manga raora n te tai aei Unimwaane Robert D. Hales ao n namakina ae raioiroi riki. Ti tangiriko, Bob.

Ngkai I a tia ni kamatebwaia raoi te bwai are n na taekinna nakoimi n te ingabong aei, e a tia n anaaki nanou bwa n na tibwauai iango ao namakin tabeua ake I taku bwa a na kakawaki ao ni uaana nakoimi. I tataro bwa n na kairaki n au taeka.

I a tia ni maeka iaon te aonaaba aei inanon 84 te ririki ngkai. N angani ngkami tabeua rongorongou, I bungiaiki n te ririki are e moan kakiba iai te wanikiba ae temanna kaina Charles Lindbergh n aki tokitoki mai New York nako Paris n te intin ae ti teuana, te wanikiba ae ti teuana kaintekatekana ma baina ae ti teuana. E rawata te bwai ae bitaki man te tai anne n te maan ae 84 te ririki. E a maan ngkai imwiin te tai are a mwananga iai aomata nakon namwakaina ao n oki. Ni koauana, bwaai n rabakau ake aki koaua ngkoa, ngkai a bon koaua. Ao te koaua anne, te kaitau nakon bwaai n rabakau n ara tai, e rangin ni birimwaaka bitakina n te aro are ti aki kona n teimatoa ni bwaati aroia—ngkana ti kona n irii ni kabane. Ngaira ake ti uringa te tareboon ma wiirana ibukin orean nambwana ao taibi n te bai, bwaai n rabakau n taai aikai a rangin ni kamimi aroia.

Katei aika raroi irouia aomata a tia ni bitaki n te tai ae waekoa. Katei ake n te taina bwa aki raioiroi ao n aki itiaki aki n ae a ti bwainaki ma e taraaki irouia aomata aika mwaiti bwa a kariaiakaki.

I warekia n te tai ae aki maan n nako inanon te *Wall Street Journal* te rongorongou mairoun Jonathan Sacks, aia mataniwi n tia reirei kaain Britain. Irarikin bwaai tabeua, e koroia—ao N na taekinna: “E kaniia ni kabane aomata i Maeao n te 1960 n iai te bitaki ae karina n aron katei aika tamaroa, kamaunaan ni kabane tuua ibukin katein te aba ae a riai aomata ni kateimatoai. Aneneia Beatles te bwai ae ko kainnanaoia bon ti te tangira. Katein te aba n Iuta ao ni Kiritian aika tamaroa e kamaunaaki. N ana tabo e roko [te taeka ae bwainaki]: *[Karaoa] ane e na bongana ibukim*. Tuua ake Tebwina a manga koreaki riki bwa Tebwina iango aika Karioaki.”

Rabbi Sacks e kabwarabwara ma te nanokawaki bwa:

“Ti a tia ni kabuai reireiakira aika tamaroa n aki iangoa te kanganga ngkai ti a tia ni kabanebuakai kaubwaira. . . .

“Tai mwakoron te [aonaaba] aika bubura are a tara te aro bwa bwaai ibukin taai aika a tia n nako ao akea iangoan katei ake e na kaungaia aomata ni kabooi bwaai, kabanea te mwane, bwain kunnikai aika kabwakabwaka, ao ni kainikatonga bukina bwa ti riai ni karaoia. Te rongorongong bwa te katei ae riai e aki bwainaki, katei aika riai bon ibukiia aomata aika mamara, ao te kabanea ni kakawaki n tua bon ‘Tai kariai am bure bwa a na kuneaki irouia tabeman.’”¹

Tariu ao mwaaneu, aio—ma te kananokawaki—e kabwarabwara aron te aonaaba ni katobibira. Ti raraoma ni koaua ao ni iangoia bwa ti na kanga n tokanikai n te aonaaba aei? Tiaki. Ni koauana, iai ni maiura ana eungkerio Iesu Kristo, ao ti ataia bwa te maiu ae riai e tuai ni bane taia, bwa kateira aika riai a mena ikekei ni kairiira, ao bwa ti na bon bukinaki ibukin oin ara mwakuri.

E ngae ngke e a bitaki te aonaaba, ma ana tua te Atua a teimatoa. A tuai bitaki, a na bon aki bitaki. Tuua ake Tebwina bon taian—tua. *Tiaki* bwaai aika katautauaki. Boni bwaai aika riai n te bong aei n aron are ngke E a anganiia natin Iteraera te Atua. Ngkana ti tii kakauongo, ti ongo bwanaan te Atua, n taetae nakoira ikai ao ngkai:

“Ko na tai Atuana te Atua temanna irarikiu.

“Ko na tai karaoa am bwai te boua ae karaki.

“Ko na tai atonga aran Iehova ae Atuum ni bakanrereia.

“Ko na uringa te bong ae te Tabati, n tabuia.

“Ko na karinea tamam ma tinam.

“Ko na tai kamateia aomata.

“Ko na tai wene ni bure.

“Ko na tai ira.

“Ko na tai kaota aron raom n te aro ni kewe.

“Tai mataiakina ana auti raom.”²

Te tua ibukin aroarora e reke man te kariaiakaki; tiaki te bwai ae kona ni kanakoaki. E kuneaki tiaki ti inanon Tuua ake Tebwina ma inanon naba te Kabwarabwara n te Maunga, ae ti anganaki iroun Te Tia Kamaiu ngke E nakonako iaon te aba. E kuneaki n Ana reirei ni kabane. E kuneaki n taekan kaotioti n taai aikai.

Tamara are i Karawa bon ti tebo ma ngkoananoa, n te bong aei ao n aki toki. Te burabeti Moomon e tuangiira bwa te Atua “e bon aki bibitaki man akea tokina nakon akea tokina.”³ N te aonaaba aei ike taraan bwaai a bibitaki, A na teimatoa bon te bwai ae ti kona n onimakinna, te angka e ti kona n taua ni kamatoa ao n kamaiuaki iai, n te aro ae ti na aki kona ni uotaki nako nakon raan aika aki ataaki.

E kona n ae tarakia iroum naake a mena ikekei a karekea riki te kukurei nakoim. Tabeman mai i buakomi a namakina te kabaeaki man tuan te aroraro are ti iria ngaira n te Ekaretia. Tariu ao mwaaneu, I kaotia nakoimi, bwa akea te bwai ae kona ni uota te kimwareirei nakon maiura ke te rau riki nakon rabwatara nakon te Tamnei ae kona n reke iroura ngkana ti ira te Tia Kamaiu ao ni kawakin tuua. Te aeka n Tamnei anne e aki kona n reke man waaki ni kakukurei ake e rangin n irekereke iai ma bwain te aonaaba. Te Abotoro Bauro e taekina te koaua: “Ao te aomata ae bon te aro n aomata e aki kaki i nanona bwaai ake ana bwai Tamnein te Atua: bwa e taku bwa te nanobaba; ao e aki kona n atai, bwa a neneraki aroni baikai n te aro n tamnei.”⁴ Te taeka *te aomata ae bon te aro n aomata* e kona ni kaineti nakoira ngkana ti kariaia bwa ti na riki n arona.

Ti riai n taratara raoi n te katei are e a birinako man bwaai n tamnei. E kakawaki bwa ti na totokoi bwaai ake aki kaineti ma ara katei, n aki kariaia te bwarannano are ti tangiria riki—te maiu are akea tokina n abanuean te Atua. Ni bon arona, ti na bon teimatoa ni karekei kanganga, bukina bwa bon mwakoron bwai aika ririki n te maiu ae mamate. E ngae n anne, ao ti na kona n tauraori riki, n tabeakin, n reirei mai iai, ao n tokanikai iaomia ngkana e riki te euangkerio bwa aan maiura ao ana tangira te Tia Kamaiu inanora. E taekinna te burabeti Itaia, “Ao bon te raoi ana mwakuri te raoiroi, ao mwiin te raoiroi te rau ma te mwioko n aki toki.”⁵

Ngkai ngaira aika ti maeka *n* te aonaaba ma tiaki man te aonaaba, e riai bwa ti na reitaki ma Tamara are i Karawa rinanon te tataro. E tangiriira bwa ti na karaomia, E kaeka ara tataro. E kaetira te Tia Kamaiu, n are koreaki n te 3 Nibwaai 18, “kam riai n taratara man tataro n taainako, bwa mwiina ao kam kaririaki iroun Tatan. . . .

“Ngaia are kam na aki toki n tataro n tainako nakon te Tama n Arau;

“Ao te bwai are kam na butiia te Tama n arau, are e bon eti, ao kam kakoaua bwa e na bon reke, kam kakoaua bwa e na bon reke, nooria kam na bon anganaki.”⁶

I karekea au koaua ni mwaakan te tataro ngke 12 au ririki. I a tia n mwakuri korakora ni karekea teutana au mwane ao n tia ni karekea nimaua te taraa. Aio n tain te Kanganga ni Kaubwain te Aba, ngke te nimaua n tara bon te mwaiti ae bubura—riki nakon te ataeinimwaane ae 12. I anga ni kabane au maibibi, ae ikotaki nakon nimaua te taraa, nakon tamau, ao e anganai beeban nimaua te taraa. I ataia bwa iai te bwai ae onoti ae n na karekea man te nimaua n taraa, e ngae ngke I aki kona n uringa ngkai bwa tera. I iti uringa aron kakawakin te mwane anne nakoiu.

N te tai anne ao bon akea ara mitiin ni uaati, ngaia are tinau e na kanakoi ara baareka nakon te tabo ni uaati ni katoa wiiki aika tangira uaatiakiia. Imwiin tabeua te bong, batia ni kunnikai aika mwaimwai a na kaokaki nakoira, ao Tinara e na katinei iaon ara rain ni kunnikai ibukin te auti ni kamaui.

I a tia ni katuka beeban au nimaua n taraa inanon buuan au tiaeketi. N aron ae ko kona n iangoia, a kanakoaki au kawaerake nakon te tabo ni uaati ma te mwane inanon au buua. Ngke I ata te bwai are e riki, e rootai te aoraki ma te raraoma. I ataia bwa a tuoaki buua ni kabane n te tabo ni uaati imwain ae a uatiakaki. Ngkana e aki kuneaki au mwane n te tai anne, I ataia ma te koaua bwa e na bwaka man au buua n te uaati ao n aki ataaki iroun te tia mwakuri bwa antai ae na anganna te mwane anne, e ngae ngke e tangiria. Aron taraan okin au nimaua n taraa e bon matoatoa—te koaua are e kakoaua tinau ngke I tuanga ae I katuka te mwane inanon au buua.

I tangira te mwane; I kainnanao te mwane anne. I a tia ni mwakuri korakora ibukin karekean te mwane anne. I namakinna bwa bon ti teuana te bwai ae I kona ni karaoia. Ma nanou ae rangin n ingainga I okira Tamau are i Karawa ao n tang nako Ina bwa E na kawakina au mwane are inanon au buua ni karokoa ae a oki ara kunnikai.

Uoua boong aika rangin n abwabwaki, ngke I ataia bwa e a roko ana tai te turaki ni kaoki ara kunnikai, I tekateka irarikin te winto, n tataninga. Ngke e tabeka rake bukina te turaki, ao buroou e bukibuki. N te tai are a rin kunnikai n te auti, I katika au kawaerake ao ni biri nakon au ru ni matu. I karina baiu aika ruru inanon au buua. Ngke akea te bwai ae I kunea, e roko n au iango ni waekoa, ae a bua. Ao imwiina baiu a namakina te nimaua n taraa. Ngke I buutia man au buua, I rinanon te namakin ae rau. I karaoa te tataro ni kakaitau nakon Tamau are i Karawa, bukina bwa I ataia bwa E a tia ni kaeka au tataro.

Man te tai anne ao I a tia ni karekei kaekaan au tataro aika mwaiti. Akea te bong ae a tia n nako ae I tuai n reitaki iai ma Tamau are i Karawa rinanon te tataro. Bon te reitaki ae I kukurei iai—n na bon bua ngkana akea te reitaki anne. Ngkana akea iroum ngkai te reitaki anne ma Tamam are i Karawa, I kairoroiko bwa ko na mwakuri nakon te kouru anne. Ngkana ko karaoia, ao ko na bwaibwai n Ana kairi mai ieta ao ana kairi inanon maium—amwarake ibukira n tatabemaniira nako ngkana ti na tokanikai ni maiura n

tamnei n tain te mwananga ikai iaon te aba. Aeka ni kairi mai i karawa ao kairi aikanne bon bwaintangira aika E anga ti ngkana ti ukoukorii. Boni kaubwai aika kakaawaki!

I aki toki n nanorinano ao ni kakatonga ngkana e reitaki Tamau are i Karawa ma ngai rinanon Ana kairi ma ieta. I a tia n reirei aron kinakina, n onimakinna, ao n iria. E mwaiti te tai ae I a tia n riki bwa te tia karekei kairi aikanne. Teuana te atatai ae rangin n anai nano e riki inanon Aokati n te 1987 n tain katabuan te Frankfurt Germany Tembora. E a tia Beretitenti Ezra Taft Benson ni mena ibuakora ibukin te moan ke te kauoua ni bong n tain te katabu ma e a tia n okira mweengana, ngaia ae e reke au tai ni kairi nikiran tetere ake imwiina.

N te Kaonobong ao iai ara tetere ibukiiia ara membwa aika tenaan Dutch ake a mena ni mwakoron te Frankfurt Tembora. I rangin ni kina temanna ara tia kairiiri ae rianako ana mwakuri te Netherlands, te Tari Peter Mourik. Bon imwain te tetere, I karekea te namakin ae onoti bwa e na riai ni weteaki te Tari Mourik bwa e na taetae nakoia raona n Dutch aika membwa n tain te tetere ao, e na riki bwa te moan tia taetae. Ngke I aki nooria inanon te tembora n te ingabong anne. I kabuta te taeka n te beeba ae uarereke nakon Unimwaane Carlos E. Asay, ara Beretitenti n te Aono, n tuanga bwa iai te Tari Peter Mourik inanon te bootaki aei. Bon imwain te teiraki ni moana te bootaki, I karekea te rongorong mairoun Unimwaane Asay n tuangai bwa te Tari Mourik e bon *aki* roko, bwa e tabetabe n te tabo teuana, ao anne ae baireia bwa e na ira te tetere ni katabuan te tembora n te bong are imwiina ma membwa man te tabo ni buaka.

Ngke I tei n te tabo n taetae ni butimwaia aomata ao n taekina kanoan te buroukuraem, I a manga karekea naba te kairi mai ieta ae bure bwa n na katanoata aran Peter Mourik bwa te moan tia taetae. e bon kaitaraa au namakin, bukina bwa I a tibwa tia n ongo iroun Unimwaane Asay bwa te Tari Mourik bon *akea* inanon te tembora. Ibukin onimakinan te kairi anne, I katanoata te kuaea ae na anene, ao te tataro, ao imwiina I taekinna bwa ara moan tia taetae bon te Tari Peter Mourik.

Ngke I oki nakon au kaintekateka, I karekea taraan Unimwaane Asay; I nooria n ubuna te raraoma. Imwiina e tuangai bwa ngke e katanoata aran te Tari Mourik bwa te moan tia taetae, e aki kona ni kakoauai taningana. E taku bwa e a tia ni karekea ana beeba ao I kakoaua bwa I a tia ni warekia, ao e aki kona n oota iai bwa bukin tera n na atonga ngkanne aran te Tari Mourik bwa te moan tia taetae, n atakina ae bon akea inanon te tembora.

N te tai are e a waaki nako aei, ao Peter Mourik e mena n te boowi n aobitin te aonon i Porthstrasse. Ngke e nang waaki te boowi aei, e waekoa n taraa Unimwaane Thomas A. Hawkes Jr, are ngaia ngkoa te tia tei ibukin te aono, ao e titiraki “Tao maanra ae ko kona ni kabutai iai nakon te tembora?”

Unimwaane Hawkes, ae kinaki n te kabubuti n ana kaa ni kauaia, e kaeka, “I kona ni uotiko nako ikekei inanon 10 te miniti! Ma bukin tera ko tangiria n nakon te tembora?”

E kaotia te Tari Mourik bwa e aki ataia bwa bukin tera e tangiria n nakon te tembora ma e ataia ae riai n nako ikekei. Ngaiia uoman a biri nakon te tembora n te tai naba anne..

N tain aia kamataku kaain te kuaea ae kakamataku, I taratara nako, n iangoia bwa n na noora te Tari Peter Mourik. I aki nooria. Ma te nano ae korakora, akea te nano n raraoma. Iai te namakin ae kakukurei, ae aki kakeweaki bwa e na bon koro bukina.

Te Tari Mourik e rin n te mataroa n rin n te tembora n te tai are e a moti iai te tataro ni kaukuuki, n tiku n aki ataia bwa bukin tera e mena ikekei. Ngke e kawaekea n ruo rikaaki n rin n te tembora, e noora tamneiu n te moonita ao e ongo bwanaau ni katanoata, “Ti na ongora ngkai iroun te Tari Peter Mourik.”

Ni mimiin Unimwaane Asay, Peter Mourik e waekoa n nakonako nakon te ruu ao n tekateka n te tabo n tekateka.

Imwiin te bootaki, te Tari Mourik ao Ngai ti maroroakina te bwai are e a tia n riki imwain ae na taetae. I a tia ni karekea te kairi mai ieta ae roko n te bong anne tiaki ti nakoiu ma nakon naba te Tari Peter Mourik. Te atatai ae rangin ni kamimi anne e a tia ni karekea te kakoaua ae I aki kona ni kakeweaka n aron kakawakin te tai ni karekea te kairi mai ieta anne ao n onimakinna—ao n iria—ngkana e roko. I ataia ma te aki nanokokoraki bwa te Uea E tangiriia naake a roko n te bootaki ni katabu ibukin te Frankfurt Tembora bwa a na ongo te koaua ae mwaaka, man riinga te nano mairoun Ana toro te Tari Peter Mourik.

Tariu ao mwaaneu aika tangiraki, te reitaki ma Tamaraare i Karawa—n raongaki ma ara tataro Nakoina ao Ana kairi mai ieta nakoiria—bon te bwai ae riai bwa ti aonga ni kona n totokoi kangangan ao kataaki n te maiu aei. E kaokira te Uea, bwa ti na kaniira ma Ngaia, ao E na kaniia ma ngaira. Ngkana ti ukoukoria raoi ma nanora ni koaua, ao ti na kunea.⁷ Ngkana ti karaoia, ao ti na namakina te Tamnei ae Raoiroi ni maiura, ni katauraoia nakoiria te nano ao te ungannano n tei ni korakora ao ni matoatoa n te raoiroi—n tei n taabo aika tabu n aki kamwaingingaki.”⁸

Ngkai, te aonaaba aei e bibitaki ao ti kakoaua bwa reirei aika tamaroa ibukiia aomata e moanna ni mamara, ti na uringa ana berita te Uea aika tikiraoui nakoia naake a Onimakinna: “Tai maaku; bwa Ngai atuam: tai bwara n nano; bukina bwa Ngai te Atua: N na kakorakorako; eng, N na buokiko; eng, N na taua ataim ma baiu ae etieti.”⁹

Te berita teraa! Ana riki bwa ara kakabwaia, I tataro ma nanou n aran ara Uea ao te Tia
Kamaiu ae tabu, Iesu Kristo, amen.

Bwaai aika ana taraaki

1. Jonathan Sacks, “Reversing the Decay of London Undone,” *Wall Street Journal*, Aug. 20, 2011 online.wsj.com; emphasis added. Note: Lord Sacks is the chief rabbi of the United Hebrew Congregations of the Commonwealth.
2. Te Otinako 20:3–4, 7, 8, 12–17.
3. Moronaai 8:18.
4. 1 I-Korinto 2:14.
5. Itaia 32:17.
6. 3 Nibwai 18:18–20.
7. Doctrine ao Covenants 88:63.
8. Doctrine ao Covenants 87:8.
9. Itaia 41:10.

Berita aika a Tabu

Iroun Unimwaane M. Nelson

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Ngkana ti ataia bwa ngaira natin te berita ae tabu, ti ataia bwa antai ngaira ao tera te bwai are E kantaningaira iai te Atua.

Teuana te wiiki imwiin te mwakuri ae e a tibwa karaoaki ni katea te moan titeiki i Moscow, Russia,¹ I iira te maungatabu n te mwakoro i St. Petersburg. Ngke I tabe n taetae ibukin au kakaitau ibukiia moan mitinare ao taan kairiiri ake a karokoa te korakora nakon te Ekaretia i Russia, I atonga te ara ae Vyacheslave Efimov. Boni ngaia te moan I-Russia n rairaki n riki bwa te beretitenti n te mition. Ngaia ma buuna a karaoa ae rangi n tamaroa n te mwakuri anne. E aki maan imwiin are a tia ni kabanea aia mition, ao n nanokawakira ae bati, Beretitenti Efimov e a motirawa.² Bon ti 52 ana ririki ni maiu.

Ngkai I taetae ibukiia taanga aika bwaeoniia aikai, I namakina te wirikiriki n titirakiniia taan taromaui ngkana e roko Titita Efimov. N raroanako man te ruu mai buki te aine, e teirake. I kaoa bwa e na roko nakon te bwai n taetae. Eng, bon Titita Galina Efimov. E taetae ma te kakooua ae matoatoa ao ni kaota ana kakooua ae korakora ibukin te Uea, ibukin ana Euangkerio, ao Ana Ekaretia ae Kaokaki. Ngaia ma kainabana te mwaane a a tia ni kabaeaki n te tembora ae tabu. E taku bwa a na katiteuanaki n aki toki. A bon teimatoa bwa rao ngaia ni mitinare, ngaia n iteran te roki aio ao raona are n te itera are teuana.³ Ma te rannimata ni kukurei, e kaaitaua te Atua ibukin berita aika tabu man te tembora. I tang naba, ma te atatai ae bwanin bwa te katiteuanaki n aki toki e kaotaki irouia taanga aika kakaonimaki aikai bwa bon mwiin karaoakin, kawakinakin ao karinean berita aika tabu aika tamaroa.

Teuana mai ibuakon te iango ae kakawaki man te aro ae kooua bon are man berita aika tabu. I nanon te taetae n te tua, te berita ae tabu nanona ae taabangaki e kaota te boraraoi imarenan uoua ke e raka riki bwatei. Ma nanona n te aro, te berita ae tabu e bon rangi ni kakaawaki riki. Bon te berita ae tabu ma te Atua. E bairea kanoan te boraraoi. N tatabemaniira nako a kona n rinea ni butimwaai kanoan boraraoi akanne. Ngkana temanna e butimwaai kanoan te boraraoi man te berita ae tabu ao n ongo ana tua te Atua, teuanne ke neienne e karekei kakabwaia ake a irekereke ma te berita ae tabu. Ti ataia bwa “ngkana ti karekei kakabwaia mairoun te Atua , bon man te ongotaeka nakon te tua are te kakabwaia e boto i aona.”⁴

Rinanon rongorongon te aonaaba, E a tia te Atua ni karaoa te berita ae tabu ma Natina.⁵ Ana berita aika tabu a riki ni kabuta te babaire ni kamaiu ao ai ngaia mwakoron bwaninin

Ana Euangkerio.6 Ibukin te katotoo, Te Atua E berita ni kanakoa te Tia Kamaiu ibukiia Natina,7 ao ni butiia ibukin aia ongotaeka nakon Ana tua. 8

I nanon te Baibara ti wareka taekaia mwaane ao aine i aon te Aonaaba ni Kawai ake a ataaki bwa natin te berita ae tabu. Te berita raa ae tabu? Te berita ae tabu are e karaoia te Atua ma [aia] bakatibu, n taku nakon Aberaam, Ao i nanon am kariki ni kabane kaain am utu i aon te aba a na kakabwaiaki.”9

I nanon ana Boki Moomon ti wareka taekaia aomata n te Aonaaba ae Boou ake a ataaki naba bwa natin te berita ae tabu.10 Te Uea are E a tia ni manga kautaki e kaongoia: “Ao nooria, ngkami natia burabeti; ao ngkami kaain te bata are Iteraera; ao ngkami kaain te berita are e tabu are e karaoia te Tama ma ami bakatibu, ni kangai nakon Aberaam :ao e na kakabwaiaki te aonaaba man am kariki.”11

E kabwarabwara te tia Kamaiu kakawakin kinaakia bwa naati ni berita. E taku, “E a tia te Tama ni kateirakeai moa ibukimi,e kanakoai bwa n na kakabwaiaki ngkami bwa man ami bure; ao e riki aio ibukina bwa ataein te berita ae tabu ngkami.”12

Te berita ae tabu are E karaoia te Atua ma Aberaam13 ao imwiina e kamatoaki ma Itaaka14 ao Iakobo15 bon te rangi ni kakawaki. E rawata i nanona berita aika bati, n ikotaki:

-

Iesu te Kristo E na bungiki ni kanoan Aberaam.

-

Kanoan Aberaam ana mwaiti, ao a na reke irouia te rikirake ae akea tokina ao a na reke naba irouia te nakoanibonga.

-

Aberaam e na riki bwa tamaia botanaomata aika bati.

-

Iai aaba aika a na kaainaki irouia kanoana.

-

A na kabwaia kaain aonaaba ni kabaneia man ana kariki.16

-

Ao te berita ae tabu a na akea tokina—e ngaie rinanon “te ngaa te roro.”17

Tabeua man berita aikai a tia ni kakoroaki bukiia, tabeua a tuai koro bukiia. I ana te taetae ni burabeti man ana Boki Moomon: “Tamara[Riaai] e aki ti taekinia kanoara, ma e taekinia naba kaain te bata are Iteraera ni kabane, ni katereterea te berita ae tabu are e na kakoroaki bukina ni boong aika kaitira; are te berita ae e tabu are e karaoia te Uea nakon tamara ae Aberaam.” E aki kamimi anne? Tabeua 600 te ririki imwaiin bungikiin Iesu i Betereem, burabeti a ataia bwa ana berita ae tabu Aberaam e na kakororaaki bukina ti *i nanon boong aika kaitira*.

“Aberaam e karekei berita ake a irekereke ma kanoana, ao are man uaan irikona—man irikona are bon, ... au toro are Iotebwa. ...

“Te berita aio bon am bwai naba, ibukina bwa ngkoe naba mai iroun Aberaam” 19

Ma kabouan te berita aio, are ti a tia ni karekea, n ai aroia kaain ngkoa are a tia naba, te nakoanibonga ae tabu ao te euangkerio ae akea tokina. Iai iroua te inaomata ni karekea bwatinin te euangkerio, ao ni kukurei ni karekei kakabwaian te nakoanibonga, ao n tau ibukin ana kakabwaia te Atua aika a rangi ni korakora—anne man te maiu are akea tokina. 20

Tabeman mai buakora bon kanoan raoi Aberaam; tabeman a bootaki i nanon ana utu ake a tabekaki. Te Uea E kakeaa te kakaokoroaki.²¹ Ni bootaki ti karekei kakabwaia ake a beritanaki ngkana ti ukoukora te Uea ao n ongo Ana tua.²² Ma ngkana tiaki, ti kabuaa ana kakabwaia te berita ae tabu.²³ Ni buokiira, Ana Ekaretia e katauraoui ana kakabwaia te tamanuea nakoia n tatabemania nako taan butimwaea te atatai ibukin ana bong teuanne ke neienne nakon taai aika a na roko, n ikotaki naba ma te reitaki nakon taai aika a tia n nako, ao n taetaekina ana bakatibu Aberaam, Itaaka, ao Iakoba. 24

Taari n te berita ae tabu iai irouia te inaomata ni katauraouia ibukin te berita ao te berita ae tabu man te nakoanibonga.²⁵ Ngkana kam kakaonimaki ao ni karekei nakoanibonga aika uoua ... ao ni kabubura nakoam, ko na kaitiakaki man te Tamnei i nanon kabouan rabwatami.²⁶ Tiaki ti ngaia anne. Mwaane ake a tau ni karekea te nakoanibonga a karekea te Uea ae Iesu Kristo, ao te koraki ake a butimaea te Uea a karekea te Atua te Tama.²⁷ Ao te koraki ake a karekea te Tama a karekea ni kabane bwaai ake iai irouna.²⁸ Kakabwaia aika kamimi a raanga man te berita ao te berita ae tabu nakoia aika tau mwaane, aine, ao ataei i nanon te aonaaba ni kabane.

Ara bwai bon tabera ni ibuobuoki ni kakoroa nanon ana berita ae tabu Aberaam. Kanoara bon taan katabuaki imwaain ruoia ao ni katauraouia ni kakabwaiaia aomata ni kabane n te aonaaba. Anne bukina bwa te tabe n te nakoanibonga e ikotaki i nanona te mwakuri ni mitinare. Imwiin 4,000 te ririki ni kakantaninga ao ni katauraoui, aio bon te tai are e koteaki are te euangkerio e nang uotaki nakoia reeti n te aonaaba. Aio te tai are e beritanaki ibukin ikotaia Iteraera. Ao ti karekei n iiri! E aki karokonano anne? Te Uea E onimakiniira ma natira mwaane—ao E rangi ni kakaitau ibukiiia natira aine—ake a beku bwa mitinare aika a kororaoui i nanon aia tai ni ikotaki Iteraera ae kakannato aio.

Ana Boki Moomon bon te kanikina ae iai rabwatana are te Uea E a tia ni moanna ni bootia natin Iteraera ni berita aika tabu.³⁰ Te boki aio, are e koreaki ibukin ara bong, are E taekinna bwa teuanne bukina bwa “kam na ataaia bwa te berita ae tabu are te Tama E a

tia ni karaoia ma tibun Iteraera ... are E a tia ni moanna ni kakoroaki bukina. ... Bwa taraia, te Uea E na uringa ana berita ae tabu are E a tia ni karaoia ma ana aomata n ana Iteraera.”³¹

E koaua, E a tia n aki mwaninga te Uea! E a tia ni kakabwaiaira ao tabeman ni kabuta te aonaaba ma ana Boki Moomon. Teuana bukina “bwa ti na katerea nakoia Iutaia ao Tientaire bwa Iesu bon te Kristo. E na buokiira ni karaoa ara berita ae tabu ma te Atua. E kaoiira n uringnga ao n ataa Natina ae Tangiraki. Bon te kakoaua naba teuana ibukin Iesu Kristo.

Natin te berita ae tabu iai inaomataia ni karekea Ana reirei ao n ataa te babaire ni kamaiu. A *bubuti* ibukina man karaoan te berita ae tabu ae kakawaki man tabu. Brigham Young e taku: “Ni kabane Aomata aika itiaki a rinnako n te berita ae tabu ae boou ao akea tokina ngke a kaaina te Ekaretia aio. ... A rinnako i nanon te berita ae boou man tabu ni kakorakora Abanuean te Atua.” ³³ A *kawakina* te berita ae tabu man ongotaekiaia nakon Ana tua.

N te bwabetito ti karaoi berita aika tabu ni beku ibukin te Uea ao ni kawakina Ana tua.³⁴ Ngkana ti taua te toa, ti kaboua te berita ae tabu anne ao n taekina ara anga nano ni katoka i aora aran Iesu Kristo. N te aro aio ti a riki bwa natina mwaane ao aine ao n ataaki bwa tarira ao mwaanera. Bon taman maiura ae boou.³⁵ N tokina, i nanon te tembora ae tabu, ti kona n riki bwa taan bwaibwai nakon kakabwai n te utu ae akea tokina, n aron are e beritaki n te taina nakon Aberaam, Itaaka, Iakobwa, ao kanoaia.³⁶ Ai ngaia, are te mare ae akea tokina bon te berita ae tabu ni kariatataaki.

Ngkana ti ataia bwa ngaira natin te berita ae tabu, ti ataia bwa antai ngaira ao tera te bwai are E kantaningaira iai te Atua. Ana tua a koreaki i nanora. Boni ngaia Atuara ao ngaira Ana aomata. Naati aika a kabaeaki n te berita ae tabu a tiku n aki mwaingiing, e ngaie i nanon tain te kaaitara. Ngkana te reirei anne e a riki bwa mwakorora, e ngaie ni kaweten bukin te mate ngkana e kabebeteaki ao korakoran tamneira e kamarurungaki.

Te kabanea n taeka ni kamoamoia are ko kona ni karekea ikai n te maiu aei bon ataakim bwa te tia kawakina te berita ae tabu. Taian kaniwanga ibukin rikim bwa te tia kawakina te berita ae tabu e na ataaki e na karekeaki ikai ao imwiin te maiu aei. Te boki ae tabu e taku bwa “kam na iangoa te kakabwaiia ma te aro ni kukurei irouia ake a kawakin ana tua te Atua. Bwa taraia, a kakabwaiaki ni bwaai ni kabane, ... ao ngkana a teimatoa n onimaki ni karokoa te toki ao a na butimwaeaki mai karawa ... [ao] a na maeka ma te Atua n te aro ni kukurei ae aki totoki.”⁴⁰

Te Atua E tangira Iesu te Kristo. Ana Ekaretia e a tia ni kaokaki ni kakabwaiia aomata ni kabane. Beretitenti Thomas S. Monson bon ana Burabeti n te bong aei. Ao ngaira, aika

ti *kakaonimaki* n ai aroia naatin te berita aika tabu, a na kakabwaiaki ngkai ao n aki toki.
I bon kakoaua n aran Iesu Kristo, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1.

Te Moscow Russia Titeiki e kateaki n te Taabati, Tuun 5, 2011.

2.

Vyacheslav Efimov E beretitenti n te Russia Yekaterinburg Mition man 1995 nakon 1998. E mate n Beberuare 25, 2000.

3.

Taraa Doctrine ao Covenants 138:57.

4.

Tara Doctrine ao Covenants :130:21

5.

N aron te katotoo, imwiin te Ieka ae korakora, E taekina bwa “e na nooraki Nei wirara n te nang, ao N na uringa au berita, ae mena i marenau ma ngkami ... ; ao a na aki manga riki ieka n ran ni kamaunaia iriko ni kabaneia” (Karikani Bwaai (:14–15, footnote 15b; iroun Joseph Smith Translation, Genesis 9:20).

6.

Taraa Doctrine ao Covenants 66:2; 133:57.

7.

Taraa Ioane 3:16

8.

Taraa Aberaam 3:25.

9.

Mwakuri 3:25.

10.

Taraa 3 Nibwaai 20:26.

11.

3 Nibwaai 20:25.

12.

3 Nibwaai 20:26.

13.

Taraa Karikani Bwaai 17: 1–10, 19; Nakoiaia Ibonga 26:42; Mwakuri 3:25; Bible Dictionary, “Abraham, Covenant of.”

14.

Taraa Karikani Bwaai 26:1–5, 24.

15.

Taraa Karikani Bwaai 28:1--4, 10–14; 35:9–13; 48:3–4.

16.

Taraai reburenti akana a karinanaki ieta n te entenoute 13–15.

17.

Te Tua Kaua 7:9; 1 Rongorongongo 16:15; Taian Areru 105:8.

18.

1 Nibwaai 15:18; katuruturuana a kairaki

19.

Doctrine ao Covenants 132:30n31. Te Uea e tuanga naba te Burabeti Iotebwa Timiti: “N ai aron e a tia n tuanga Aberaam, are inanona ao inanon ana kariki a na kakabwaiaki aomata ni kabane n te aonaaba (Doctrine ao Covenants 124:58).

20.

Taraa Doctrine ao Covenants 14:7.

21.

Taraa Mwakuri 10:34–35.

22.

Taraa Te Otinako 19:5.

23.

Te Boki ae tabu e taku bwa “Ngai, te Uea, I kabaeaki ngkana ko karaoa te bwai are I taku; ma ngkana ko aki karaoa are I taku, akea am berita” (Doctrine ao Covenants 82:10).

24.

N Tebetembwa 21, 1823, te iango ni berita ae tabu aei e moan kaotaki nakon te Burabeti Iotebwa Timiti. Te anera Moronaai e taekinna bwa Eria te burabeti e na roko bwa te tia uarongorongo mai karawa n uniki i nanaoia naati te rabakau n te berita are e karaoaki ngkoa nakoia kaaro n te bata are Iteraera (taraa Doctrine ao Covenants 2:1–3).

25.

Taraa Doctrine ao Covenants 84:33–34, 39–40.

26.

Doctrine ao Covenants 84:33.

27.

Taraa Doctrine ao Covenants 84:35, 37.

28.

Taraa Doctrine ao Covenants 84:38.

29.

Taraa Aramwa 13:1–9.

30.

Taraa 3 Nibwaai 29.

31.

3 Nibwaai 29:1, 3.

32.

Atun moanbaan ana Boki Moomon: Te Kakoaua Teuana ibukin Iesu Kristo.

33.

Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: Brigham Young (1997), 62.

34.

Taraa Doctrine ao Covenants 20:37.

35.

“Ti kakarabakauakina Kristo, ti kimwareirei iroun Kristo, ti tataekina Kristo, ti taetae ni burabeti ibukin Kristo, ... bwa aonga natira n ataia bwa antai ake a na kawarakiibukin kamaunan aia bure” (2 Nibwaai 25:26).

36.

Taraa I-Karatia 3:29; Doctrine ao Covenants 86:8–11.

37.

Te iango aio e kaineti nakoira: “Rooro aika mwaiti imwiin rokon te Mesia n rabwata nakoia natiia aomata, ao ngkanne e nang roko bwaninin ana euangkerio te Mesia nakoia Tientaire nakoia nikiraia kanoara—ao n te bong are a na ataa nikiraia kanoara ae ngaia kaain te bata are Iteraera, ao bon ngaia ana aomata i nanon te berita ae tabu te Uea ; ao a na ataa taekaaia aia bakatibu, ao taekan naba ana euangkerio aia te Tia Kabooia, ake a reiakinaki irouna nakoia tamaia; mangaia ae a na ataa taekan aia Tia Kabooia ma nanon ana reirei bwa a aonga n rabakau ni kawaria ao ni kamaiuaki” (1 Nibwaai 15:13--14).

38.

Taraa Itaia 55:3; Ieremia 31:33; I-Rom 2:15; 2 I-Korinto 3:2–3; Ebera 10:16.

39.

Taraa Taian Areru 95:7; 100:3; Ieremia 24:7; 31:33; 32:38; Etekiera 11:20; 37:23, 27; Tekaria 8:8; 2 I-Korinto 6:16; Ebera 8:10.

40.

Motiaea 2:41.

Ana Reirei Iesu

Iroun Unimwaane Dallin H. Oaks

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Iesu Kristo bon Ti Ana Riki Temanna ae Tangiraki te Atua. ... Ngaia bon te Tia Kamaiura man ara bure ao man te mate. Aio te kabanea ni kakawaki n atatai n te aonaaba.

“Tera nanomi nakon Kristo?” (Mataio 22:42). Ma taeka aikanne Iesu E kangoia tenaan Bwaritaio n Ana bong. Ma taeka aika ti tebo aikanne I titirakiniia raou Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira ao Kiritian riki tabeman te bwai ae ko kakooua ibukin Iesu Kristo ao tera ae ko karaoia ibukin te kooua anne.

Angiin au kibu a na reke man te Baibara, bukina bwa e rangin ni kinaki irouia angia Kiritian. Au rairairi e na bon roko man booki aika tabu, riki Ana Boki Moomon, e reireiniira nanon te Baibara booki aika tabu e rangin ni kamangaongao are e a karika te aki booraoi irouia aro ni Kiritian n nanona. I taetae nakoia taan kakooua ma tabeman naba. N aron are e reireiniira Unimwaane Tad R. Callister n te ingabong aei, tabeman ake araniia bwa Kiritian a kamoamoia Iesu bwa te tia reirei ae tamaroa ma a rawa ni kakooua Ana aro. I a tia ni kabonganai ana taeka Iesu Bon Irouna, n taetae nakoia. Ti riai ni bane n iangoia bwa tera raoi ae E iangoia Irouna bwa antai Ngaia ao tera ae E kanakoa nako aon te aba bwa e na karaoaki.

Ti Natina Te Riki Temanna

E reirei Iesu bwa Ti Natina te Riki Temanna. E taku:

“Bwa e tangiriia aomata te Atua n te aro are E anga Natina ae te Rikitemanna iai, bwa e aonga n aki mate ane onimakinna, ma e na reke irouna te maiu are akea tokina.

Bwa E aki kanakomaia Natina te Atua nako aon te aba bwa E na kabuakaka te aba; ma E kanakomaia bwa e na kamaiuaki te aba i Rouna.” (Ioane 3:16–17).

Te Atua te Tama E kamatoa aei. Inanon tokin te atatai ae tabu iaon Maungan te Oneaki n taekinna, E katanoata mai i Karawa. “Aio Natiu ae tangiraki teuae, ae I kakatonga i Rouna; ongo i Rouna” (Mataio 17:5).

E reirei naba Iesu bwa Kaotina bon ti tebo ma Tamana. E taetae Nakoia Ana Abotoro:

“Ngke tao kam a tia n ataai, ao kam ata naba Tama: ao imwiin ngkai ao kam ataia, ao kam a tia n noria.

“E taku Biribo nako Ina, Te uea, kaota te Tama nako ira, ao ti a tau iai.

E taku Iesu nako ina, I a maan ra ni mena i roumi, ao ko aki ataai, Biribo? ane e a tia n norai ao e a tia n nora naba te Tama” (Ioane 14:7–9).

Imwiina, ae te Abotoro Bauro e kabwarabwara te Nati “are boni katotongan arona ni koaua [Te Atua te Tama] n aomata” (Ebera 1:3; taraa naba 2 I Korinto 4:4).

Te Tia Karikibwai

E koroia te Abotoro Ioane bwa Iesu, are e atonga “te Taeka,” “e memena te uarei iroun te Atua ngke a tuai ni karikaki bwaai. A bane ni karikaki bwaai i Rouna; ao ngke tao akea Ngaia, ao e aki karikaki te bwai reuana ae karikaki” (Ioane 1:2–3). Ngaia, iaan ana babaire te Atua, Iesu Kristo bon te tia Kariki bwaai ni kabane.

Te Uea ae Atuaia Iteraera

N Ana mwakuri nakoia Ana aomata i Biritia, E reirei Iesu bwa Ngaia bon Iehova, te Uea ae Atuaia Iteraera (taraa Ioane 8:58). Imwiina, ngkai te Uea ae uti, E taetae ma Ana aomata n aban America. E taku:

“Nooria, bon Iesu Kristo Ngai, are a kakoaua ibukina burabeti bwa E na roko nakon te aonaaba. ...

“... Ngai Atuaia Iteraera, ao te Atua ibukin te aonaaba ae bwanin” (3 Nibwaa 11:10–11, 14).

Tera Ae A Tia ni Karaoia Ibukira

N te maungatabu ni kabuta n te titeiki n ririki aika mwaiti n nako, I kaitibo ma te aine ae taku bwa e a tia n tuangaki bwa e na oki nakon te ekaretia imwiin ririki aika mwaiti n nako n aki ata bukina bwa e aera e na karaoia. I kaunga nanona n taku, “Ngkana ko iangoi bwaai ake e a tia ni karaoi te Tia Kamaiu ibukira, e aki bati am iango n oki nakon te taromauri n nebo ao ni beku Ibukina?” I rangin ni mimi n ana kaeka: “Tera ae E a tia ni karaoia ibukiu?” Ibukia naake aki ataia bwa tera ae a tia ni karaoia te Tia Kamaiu ibukira, n na kaeka te titiraki anne n Oin ana taeka ao n oin au koaua.

Maiun te Aonaaba

Te Baibara e taumwin ana reirei Iesu: “I roko bwa e na reke te maiu i rouia. ao e na bati n reke i rouia” (Ioane 10:10). Imwina, inanon te Aonaaba ae Boou, E katanoata, “Ngai te oota ao maiun te aonaaba (3 Nibwaai. 11:11). Ngaia maiun te Aonaaba bukina ngkai Ngaia te Tia Karikibwai ao bukina, bwa rinanon Mangautina, ti bane ni kauringaki bwa ti na manga maiu riki. Ao te Maiu ae anganiira bon tiaki ti te maiu ae mamate. E reirei, “I anganiia te maiu ae aki toki; ao a na bon aki mate, ao akea ae anaiia mai baiu” (Ioane 10:28; taraa naba Ioane John 17:2).

Otan te Aonaaba

E reirei naba Iesu, “otan te aba ngai: ane irai ao e na bon aki nakonako n te ro” (Ioane 8:12). E taekinna naba, “Boni Ngai te kawai, ao te koaua, ao te maiu” (Ioane 14:6). Ngaia bon te Kawai ao Ngaia bon te ota bukina bwa e kaota kawaira Ana reirei n te maiu ae mamate ao ni kaota te kawai n oki nakon te Tama.

Karaoan ana Kantaninga te Tama

N taainako, Iesu E karinea te Tama ao E iria. Engae ngke te kairake E taekinna nakon Ana karo iaon te aba, “Kam aki ataa bwa N na kumea ana bwai Tamau?” (Ruka 2:49). “Bwa I ruo mai karawa,” Imwiina E reirei, “tiaki i bukin te karaoa oin nanou, ma i bon te karaoa nanon teuare E kanakomaiai” (Ioane 6:38; taraa naba Ioane 5:19). Ao te Tia Kamaiu e reirei, “Akea ane nako n te Tama, bwa ti Irou” (Ioane 14:6; taraa naba Mataio 11:27).

Ti oki nakon te Tama man karaoan Nanona. E reirei Iesu, “A aki bane n rin n uean te Atua akana kangai nako Iu, te Uea, Te Uea,; ma e na rin iai ane taua ana taeka Tamau are i Karawa” (Mataio 7:21). E kabwarabwara:

“Ane a na kangai nako Iu aomata aika bati n te bong arei, Te Uea, Te Uea, tiaki ti taetae ni burabeti n aram? Ao tiaki ti kanakoa te taimonio n aram? ao tiaki karaoi kakai aika bati n aram?

“Ao Ngai N na taku nakoia, I bon aki ataingkami ma ngkoa: nako mai Irou, ngkami aika kam kakaraoa ae buakaka” (Mataio 7: 22–23).

Antai ngkanne ae na rin n uean karawa? Tiaki naake a karaoi mwakuri aika tamaroa ni kabongana aran te Uea, E reirei Iesu, ma ti “ane taua ana taeka Tamau are i Karawa” (mwakoro 21).

Te Banna Ni Katoto ae Kororaoui

E kaotia Iesu nakoira aron karaoana. E aki toki ni kaoira bwa ti na Iria: “A ongo bwanaau au tibu, ao I kinaia, ao a irirai” (Ioane 10:27).

Mwakan te Nakoanibonga

E anganiia Ana Abotoro mwaakan te nakoanibonga (taraa Mataio 10:1) ao nakoia tabeman. Nakon Betero, te Abotoro ae a maan riki, E taku, “Ao N na anganiko kiining uean karawa: bwa a kana kam kabaea i aonaaba ao a na manga kabaeaki i karawa; ao ane kabwaraaki i aon te aba ao a na manga kabwaraaki i karawa” (Mataio 16:19; taraa naba Mataio 18:18).

Ruka e koroia ae “E rinea riki aomata te Uea ... itingaun naba, ao E kanakoia ni kakauomania I mwaina nakoni kaawa ni kabane ma taabo aika E kan nako iai.” (Ruka 10:1). Imwiina aika Itingaun aikai a tuanga Iesu ma te kimwareirei, “A bon ongo i roura taimonio n aram” (Ruka 10:17). Ngai te tia kakoaua ni mwaakan te nakoanibonga anne.

Kairiiri iroun te Tamnei ae Raoiroi

N tokin Ana mwakuri n te aonaaba, Iesu E reireinia Ana Abotoro, “Te Tia Buobuoki, are te Tamnei are Raoiroi, are E na kanakomaia te Tama n arau, e na reireingkami bwaai ni kabane, ao e na kauringkami bwaai ni kabane, ao E na kaururing I nanomi bwaai ni kabane ake I atongi nakoimi” (Ioane 14:26), ao “e na kairingkami nakon te koaua ni kabanea” (Ioanen 16:13).

Kairiiri man Ana Tua

E kairira naba man Ana tua. Ngaia ae E tuangiia Nibwaite bwa a na akea manga te itabarara ni kaineti ma te reirei, bukina bwa. E taku:

Are iai irouna tamnein te kakauntaeka ao bon tiaki ma irou, ma bon ma iroun te riaboro, are bon taman te kakauntaeka, ao e kakiriweei nanoia aomata bwa ana itabararaaa ma te un, imarenaia.

“Nooria bon tiaki au reirei, bwa N na kakiriweei nanoia aomata, bwa a na un, I marenaia, ma bon aio au reirei bwa ana riai ni kakeai bwaai aikai” (3 Nibwaai 11:29–30).

Iangoan te Maiu ae Akea Tokina

E kakaewenako naba nakoira bwa ti na katuka ara iango Irouna, tiaki ibukin bwain te aonaaba. N ana kabwarabwara ae rang kakawaki I aon te berena ni kamaiu, E

kabwarabwara Iesu te kaokoro i marenan te rabwata ao ao te amwarake ae akea tokina, “Kam na tai mwakuri ni karekea te amwarake ae kai mauna,” E taku, “ma kam na kakorakorai ngkami ni karekea te amwarake ae teimatoa nakon te maiu are aki toki, ane E na anganingkami Natin te Aomata” (Ioane 6:27). E reirei te Tia Kamaiu bwa boni Ngaia te Berena ni Kamaiu, ae reke ma iai te amwarake ae akea tokina. N taetae iaon te amwarake ae mamate ae reke man te aonaaba, n raonaki ma te maana are e a tia ni kanakoa Iehova bwa e na kamwarakeia natin Iteraera n te rereua, E reirei Iesu bwa naake a onimakina te berena aei ao a na mate (taraa Ioane 6:49–50). Ni kaitaraana, te amwarake are E anga “te berena ni kamaiu are E ruo mai karawa,” ao, E reirei, Iesu “ngkana e amwarake n te berena aei te aomata, ao e na maiu n aki toki” (Ioane 6:51).

Tabeman Ana reirei a taku bwa “E matoatoa te taeka anne” ao man te tai anne a mwaiti Ana reirei aika “a kerikaki ao a aikoa manga airiri ma ngaia” (Ioane 6:60, 66). E tara n ae aki butimwaea Ana reirei are mai imwaina are a riai ni “ukoukora ... moa uean te Atua” (Mataio 6:33). N te bong aei tabeman ake a kakoaua te Mwakuri ni Kiritian a rangin n anaaki riki nanoia ni bwain te aonaaba—bwaai ake kamatoa te maiu n te aonaaba ma aki anga te amwarake nakon te maiu ae akea tokina. Ibukiia tabeman, Ana “taeka aika matoatoa” boni ngaia bukina ae aki ira Kristo.

Te Mwakuri ni Kamaiu

Tokin ana mwakuri ae mamate ara Tia Kamaiu bon Mangautina ao Ana Mwakuri ni Kamaiu ibukin ana bure te aonaaba. E taetae ni burabetiia aei Ioane te tia Bwabetito ngke e kangai, “Noora ana Tiibutetei te Atua, ae uoti nako aia bure kaain aonaaba” (Ioane 1:29). Imwiina e reirei Iesu bwa “Natin te aomata E roko ... bwa E na toro irouia aomata, ao bwa E na anga maiuna bwa unoraia aomata” (Mataio 20:28). N te Kabanea ni baka, E kabwarabwara Iesu, ni kaineti ma te rongorongon ni Mataio, are te wain are E a tia ni kakabwaia bon “rarau aei ae aran te berita naba ngkai, ae kawawaeaki i bukia aomata aika bati bwa bwaini kabwaran aia bure” (Mataio 26:28).

Ni kaoti nakoia Nibwaite, te Uea are E a uti E kaoia bwa ana kawaria n namakina te maneka Irarikina ao mwiin taian neera inanon Baina ao Waena. E karaoa aei, E kabwarabwara, “bwa kam aonga n ataia bwa boni ngai Atuan Iteraera, ao Atuan aonaaba aw bwanin, ao I a tia n tiringaki ibukin buren aonaaba” (3 Nibwaai 11:14). A, e waaki nako te rongorongon, aomata aika uanao a bwaka “inano i waen Iesu, man taromauria” (kibu 17). Ibukin aei, ao n tokina te aonaaba a na bane n Taromauria.

E reirei riki tabeua koaua aika kakawaki Iesu ibukin Ana Mwakuri ni Kamaiu. Ana Boki Moomon, are e kamatatai ana reirei te Tia Kamaiu ao n anga te kabanea n tikiraoni ni kabwarabwara n Ana mwakuri, n ribootina te reirei aio:

“E kanakomaiaia Tamau bwa I aonga n tabekaki rake iaon te kaibangaki ..., bwa n na burimaunia aomata nakoiu, . . .

“... bwa a na motikaki taekaia man aia mwakuri.

“Ao ...ane e raira nanona ma ni bwabetitoaki n arau e na nuai; ao ngkana e teimatoa n uaa te toki, nooria, e na bon akea ana bure imatan te Tama n te bong arei ngkana I tei ni motika taekan te aonaaba....

“Ao akea te bwai ae bareka ae kona n rin n uean te [Tama]; ngaia are akea ae kona n rin inanon ana rau ma ti naake a tia n te boki aia kunnikai n raraau, ibukin aia onimaki, ao aia rairannano man aia bure, ao aia kakaonimaki n uaa te toki” (3 Nibwaai 27:14–16, 19).

Ao ngaia ti ataia bwa ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo e anganiira te tai n tokanikai iaon te mate n tamnei are e riki man te bure ao, rinanon karaoan ao kawakinan berita aika tabu, ni karekei kakabwaia n te maiu are akea tokina.

Te Kakaewenako ao te Koaua

Iesu E anganako te titiraki “Tera nanomi nakon te Kristo?” (Mataio 22:42). Te Abotoro Bauro e kaewenakoia I-Korinto bwa “kam na katai ngkami, bwa tao kam mena n te onimaki” (2 I-Korinto 13:5). Ngaira ni kabane ti riai ni kaekai taian titiraki aikai i bon iroura. E nga ara kabanea n onimaki? Ti tebo ngaira ma Kiritian n aron ana kabwarabwara Unimwaane Neal A. Maxwell ae kauringaaba are a tia ni kamwainga aia maeka nako Tion mani kataia ni kateimatoa te kauoua ni maeka i Babylon.¹

Akea te tabo ae kaokoro. Ngaira bon taan irira Iesu Kristo. Ngaira bon kaain ana Ekaretia ao taan irira Ana Euangkerio, ti aki kona n ana te motirawa man te etieti ke ni mwakuri n aron temanna mai ibuakoia ana aomata. Ti riai ni karinea Arana, kawakin Ana tua, ao n “tai ukoukora bwain te aonaaba aei ma ukoukora ...moa ni karikirakea uean te Atua, ao ni katea ana raoiroi” (Mataio 6:33, man Ana Rairairi Iotebwa Timiti, Mataio 6:38).

Iesu Kristo bon *ti* Ana Riki Temanna ao Natin te Atua ae Tangiraki. Ngaia *ara* Tia Karikibwai. Ngaia Otan te Aba. Ngaia *ara* Tia Kamaiu man te bure ao te mate. Aio te kabanea ni kakawaki n atatai n te aonaaba, ao ko kona n ataia bon iroum, ngkai I ataia bon Irou. Te Tamnei ae Raoiroi, ae kakooua te Tama ao te Nati ao ni kairiira nakon te koaua, e a tia ni kaoti koaua aikai nakoiu, ao E na kaoti nakoimi. Te kawai bon te nano ni koaua ao te ongotaeka. N aron ae ko tangiria e reirei Iesu, “Bubuti, ao ane kam na anganaki, kam na ukeuke, ao ane e na reke i rouni, kam na karebwerebwe, ao ane ena kaukaki nakoimi” (Mataio 7:7). Ao n aron te ongotaeka, “ngkana e kan toua mwin ana

taeka Teuarei te aomata, ao e na ata te reirei, bwa tao mairoun te Atua, ke I taetae mai Rou.” (Ioane 7:17). I kakoauai koauan bwaai aikai n aran Iesu Kristo, amen.

Bwaai Aika Ana Taraaki

1.

Taraa Neal A. Maxwell, *A Wonderful Flood of Light* (1990), 47.

Anene ake A Aki Kona N Anenei

Iroun Unimwaane Quentin L. Cook

Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Ngkai ti aki bane n ata te reke, ma ti ata naba tua tabeua ake ana buokira ni kaitarai kabuanibwai ma te onimaki ao te koaua.

A maiti aomata aika kaitara ma kanganga ke kabuanibwai inanon manangaia n te maiu aei. N te aonaaba ni kabuta ao ti nora aekan te kainnana ma te karawawataki.1 Ti rotaki n te nanokawaki n nori tamneia n te terewitin ake a mate, man rotaki n te korakai, ao tebarannano. Ti noriia Itiaban ake a keiaki n rawei maiuia man angibuakan te mwaieie ao te tiunami. E oki rikaki te ururing nakon karebwean te World Trade Centre towers, ike a mwaiti aomata ni bora ni mate man te rebwetaua, bon te tai ni kananokawaki ao ni ururing. Tabetai e ruaki nanora ngkana tia manga tan rikaki ni iangoi riki aro ni karawawataki, ai moarara riki nakoia aomata ake a mate ao akea aia bure.

N tabetai kabuanibwai e riaon ara konaa. Te nati te mwane ke te nati te aine ni moantaai ni mate man aoraki aika kakaiaki. N tabetai karo a waekoa ni motirawa ibukin aia aki tarabwai. Ngkana a riki kabuanibwai nakoia raora, ,ao ti tang ao ti kabebeteia raora ake rotaki n te kabuanibwai.2 Ti tanginiwenei ibukin bwaai ake a aki tia ao anene ake aki konaa ni manga aneneaki.

Aikai titiraki tabeua ake aki toki n titiraki iai Taan Kairiri n te Ekaretia, Bukin tera te Atua ae e momotiraoui ni kariaia bwai aika bubuaka bwa a na riki, ai moarara riki nakoia aomata aika tamaroa? Bukin tera tabeman ake a kororaoui inanon te Uea aki tokanikan man kanganga aikai?

Ngkai ti aki bane n ata te reke, ma ti ata naba tua tabeua ake ana buokira ni kaitarai kabuanibwai ma te onimaki ao te koaua bwa iai te kantaninga ibukira are e a tia ni baireaki. Ao aikai tua tabeua aika rang ni kakawaki:

Te moan, iai Tamara are i Karawa, are e ataira ao e tangirira n tatabemanira nako ao e ataa aron rawawatara ni koaua raoi.

Te kauoua, Natina, Iesu Kristo, ngaia ara Tia Kamaiu ao te Tia Kaboira, are ana mwakuri ni kamaiu e aki ti katauraoui ibukin te kamaiuaki ao te kariatataki ma e na kabooi mwiin nako tanginnano ake aki nakoraoui n te maiu aei.

Te kateniua, bon ana baaire ni kakukurei te Atua ibukia Natina nako ake a mena n te maiu n tamnei ao ake a roko n te aonaaba aei ao ake a nakon te maiu are akea tokina,

mani ikotaki ni kukurei ma nake a bua. Bwaai ake a kairua ngkoa ana manga kaetaki.ao ti na nori raoi etin bwaai nako ma n akean kairuaia ao taekaia.

Man memeren aia taratara te koraki ake akea irouia te atatai, ao te ota, ke onimakinan ana babaire Tamara are i karawa—ake a ti tara te aonaaba aio ni kaineti n aron maiuia ma aia bubuaka, tiritiri, aoraki , ao karaoan te buakaka—te maiu aei e kona ni kabaranano, e mangaongao, inanonano, ao akea manenana. Taani kairiri n te Ekaretia a kabotaua aei kanga ai aron temanna te aomata ae nakonako inukan te kaotioti ae teniua mwakorona.³ Te koraki ake aki ota n aron te atatai ibukin ana babaire Tamara are i karawa bwa tera ae na riki n te moan mwakoro, ke te maiu n tamnei, ao babaire ake a karaoaki ikekei; ao aki ota naba ni kabwarabwaran ao kaekan bwaai nako ake a riki n te kateniua ni mwakoro, are aio bon kakoroan nanon ana babaire Tamara ae mimitong.

A mwaiti ake aki kukurei ni baika riki n Ana baaire n tangira te Atua ao n akoi bwa nake aki ota man atatai ibukin aia kairua ake a karaoi aki kona ni katuaeaki iai.⁴

Tabewa te namakaina mang ngkai ao e nang koro te 100 te ririki maanin te kabuanibwai nakon te kaibuke ni batintia are einako ae te Titanic. Te kabuanibwai ae riki aei e bon roota te aba ike e tiku mwina inanon tienture ngke e moan riki. Taan katanoata ibukin te kaibuke ae boou aei, ae 11 borauaotana ao abakina e kaania 3 te marae ni butiboro,⁵ e katautauaki bwa a na akea ana kanganga te Titanic ni kaitaraa taian aiti n te winta. Te kaibuke aei e kantaningaki bwa e na aki konaa n inako; ma ngke e tebo iaan te marawa ae te Anterantiki, e raka iaon 1,500 ake a bua maiuia.⁶

Ni itera aika bati ni inakon te Titanic bon te kabotau ibukin maiura ao reirei man te euangkerio aika bati. Bon te kabotau ae tamaroa ibukin kangangan tarataran te maiu aei. Buan maiuia aomata aika bati bon te kabuanibwai ae iai bukina ma n tabetai bon kabuanibwai aika karina. Te mate n tain te buaka n te aonnaba aika uoua ao ea tia ni koro ana 10 Kauringakin rebetauan te World Trade Center towers, ti noria n ara tai bwa kanga winton te kakamwaku, nanokawaki, ao mwakuri aika bubuaka aikai ake ti otatabwaniaki iai a bon roko man ana mwakuri tatan. A mwaiti karawawata aika rotaki kakaiaki iai utu, rao, ao aba imwin kabuanibwai aika riki, e ngaie ngke iai bukiia..

Ni kaineti ma te Titanic, ti reiakinaki iai te reirei ibukin korakoran te kainikatonga ao te mamananga inanon marebun marawa “bwa te Atua e aki kukurei irouia aomata aikai.”⁷ Te koraki ake a rekereke iai bon aomata ni kabane. Tabeman aika kaubwai ao mani kinaaki, n aron John Jacob Astor; ma iai naba reibwa, ianena, aine, ataei, ao ai kaimoa.⁸

Iai uoman kain te Aro aika iai rekerekeia ma te Titanic. Nakai a kaota aroia are ti kaitara mangaai ni kaitarai kanganga, kakatai ao kabuanibwai ake a kaitibo mangaai ao a aroia n

tokanikai iaioia. Te moan bon kaotan te kakaitau ibukin butimaeane kakabwaia ake ti karekei ao kakaewenako ake ti tokanikai iai. Aio are e rekereke iai ma Alma Sonne, are ea manga riki ngaia bwa te Mataniwi ni Kabuta. Bon au titeiki beretitenti teuae ngke I bungiaiki i Logan, Utah. I bon intawiu ma Unimwaane Sonne ibukin au mitinare. Ni bong akekei ataeinimwaane ake a iangoa te nako ni mitinare a bon intawiu ma te Mataniwi ni Kabuta.⁹ E bon buokai ni bita maiu.

Ngke te kairake n ataeinimwaane Alma, iai raoraona ae arana Fred ao e aki bati ni kakaonimaki n te Aro. A mwaiti aia maroro iaon te nako ni mitinare, ao n tokina ao e a anaaki nanon Fred iroun Alma Sonne bwa e na katauraioia n nako ni mitinare. A bon kaain ni weteaki nakon te British Mission. N tokin aia mitinare, Unimwaane Sonne, ngaia te tia koroboki n te mition, E karaoa kawaia n oki nako abaia n te United States. E kabaea arana bwa e na toka iaon te Titanic, ma Fred, ao aman riki mitinare ake a bane aia tai.¹⁰

Ngke e a roko te tai ni mananga, ao ai maia naba Fred ngke a manga rimwi. Unimwaane Sonne e a kamauna naba manangaia ngaia ake onoman bwa a nang aki toka iaon te kaibuke ae rangi kaubwai kaina are e na mananga nakon te bong are imwina.¹¹ Mitinare aikai aika aman, a rang ni inganga ni kan toka n te Titanic, a kaota aki kukureia ngke e a aki koro bukin aia iango. E kaekaia Te Tari Sonne man taekina rongorongon Iotebwa ao tarina i Aikubita are e koreaki taekaia ni Karikani bwaai: “Ti na kanga n oki rikaki nakoia ara utu ao akea ngaia?”¹² E kabwarabwara nakoia raona aikai bwa a kaain ni mananga nako England ao ana manga kaain n okira mwengaia ni kabane. E kunea Te Tari Sonne bwa iai te reirei ae reke man inakon te Titanic ao ni kakaitau nakon raoraona ae Fred ao man taku, “Ko kamaiuai.” E kaeka Fred, “Tiaki, ma ngkoe ae ko kamaiuai ngkai I nako ni mitinare.”¹³ Mitinare aikai a kakaitau nakon te Uea ibukin kawakinaia.¹⁴

N tabetai, n aron rongorongon Unimwane Sonne ma raona ni mitinare, kakabwaia ake a reke e bon nakoia nake a onimaki. Ti riai ni kakaitau ibukin te akoi ake ti karekei inanon maiura.¹⁵ Ti aki atatia bwa mwaitira kakabwaia ake ti karekei man te bong teuana nakon te bong teuana. E rang ni kakawaki bwa e riai n reke ioura te anua ni kakaitau inanora.¹⁶

E kamatata raoi boki aika tabu: bwa te koraki ake a raoiroi, a irira te Tia Kamaiu, ao ake a kawakina Ana Tua ana bon kaubwai iaon te aba.¹⁷ Ni karekean kakabwaia nako bon karekean te Tamnei ni maiura.

Ti aki nanona bwa, te kororaoi, te tataro, ao te kakaonimaki a na kakarekea te kukurei n tai nako n te maiu ae. A mwaiti naba ake a tia ni boo ma kanganga. Ngkana arona bwa e reke te kanganga iroum, ao te moan bwai ae riai ni karaoaki bon karekean te onimaki ao ukoukoran kakabwaia man te merkitereka are mairoun te Atua. E a tia n taku te Uea, bwa “Unimwane ... ana weteaki, ao n tataro ibukin te katokabai iaioia n arau; ao ngkana a

mate ao a riai ni mate nakoiu, ao ngkana maiu ao a riai ni maiu nakoiu.”¹⁸

Aio rongorongon te kauoman n aomata ae kain te Ekaretia are iai rekerekena ma te Titanic are e aki nakoraoi aron maiuna.¹⁹ Neiei bon Irene Corbett ae 30 ana ririki ni maiu. Bon te buu ae kairake ngaia ao te tina man ana kawa ae Provo, Utah. E mwaiti ana tarena neiei bwa te tia korobanna ao te tia katangitang; ao bon te tia reirei naba ao te neeti. Ni kainnanaoan te aro ni kuakua n te onaraki i Provo, ao e kanakoaki bwa e na reirei i London onoua te namwakaina iaon te kabung. Aio bon korakoran nanona bwa e na karaoa te kabanea n tamaroa n te aonaaba. E mwakuri ma te karaaurau, e mwamwannano, e tataromwaaka, ao e nanomwaka. N okin neiei ao e iangoia bwa e na kabaea arana n te Titanic nakon te United States n te kantaninga are tao iai mitinare ake a na toka n oki ao man buokaki ni manangana. Irene bon temanna mai ibuakoia aine ake a mate n tain te kabuanibwai arei. Angiia aine ao ataei a bane ni katokaaki ni kamaiuaki i aon booti ni kamaiu. E bon aki tau te booti ni kamaiu ibukia aomata ni kabane. Ma e katautauaki bwa neiei e bon aki reke tokana n te booti ni kamaiu kiona, bwa nakoana are e kataneiai i aona, e tabe moa ma kamaiuaia ma karaoan ikoakiia bwatintia ake a ikoaki man kauntaban te kaibuke ma te aiti.¹⁹

A mwaiti rinanin kangaanga. Tabeua tia anganaki kataneiai aika a kakawaki bwa ti na noria bwa ti uara iai. Kanganga ake a reke iaoni maiura bon ti aki mamaaran te onimaki ke akin rokoraoin ana baaire Tamara are i Karawa. Bwa te tia kaitiaki are te ai, ikai are e na noraki iai kataakira n ara onimaki bwa ti aonga n rikirake ao man kaitiakaki ao n tauraoi ni kaitibo ma te Atua.

Ngke e kabureaki te Burabeti ae Iotebwa Timiti i Liberty Jail, te Uea e kaotia nakoina kabuanibwai ake a na roko nakon te botanaomata. Aio tabeua ana taeka te Uea, “Ngkana ko teweakinako inanon kabin marawa; ngkana korakoran buakani marawa ekikonako; ngkana angibuaka aika kakamaku a riki bwa am kairiribai; ... ao bwai nako n te aba a botaki ni bonota te kawai; ... bwaai aikai ni kabane bon katakim, ao aio e bon raoiroi ibukim”.²⁰ E kaina ana taetae te Uea man taku: “E na uringaki am bong, ao am ririki e na aki ke iaan are kantaningaki; mangaia are, tai maaku ..., bwa te Atua e na bon mena iroum n taainako ao n aki toki.”²¹

Tabeua kangaanga a bon riki man aia rinerine tabemang. Te Rinerine e bon bongana ibukin karikirakean ao kamarurungan te maiu n tamnei. Te maiu n riaboro bon kanoan naba te rinerine. Te Kaben are Moroni e kabwarabwara bonganan te tua aei: “Te Uea e kariaia nake a kororaoi bwa a na tiringaki bwa e aonga n roko ana babaire ao ana motikitaeka nakoia aika buakaka. E kamatata raoi bwa nake a kororaoi aki bua, ma a rin inanon ana motirawa te Uea ae Atuaia.”²² Te koraki ake a buakaka a motikaki taekaia ibukin aia mwakuri aika buakaka.²³

Tabeua kanganga a reke man te aki ongeaba nakon ana tua te Atua ni kabane. Kanganga ibukin aki marurungin rabwatara a bane n reke man te moko, te kamanging, ao kamanenan bwatin aika taburoroko. Te kabureaki n te matawariki ao n te auti ni kaikain e bon reke man kabongan an arekoro ao ai aekan turaki tabeua ake a taburoroko kamanenaia.²⁴

Reken te raure n tainako bon man karaoan te wene ni bure. A mwaiti kanganga ao kataaki ake a konaa n totokoaki man kawakinan ana tua te Atua ni kabane.²⁵

Au beretitenti n te mition ae tangiraki, ae Unimwane Marion D. Hanks (are e a tia ni mate n Aokati), e tuangira ngaira mitinare bwa ti na kamatenanoa te kibu n taeka are e na totokoa te kanganga n te maiu aei. “Bon akea ara tai, ara anga, ara konaa are ti nabirinako mai iai ke ni karabaaira ke ni kaira nanon temanna ae nanomwaka.”²⁶

E tuangira bwa kataaki aika ti kaitara mangaai aki rereke nakoira n taai nako ma e tii rereke nakon bwain nako te maiu n tamnei. I kakaitau ibukin ana reirei nako iu iaon maiu.

Teuana bukin maitin te mate n te Titanic bwa e aki tau mwaitin te booti ni kamaiu. E ngae ngke a mwaiti kataaki ake ti kaitara mangaai n te maiu aei, Ana Mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu e katauraoa te booti ni kamaiu ibukia aomata ni kabane. Te koraki ake a taku bwa kanganga ake a kaitara mangaia e katang nano, ma te Mwakuri ni Kamaiu e na kabooi mwiin nako tanginnano ake aki nako raoi n te maiu aei.²⁷

Teuana te kataaki nakoia nake a tia ni bua aia koraki ake a tangiraki bwa ana aki katang nanoia ibukin akin reken aia tai n te maiu aei. Angin te tai nake a moantaai ni mate bon iai irouia te konabwai, ma nanoia ae tauraai, ao aia tarena. Ibukin ae ti aki ota, ao ti nanokawaki ibukin bwaai ake a nang aki koro bukiia ao anene ake a nang aki manga aneneaki. Aio are kabwarabwaraki bwa kona mate ma kunam are inanom. E taekinaki te Anene ikai bon te kabotau ibukin tarena ake aki korobukia. Tabetai aomata a tia ni karaoa te katauraai ae korakora ma e aki reke aia tai ni kabongana aia katauraai n te maiu aei.²⁸ Teuana te kamatenano ae aki totoki ni kabonganaki, *Elegy Written in a Country Church-Yard* iroun Thomas Gray, e kaota aron aki reken te tai ni kabongan te katauraai:

A mwaiti uee aika auee aika aki noraki
Bwa tikiraia a taonaba bwa a mena n te rereua.²⁹

Mwakuri ake aki reke karaoakia n te maiu aei e konaa ni kaineti ma te utu, te mwakuri, te tarena, kataneiai, ke a mwaiti riki. Aikai ni kabane a bane ni kakimototoaki n aron are e reke iroun Titita Corbett. Iai kuunana ake aki aneneaki ao ana konabwai tabeua aki koro bukiia n te maiu aei. Ma ngkana ti na karababa ara taratara n nora raoi buburan te euangkerio nakon ae ti taraa aron te maiu aei ti mena iai ngkai, ti ataia bwa iai

kanuangara are te maiu are akea tokina are e berita iai Tamara ae akoi n Ana kainibaire. N ana reirei te Abotoro ae Bwauro are e taku, “Baike e tuai n nori te mata, ao e tuai n ongo te taninga, ao a tuai n rin I nanon te aomata, boni baika E katauraoui te Atua i bukia ake a tangiria.”³⁰ Mwanewen te kuna ae tangiraki e karika te rau, te bebete ao te taratara ae itiaki: “Ao Iesu e kakauongo nakon kuuna are I aki konaa n anenei.”³¹

E taku Iesu: “Mangaia are, e na kabebeteaki nanomi ... Bwa teimatoa ao kam na ataia bwa ngai te Atua.”³² Ti karekea Ana berita bwa ngaira ma natira ti na anenei “kuuna ake akea tokin kakukureia.”³³ N aran Iesu Kristo, amen

Bwaai aika a na taraaki

1.

Taara Ioane 16: 33.

2.

Taara Motiaea 18:8–9; taara naba 2 Nibwaai 32:7.

3.

Taraa Boyd K. Packer, “The Play and the Plan” (Church Educational System fireside for young adults, Meei 7, 1995), 3: “In mortality, we are like one who enters a theater just as the curtain goes up on the second act. We have missed Act 1. ‘And they all lived happily ever after’ is never written into the second act. That line belongs in the third act when the mysteries are solved and everything is put right.” Taraa naba Neal A. Maxwell, *All These Things Shall Give Thee Experience* (1979), 37: “God ... sees the beginning from the end. ... The arithmetic ... is something we mortals cannot comprehend. We cannot do the sums because we do not have all the numbers. We are locked in the dimension of time and are contained within the tight perspectives of this second estate.”

4.

Those who die before reaching the age of accountability are saved in the celestial kingdom (see Doctrine of Covenants 137:10). Those who have died without knowledge of the gospel and would have received it if they had been given the opportunity will also be heirs of the Celestial Kingdom (see Doctrine of Covenants 137:7). In addition, even those whose lives have been less than valiant will in time be blessed with an existence superior to this life (see Doctrine of Covenants 76:89).

5.

Taraa Conway B. Sonne, *A Man Named Alma: The World of Alma Sonne* (1988), 83.

6.

Taraa Sonne, *A Man Named Alma*, 84.

7.

Mwakuri 10:34; taraa naba “The Sinking of the World’s Greatest Liner,” *Millennial Star*, Eberi. 18, 1912, 250.

8.

Taara *Millennial Star*, Eberi. 18, 1912, 250.

9.

Unimwaane Sonne bon ai te karo iroun Unimwaane L. Tom Perry.

10.

Taraa Sonne, *A Man Named Alma*, 83.

11.

Taraa Sonne, *A Man Named Alma*, 83–84; taraa naba “From the Mission Field,” *Millennial Star*, Eberi. 18, 1912, 254: “Releases and Departures.—The following named missionaries have been honorably released and sailed for home April 13th, 1912, per s.s. *Mauretania*. From Great Britain—Alma Sonne, George B. Chambers, Willard Richards, John R. Sayer, F. A. Dahle. From the Netherlands—L. J. Shurtliff.”

12.

Taara Karikani B’ai 44: 30–31,34.

13.

In Frank Millward, “Eight elders missed voyage on Titanic,” *Deseret News*, Turai 24, 2008.

14.

Taraa “Friend to Friend,” *Friend*, Mati. 1977, 39.

15.

Taraa David A. Bednar, “The Tender Mercies of the Lord,” *Liahona*, Meei 2005, 99–102.

16.

Taraa Doctrine ao Covenants 59:21.

17.

Taara Arama 36:30.

18.

Tara Doctrine ao Covenants 42:44.

19.

Intawiu ma tibun Irene Corbett te mwaane Donald M. Corbett, Okitobwa. 30, 2010, iroun Gary H. Cook.

20.

Tara Doctrine ao Covenants 122:7.

21.

Tara Doctrine ao Covenants 122:9.

22.

Tara Arama 60: 13

23.

Te Tia Kamaiu e kamatata bwa “e aki konaki n tukaki rokon te kabwakabwaka: ma e na reke kain ane kabwakabwaka!” (Ruka 17:1).

24.

Tiekitin 89 man te Doctrine ao Covenants—“the order and will of God in the temporal salvation of all saints in the last days” (verse 2)—increasingly blesses the Latter-day Saints.

25.

Taraa Doctrine ao Covenants 42:22–24

26.

Taraa “Will,” *Poetical Works of Ella Wheeler Wilcox* (1917).

27.

Taraa “Te Mwakuri ni Kamaiu,” *Preach My Gospel: A Guide to Missionary Service* (2004), 51–52.

28.

Taraa Rabindranath Tagore, www.1-famous-quotes.com/quote/773050: “I have spent my days stringing and unstringing my instrument while the song I came to sing remains

unsung.”

29.

Thomas Gray, “Elegy Written in a Country Church-Yard,” in *The New Oxford Book of English Verse* (1939), 533.

30.

1 I Korinto 2:9.

31.

“Iai otan taai inanon Tamneiu n te bong aei,” *Hymns, no 227*

32.

Doctrine ao Covenants 101:16; taraa naba Taian Areru 46:10.

33.

Doctrine ao Covenants 101:18; taraa naba Doctrine ao Covenants 45:71.

Tai Mwanuokinai

Iroun Beretitenti Dieter F. Uchtdorf

Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitenti

Bon au tataro ao au kakabwaia bwa kam na aki mwaninga ae ngkami bon naati raoi n aine n abanuean te Atua.

Mwaneu aika tangiraki, ai kakukureira te mena ibuakomi n te bong aei. I aki toki ni kariaria nakon ana maungatabu ni kabuta n te ririki te Bootaki n Aine aei ao te rongorongoa aika tamaroa ake a kanakoaki iai. Kam rabwa, titita. Bon te bwai ae kakawaki ibukiu n tuangaki iroun Beretitenti Thomas S. Monson bwa n na taetae n te bong aei ao ni iango tabeua nakoia aine n te Ekaretia.

Tabeua te tai n nako ao I nakonako rinanon te onaroka ae tikiraoi ma bu ao natiu te aine. I mimi n aron mimitongin ao tikiraoin ana karikibwai te Atua. Ao ngkane I kunea, ibuakon ue aika kakukurei tarakia, te kabanea ni uarereke ni ue. I ata aran te ue aei bukina bwa I a kaman kina ngke I uarereke. Aran te ue bon tai-mwanuokinai.

I aki ataia bwa bukin tera e rangin ni kakawaki irou te ue ae uarereke aei inanon ririki aika mwaiti. E aki kai anaaki nanom nako iai ni waekoa; e kai aki nooraki ibuakoia ue aika bubura riki ao aika bati karaia, ma e bon tikiraoi, ma karana ae ti tebo ma taraan karawa ae rangin buru — tao anne bukina riki teuana ngkai I rangin n tangiria.

Ao anne bukin raoi kakawakin arana. Iai karakin Tiaman ngkoa bwa ngke e a tia n aran kaai te Atua, ao iai teuana ae aki aranaki. Te bwana ae uarereke e taetae, “Tai mwanuokinai, O te Uea!” Ao te Atua e kaeka bwa aio arana.

N te tairiki aei ao I kan kabongana te ue ae uarereke aei bwa te bwai ni kabotau. Ban uen te kai are tai-mwanuokinai ake nimaua e kauringai bwa N na iangoi nimaua bwai aika ti riai n aki mwaninga.

Te Moan, tai mwaninga ni bwaina te taotaonaki n nano ma boni ngkoe

I tangiria n tuangko te bwai teuana ae I taku bwa ko na ataia n te kawai ae eti: Te Atua e ataia raoi bwa ngkoe ao Ngai ti bon aki kororaoi.

N na taekina riki: Te Atua e ataia naba bwa aomata aika ko taku bwa a kororaoi a bon aki.

Ao ti kabanea ara tai ao korakorara ae bati ni kabotauira ma tabeman—ni kabotaua n tainako kabwakara nakon korakoraia. Aio e kairira nakon karaoan kantaninga aika ti na aki kona ni kakoroi nanoia. Ao tokina, ti tuai katekeraoi ara kekeiaki aika raraoi bukina bwa a tara n aki kakawaki nakon are e karaoia temanna.

Ngaira ni kabane iai korakorara ao kabwakara.

E kakukurei bwa iai korakoram.

Ao bon mwakoron am atatai ae mamate bwa iai kabwakam.

E tangiria ni buokira te Atua ni biti kabwakara nakon nakoraoira,¹ ma E ataia bwa aio te kouru-ae teimatoa. E tangirira bwa ti na kororaoi,² ao ngkana ti tiku i aon kawain te tia reirei, n te bong teuana ti na kororaoi. E raoiroi bwa ko tuai kororaoi. Teimatoa ni mwakuri ma katoka katuaeakim bon I roum.

Mwaneu aika kam tangiraki, a mwaiti ibuakomi ae a tia n tabeaianga ao n taotaonaki n nano ni kabwakaia tabeman. Taiaoka n uringa naba n tabeaianga ao n taotaonaki n nano bon I roum.

N te tai aei, ko na kakaitau ibukin te nakoraoi ae uarereke i nanon mweengam, am reitaki ma kain am utu, am reirei ao ni maium, rekerekem ma am Ekaretia ao rikirakem bon I roum. N aron tai manuokinai, a kona n nakoraoi aikai n taraa ni bingiingi nakoim ao ni kona n aki ataki irouia tabeman, ma te Atua e kinai ao a aki uarereke Nakoina. Ngkana ko iangoa te nakoraoi bwa te rooti ae moan te nakoraoi, ko kona ni mwaninga tabeua atatai ni maiura aika raraoi.

Te katoto, iangoan ae ko kakaonimaki ni kakaraoa am bootaki n utu n te tairiki ni katoa wiki—e ngae ngke karaoakina e uota te nanokawaki nakoim ao nakoia kaain rarikim — e kona n ae tiaki te kabanea n tamaroa n rinerine. Irarikina, titirakiniko, “Tera ae ti kona ni karaoia n ara utu ae na kakukurei ao n iai te tamnei iai ao ni utoira ni kan ni kabane?” Te aeka ni bootakin te utu anne—e ngae ngke e bebete tarakina ao karaoana—e kona n iai mwiina ae tamaroa riki man teimatoa.

Ara mwananga nakon te kororaoi e abwabwaki, ma ti kona ni karekea te kamiimi ao te kukurei inanon te kabanea ni uarereke ni mwaneka n te mwananga anne.

Te Kauoua, tai mwaninga te kaokoro imarenan te angakarea ae raoiroi ao te angakarea ae nanobaba.

Te angakarea ae kariaiakaki bon ngkana ti anganako te bwai teuana ae tamaroa ibukin te bwai ae raka riki bonganana.

Aki matum teutana ni buoka te ataei ae mibuaka bon te angakarea ae tamaroa. Ti bane n ata te bwai aei. Te aki matu n te tairiki, n urua marurungira, ni karaoa ana kunikai n taromauri natina te aine nakon te Tabati ae na karika te kanganga nakon maiura, e kona n ae tiaki te angakarea ae tamaroa.

Kabongan tabeua ara tai ni kamatebwai booki aika tabu ke te katauraoi ni karaoa te reirei bon te angakarea ae tamaroa. Kabanean te tai ae mwaiti n itua atun te reirei nakon bwain tauan te bwata ibukin bwain te mweenga ibukia membwa n am kirati bon tiaki.

Aomata ni kabane ao aroia a kakaokoro, ao te angakarea ae tamaroa n te anga teuana e kona n riki bwa te angakarea ae buakaka n te anga teuana.

Ti na kanga n ata te kaokoro ibukin oin arora? Ti kona n titirakinira iroura, “I kabanea au tai ao korakorau nakon bwai aika a kainanoaki riki?” A mwaiti bwai aika tamaroa aika a na karaoaki, ma tiaki kona ni karaoi ni kabane. N tarakina n akea tokina, Tamara are i Karawa e na rangin ni kukurei riki ngkana ti angakarea n te bwai ae tamaroa ibukin te bwai ae tikiraoi riki ibukin te maiu are akea tokina. N tabetai, e kona n nanonaki bwa karikirakean tai-mwanuokinai ae uarereke man tikiraoi irarikin te onaroka ae bubura ma ueena aika rangi ni katika te mata kaokoron karaia.

Te Kateniua, tai mwaninga ni kukurei ngkai.

N aia karaka ataei ae tangira *Charlie ao te Chocolate Factory*, te tia karao kanre ae kamimi Willy Wonka e karabai tiketi aika koora inanon n nen ana kanre ao e katanoata bwa ane e kunea te tiketi ao e na reke kaniwangana ni matakua inanon ana tabo ni karaobwai ao e na teimatoa ni karekea ana tiaokureti.

E koreaki i aon taian tiketi aika koora te rongorongoa aei: “Tekeraoi nakoim, te tia kunea te Tiketi te Koora ... ! A mwaiti bwaai aika a tauraai ibukim! A mwaiti bwai aika a kakubanako aika tataningaiko! ... Kaminonano ao kakukurei aika kamimi! ... ae ana ... kakimwareirei ... ao ana kakubanako ao ni karika te kanganga nakoim”³

N aia karaka ataei ae kakaongora, ao aomata ni kabuta te aonaaba a korakai nanaoia ni kakaea te tiketi te koora. Tabeman a namakina bwa kukureia nakon tai aika ana roko e boboto iaon ae a karekea ke aki kunea te tiketi ae te koora. Ibukin nanaoia ae korakora, aomata a moanna ni mwaninga te kukurei ae a aki toki ni karekea inanon n nen te kanre. E na riki te tabo ni kanre bwa te bwai ni kabononano ngkana akea i nanona te tiketi ae te koora.

A mwaiti aomata n te bong aei ae a tataninga oin aia tiketi koorā—te tiketi are a kakoaua bwa e taua kingin te kukurei are a aki toki ni mia. Ibukia tabeman, te tiketi te koorā e kona n ae te mare ae nakoraoui, ibukia tabeman, te mweenga ae tau tikiraoina ni kanimwaki itinanikun te maekatin ibukiia tabeman ke tao te inaomata man te rawawata ke te raraoma.

Akea te bwai ae bure ma tangiran te bwai ae eti—ti kantaninga ao ti ukoukori mwiin bwai aika “tamaroa, n tangira, ke te ribooti ae raoiroi ke ni kamoamoaki.”⁴ E reke te kanganga ngkana ti taui kukureira n ara tai n tataninga kanoan te tai ae na roko —ara tiketi te koorā—e na kaoti.

Temanna te aine ae akea te bwai ae tangiria riki i rarikin ae e na mare ma te aomata ae iai irouna te nakoanibonga ae te merekitereka ae kokoaua n te tembora ao n riki ngaia bwa te tina ao te buaine. E a tia ni mia aei i nanon maiuna, ao o, ai te tina tera ae tikiraoui ao te bu ae tangira. E na kaonaki mwengana ma te tangira ao te akoi. Akea te taeka ae aki raoiroi ae na taekinaki. Te amarake e na aki kona ni kabuekaki. Ao ataei, i rarikin kabanean aia tai ma raoraouia, a na tangiria ni kabanea aia tairiki ao aia motirawa n te wiki ma Tinau ao Tamau.

Aio ana tiketi te koorā. Bon ti te bwai teuana are e kona n namakina bwa e mwioko nako iai. Bon te bwai ae ti teuana n te aonaaba ae aki toki ni iangoia.

Ma e aki kona n riki. Ao, ngke e a waki nako te ririki, e moana ni bwaranana, ni maraki, ao n un. E aki kona n atagia bwa bukin tera te Atua e aki kona n anganna nanona ae tamaroa.

E mwakuri bwa te tia reirei n te erementari, ao ni menana ibuakoia ataei ni katoa bong e kauringngaa bwa ana tiketi te koorā e tuai man kaoti. Ngke e a wakinako te ririki e moana n rangin ni un ao ni bwara nanona. Aki tangiria aomata ni mena irarikina ao a kataia ni kararoaia ma irouna n aron ae a kona. E kona ni karika unna iaouia ataei n te reirei. E kona n ae e a koro unna, ao n teimatoa ni karekea te un, ao imwina te maroa ae korakora ao ni manga okiria maimoana.

Te bwai ae kananokawaki n te karaki aei bwa te aine ae tangiraki aei, ni kabane unna ibukin ana tiketi te koorā, e kabwaka n noori kakabwaia aika *iai* irouna. Akea natina ni mwengana, ma e katobibiaki irouia n ana umwanreirei. E aki kakabwaiakaki ma te utu, ma e a tia te Uea n anganna ana tai n aroia ae a tia ni karekea tabeman aomata—te tai n anai nanoia ibukin te raoiroi maiuia ataei aika teubua mwaitia ao utu ngkai te tia reirei ngaia.

E kangai ikai te reirei bwa ngkana ti kabanea ara bong n tataninga ibukin taian tamaroa, ao ti kona ni kabua tikiraoin ao kamimin tai-mwanuokinai ae bingingi ake a katobibira.

Tiaki n ae ti na taekina bwa ti riai ni kamaunai kantananga ke n un n ara kouru. Tai katoka katakin karaoan te kabanea n tamaroa are i nanom. Tai katoka te kantananga ibukin bwai aika raraoi ae tangiria nanomi. Ma tai rawa n tarai ke ni kan atai tikiraoin kanoan te bong are e a karika te kaubwai, ao te maiu ae tamaroa.

Aomata aika tenaan kabanea ni kukurei aika I ataia bon tiaki nake a kunea aia tiketi te kooru, ma naake, inanon aia tai n ukoukori kouru aika materaoi, a kunei ao a karekea kaubwaia man tikiraoin ao tangirakina ni katoabong. Ngaia ake a, mwananga ni katoa bong, ni karekea namakinan te kakaitau ao bwai aika kamimi inanon maiuia. Aikai ngaia aika kukurei ni koaua.

Te Kaua, tai mwaninga “bukin tera” te euangkerio.

N tabetai, i nanon wakin maiura, ti aki taraa raoi kakawakin ana euangkerio Iesu Kristo n tiaki nanora, n aron temanna ae mwaninga n taraa tai-mwanuokinai ae tikiraoi man kai uruaki. N ara kekeiaki ni kakoro i nanon mwakuri ao katabeakira aika iai iroura ngaira kaain n te Ekaretia, n tabetai ti iangoa te euangkerio bwa karinanin mwakuri aika rawata are ti riai ni ikotia nakon ake ti na karaoi, kanga totokoan te tai bwa ti riai n tabetai ni karin inanon tabera aika mwaiti. Ti iangoi riki *bwai* ae tangiria te Uea bwa ti na karaoia ao ti na *kanga* ni karaoia, ma n tabetai ti mwaninga bwa *bukin tera*.

Mwaneu aika kam tangiraki, ana euangkerio Iesu Kristo tiaki te kabaeaki; bon te kawai, ae mwakenaki iroun Tamara are i Karawa ae tangira, ae kairira nakon te kukurei ao te rau n te maiu aei ao te kariatataki ao koronbukina ae aki kona ni kabwarabwaraki n te maiu are e na roko. Te euangkerio bon te ota are e na kaota euangkerion te maiu ae mamate ao ni kabebetea te kawai imwaira.

Ngkai atakin te euangkerio ao aron mwakurina bon te bwai ae riai, te ai n te maiu are akea tokina ao kakannaton te euangkerio e roko man bukin tera ngkai iai. Ngkana ti ata bukina ngkai e anganira Tamara are i Karawa te baeten ibukin te maiu, ngkai ti uringa *bukina* ngkai ti kabanea ara tai nako iai bwa e na riki bwa an maiura, te euangkerio e na aki riki bwa te karawawata ao, i rarikina, e riki bwa te kimwareirei ao te kabebeteaki. E riki bwa te bwai ae tamaroa man tangiraki.

Ti riai n aki nakonako ni kawaia taan reirei ma matara n taraa naano, n iangoa ti te mwakuri ao te kabaeaki are imwaira. Ti na aki nakonako n aki ata tikiraoin te aonaaba ae kakukurei ao n iai te tamnei iai ae katobibira.

Titita aika kam tangiraki, kam na ukoukora te mwaaka, tamaroana, ao kamimin kimwareirein “bukin tera” ana euangkerio Iesu Kristo.

[Bwa “tera” ao “e kanga” bwainan te ongotaeka e kabwarabwara te kawai ao e kateimatoaira n te kawai ae eti. Ara iango ibukin ongeabara a tei ibukin ara mwakuri, e bita te botu nakon te korakora. E kakorakorai ara mwakuri ae uarereke n te ongeaba rinanon mwakuri aika tabu n te angakarea.

Te Kanimaua, tai mwaninga ae tangiri ngkami te Uea.

Ngke I uarereke, ngke N na taraa tai-mwanuokinai ae bingingi, n tabetai e roko irou te namakin n aron te ue — e uarereke ao e aki kakawaki. N au iango ao N na bon aki tabeakinaki iroun au utu ke iroun Tamau are i Karawa.

Ririki ake imwina ao I tanrikaki n uringa te ataenimwane ma te tangira ao te nanoanga. Ao I ata anne ngkai, I aki kona ni mwanuokaki..

Ao I ataa riki te bwai teuana n aron te Abotoro iroun ara Mwatita, Iesu Kristo, I taekinna ma te aki raraoma ao te koaua inanou—ao ngkoe naba.

Ko aki mwanuokinaki.

Titita, e ngae ngke ko mena, ke tera am kanganga, ko bon aki manuokinaki. N aki tabe bwa aekakira tarakin te kanganga n am bong, n aki tabe n aron taran aki kakawakim, n aki tabe bwa ae kakira aron aki kubarakim, Tamam are i Karawa e aki mwanuokiniko. Ni bon koauana, E tangiriko, ma te tangira ae akea tokina.

Ti iangoia: Ko kinaki ao ko uringaki iroun te Aomata ae moan te karineaki, mwaaka, ao ni mimitong n te aonaaba! Ko tangiraki iroun te Uea ae akea tokina ao te tai ae akea tokina!

Ngaia ae karika ao e atai itoi, e kinako ao e ata aram—ngkoe natin Abaneuana aine. Te Tia koro rongorongo e koroia:

“Ngkana I taratarai am karawa, ake ana mwakuri tabonibaim, ma namwakaina ma itoi, ake ko motiki aroia;

“Ao tera te aomata, ngkai ko ururinganga? ...

“Bwa ko karaoia bwa e mangori riki teutana nakoia anera, ao ko bauna n te neboaki ma te karineaki.”⁵

E tangiriko te Atua ibukina ngkai Natina ngkami. E tangiriko e ngae ngke n taai tabetai ko maroa ke ni karaoa te bure.

Ana tangira te Atua ao mwaakan te euangkerio are kaokaki a bon kaboira ao a kamaiura. Ngkana ko ti kariaia Ana tangira nakon maium, ao e kona ni kaitiaki aekan ikoaki, katoki maraki, ao ni kabebetei rawawata.

Mwaneu n te Bootaki n Aine aika kam tangiraki, kamwa kaan riki ma karawa n aron are kam kantaningaia. Ko a tia n onimakinaki nakon ae ko kantaningaia. Wakinako n rikirake n te onimaki ao n te etieti. Kariaia ana euangkerio Iesu Kristo are kaokaki bwa kawaim ni maium. Katikua n am iango n tainako nakon bwaintangira i aon waaki ni kakukurei n te Ekaretia aei. Kabongana raoi te bwaintangira n te mwakuri n ibuobuoki n te Bootaki n Aine ae kakabwaiakaki. Teimatoa ni kakorakorai mweenga ao utu. Teimatoa ni ukoukora ao ni buokia ake a tangira am ao ana ibuobuoki te Uea.

Mwaneu, iai te bwai ae anainano ao ni buokira n taekan te ue ae tai-mwanuokinai. Au kantaninga bwa e na riki bwa te bwai ae uarereke ae na kakukureia man katamaroa maium. Taiaoka n aki mwninga n uringa bwa ko riai n taotaonaki n nano ao n uruinga n tainako, bwa tabeua angakarea a tamaroa riki nakon ake tabeua, are ko na aki tataninga te tiketiti te kooro bwa e na kukurei. Taiaoka n aki mwaninga bwa ana euangkerio Iesu Kristo e kaungako ao n tabekikorake. Ao tai mwaninga ae Tamam are i Karawa ae kakabwaiaki e ataia, e tangira, ao e tabeakiniko.

Kam rabwa ibukin atakin ae antai ngkoe. Kam rabwa ibukin am mwakuri n tangira ao n ibuobuoki nakoia aika mwaiti. Kam rabwa n ae kam na karaoia ni uota kakukurein te euangkerio Iesu Kristo nakoia utu, nakon te Ekaretia, nakoia kaain am kaawa, ao nakoia aba n te aonaaba.

Titita, ti tangiri ngkami. Bon au tataro ao au kakabwaia bwa kam na bon aki mwaninga ae ngkami bon natin te Atua aine n ana euangkerio, n aran te tia Kamaiu ae tangiraki, Iesu Kristo, amen.

Bwaai aika a na Taraaki

1.

Taraa Ita 12:27.

2.

Taraa 3 Nibwaai 12:48.

3.

Roald Dahl, *Charlie and the Chocolate Factory* (1964), 48.

4.

Taekan te Onimaki 1:13.

5.

Taian Areru 8:3--5.